EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2022/869

af 30. maj 2022

om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur, om ændring af forordning (EF) nr. 715/2009, (EU) 2019/942 og (EU) 2019/943 og af direktiv 2009/73/EF og (EU) 2019/944 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 347/2013

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 172,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ([1]),

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ([2]),

efter den almindelige lovgivningsprocedure ([3]), og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Kommissionen har i sin meddelelse af 11. december 2019 med titlen »Den europæiske grønne pagt« (»den europæiske grønne pagt«) fastsat en ny vækststrategi, der sigter mod at omstille Unionen til et retfærdigt og velstående samfund med en moderne, ressourceeffektiv og konkurrencedygtig økonomi, hvor målet om klimaneutralitet er nået senest i 2050, og hvor den økonomiske vækst er afkoblet fra ressourceanvendelsen. I sin meddelelse af 17. september 2020 med titlen »Styrkelse af Europas klimaambitioner for 2030 — Investering i en klimaneutral fremtid til gavn for borgerne« foreslog Kommissionen at øge målet for reduktion af drivhusgasemissioner til mindst 55 % inden 2030. Denne ambition blev godkendt af Det Europæiske Råd den 11. december 2020, og den konsekvensanalyse, der ledsager nævnte meddelelse, bekræfter, at fremtidens energimiks vil være meget forskelligt fra nutidens, og understreger nødvendigheden af at gennemgå og om nødvendigt revidere energilovgivningen. De nuværende investeringer i energiinfrastruktur er klart utilstrækkelige til at omstille til og opbygge fremtidens energiinfrastruktur. Det betyder også, at der skal være infrastruktur på plads, som kan understøtte den europæiske energiomstilling, herunder hurtig elektrificering, opskalering af elproduktion, baseret på vedvarende energikilder og uden fossile brændstoffer, øget anvendelse af vedvarende og kulstoffattige gasser, integration af energisystemet og en større udbredelse af innovative løsninger.

(2) Det nuværende bindende mål på EU-plan for vedvarende energi for 2030 på mindst 32 % af det endelige energiforbrug og et overordnet mål på EU-plan for energieffektivitet på mindst 32,5 % vil blive revideret som led i Unionens højere ambitioner, som er nedfældet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1119 ([4]) og i den europæiske grønne pagt.

(3) I Parisaftalen, som blev vedtaget under De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer ([5]) (»Parisaftalen«), fastsatte man et langsigtet mål om at holde stigningen i den globale gennemsnitstemperatur et godt stykke under 2 °C over det førindustrielle niveau og at fortsætte bestræbelserne på at begrænse temperaturstigningen til 1,5 °C over det førindustrielle niveau, og understregede man betydningen af at tilpasse sig de skadelige virkninger

([1]) EUT C 220 af 9.6.2021, s. 51.
([2]) EUT C 440 af 29.10.2021, s. 105.
([3]) Europa-Parlamentets holdning af 5.4.2022 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 16.5.2022.
([4]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1119 af 30. juni 2021 om fastlæggelse af rammerne for at opnå klimaneutralitet og om ændring af forordning (EF) nr. 401/2009 og (EU) 2018/1999 (»den europæiske klimalov«) (EUT L 243 af 9.7.2021, s. 1).
([5]) EUT L 282 af 19.10.2016, s. 4.

af klimaændringer og lede finansielle strømme i retning af lave drivhusgasemissioner og en klimarobust udvikling. Den 12. december 2019 godkendte Det Europæiske Råd målet om at opnå en klimaneutral Union senest i 2050 i overensstemmelse med målene i Parisaftalen.

(4) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 347/2013 ([6]) fastlægger retningslinjer for den rettidige udvikling og interoperabilitet af de prioriterede transeuropæiske energiinfrastrukturkorridorer og -områder med henblik på at nå de energipolitiske mål i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) om at sikre et velfungerende indre energimarked, forsyningssikkerheden og konkurrencedygtige energimarkeder i Unionen, fremme energieffektivitet, energibesparelser og udvikling af nye og vedvarende energikilder samt fremme sammenkobling af energinet. Forordning (EU) nr. 347/2013 fastlægger en ramme for, at medlemsstaterne og de relevante interessenter kan samarbejde på regionalt plan om at udvikle bedre forbundne energinet med det formål at forbinde regioner, der i øjeblikket er isolerede fra de europæiske energimarkeder, styrke eksisterende og fremme nye grænseoverskridende sammenkoblinger og bidrage til at integrere vedvarende energi. Ved at forfølge disse mål bidrager forordning (EU) nr. 347/2013 til en intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst, ligesom den medfører positive virkninger for hele Unionen for så vidt angår konkurrenceevne og økonomisk, social og territorial samhørighed.

(5) Evalueringen af forordning (EU) nr. 347/2013 har klart vist, at rammen effektivt har forbedret integrationen af medlemsstaternes net og stimuleret handelen med energi og dermed bidraget til Unionens konkurrenceevne. Projekter af fælles interesse på el- og gasområdet har i høj grad bidraget til forsyningssikkerheden. For gas hænger infrastrukturen nu bedre sammen, og forsyningssoliditeten er forbedret væsentligt siden 2013. Regionalt samarbejde i regionale grupper og gennem grænseoverskridende omkostningsfordeling er en vigtig katalysator for projektgennemførelse. Den grænseoverskridende omkostningsfordeling har imidlertid i mange tilfælde ikke ført til en mindskelse af projekternes finansieringskløft, som tiltænkt. Selv om de fleste godkendelsesprocedurer er blevet forkortet, er de i nogle tilfælde fortsat lange. Den finansielle støtte fra Connecting Europe-faciliteten, oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1316/2013 ([7]) har været en vigtig faktor, da tilskud til undersøgelser har været med til at reducere risici i projekters tidlige udviklingsfaser, mens tilskud til anlægsarbejder har støttet projekter, der tager fat på vigtige flaskehalse, som markedsbaseret finansiering ikke i tilstrækkelig grad har været i stand til at afhjælpe.

(6) I sin beslutning af 10. juli 2020 om revision af retningslinjerne for den transeuropæiske energiinfrastruktur ([8]) efterlyste Europa-Parlamentet en revision af forordning (EU) nr. 347/2013, hvorved der navnlig skulle tages hensyn til Unionens 2030-mål for energi og klima, Unionens mål om klimaneutralitet i 2050 og princippet om energieffektivitet først.

(7) Politikken for de transeuropæiske energinet er et centralt instrument i udviklingen af et indre energimarked og nødvendig for at nå målene i den europæiske grønne pagt. For at opnå større reduktioner af drivhusgasemissionerne senest i 2030 og energineutralitet senest i 2050, skal Europa have et mere integreret energisystem, der beror på en højere grad af elektrificering baseret på yderligere vedvarende og kulstoffattige energikilder og dekarbonisering af gassektoren. Politikken for de transeuropæiske energinet kan sikre, at udviklingen af Unionens energiinfrastruktur støtter den påkrævede energiomstilling til klimaneutralitet i overensstemmelse med principperne om energieffektivitet først og teknologineutralitet, samtidig med at potentialet til emissionsreduktion i slutanvendelsen tages i betragtning. Den kan også sikre sammenkoblinger, energisikkerhed, markeds- og systemintegration og konkurrence, der gavner alle medlemsstater samt energi til en overkommelig pris for husholdninger og virksomheder.

([6]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 347/2013 af 17. april 2013 om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur og om ophævelse af beslutning nr. 1364/2006/EF og ændring af forordning (EF) nr. 713/2009, (EF) nr. 714/2009 og (EF) nr. 715/2009 (EUT L 115 af 25.4.2013, s. 39).

([7]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1316/2013 af 11. december 2013 om oprettelse af Connecting Europe-faciliteten, om ændring af forordning (EU) nr. 913/2010 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 680/2007 og (EF) nr. 67/2010 (EUT L 348 af 20.12.2013, s. 129).

([8]) EUT C 371 af 15.9.2021, s. 68.

(8) Selv om målene i forordning (EU) nr. 347/2013 fortsat stort set er relevante, afspejler den nuværende ramme for transeuropæiske energinet endnu ikke fuldt ud de forventede ændringer af energisystemet, som vil følge af den nye politiske kontekst og navnlig Unionens opgraderede 2030-mål for klima og energi og 2050-målet om klimaneutralitet under den europæiske grønne pagt. Blandt andet derfor er målene for både modvirkning af klimaændringer og klimatilpasning nødt til at blive afspejlet på passende vis i den reviderede ramme for de transeuropæiske energinet. Ud over de nye politiske forhold og mål er den teknologiske udvikling gået stærkt i det seneste årti. Denne udvikling bør tages i betragtning i de energiinfrastrukturkategorier, der er omfattet af denne forordning, i udvælgelseskriterierne for projekter af fælles interesse samt i de prioriterede korridorer og områder. Samtidig bør bestemmelserne i denne forordning ikke berøre en medlemsstats ret til at fastsætte betingelserne for udnyttelsen af dens energiressourcer, dens valg mellem forskellige energikilder og den generelle sammensætning af dens energiforsyning, jf. artikel 194 i TEUF.

(9) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF ([9]) og (EU) 2019/944 ([10]) indeholder bestemmelser om et indre marked for energi. Selv om der er gjort betydelige fremskridt med gennemførelsen af dette marked, er der stadig plads til forbedringer gennem bedre udnyttelse af den eksisterende energiinfrastruktur, integration af de stigende mængder vedvarende energi og systemintegration.

(10) Unionens energiinfrastruktur bør opgraderes for at forebygge tekniske sammenbrud og øge dens modstandsdygtighed over for sådanne sammenbrud, naturkatastrofer, menneskeskabte katastrofer, de negative virkninger af klimaændringerne og trusler mod dens sikkerhed, navnlig for så vidt angår europæisk kritisk infrastruktur i henhold til Rådets direktiv 2008/114/EF ([11]).

(11) Unionens energiinfrastruktur bør være modstandsdygtig over for de uundgåelige virkninger, som klimaændringerne forventes at medføre i Europa trods afbødningsindsatsen. Det er derfor afgørende at styrke indsatsen inden for klimatilpasning og -afbødning, opbygning af modstandsdygtighed samt katastrofeforebyggelse og -beredskab.

(12) Udviklingen af den transeuropæiske energiinfrastruktur bør, hvor det er teknisk muligt og mest effektivt, tage hensyn til muligheden for at omstille eksisterende infrastruktur og udstyr.

(13) Forsyningssikkerheden, som er en af hoveddrivkræfterne bag vedtagelsen af forordning (EU) nr. 347/2013, er blevet væsentligt forbedret gennem projekter af fælles interesse. Desuden forventes det i Kommissionens konsekvensanalyse, der ledsager Kommissionens meddelelse af 17. september 2020 med titlen »Styrkelse af Europas klimaambitioner for 2030 — Investering i en klimaneutral fremtid til gavn for borgerne«, at forbruget af naturgas vil blive reduceret betydeligt, fordi ikkeafdæmpet anvendelse ikke er forenelig med kulstofneutralitet. På den anden side forventes forbruget af biogas, vedvarende og kulstoffattig brint og syntetiske gasformige brændstoffer at stige betydeligt frem mod 2050. For så vidt angår gas er infrastrukturen nu bedre sammenkoblet, og forsyningsmodstandsdygtigheden er forbedret væsentligt siden 2013. Planlægningen af energiinfrastrukturen bør afspejle dette ændrede gaslandskab. Imidlertid er det endnu ikke alle medlemsstater, der er koblet på det europæiske gasnetværk i tilstrækkelig grad, og især ømedlemsstater står stadig over for store udfordringer med hensyn til forsyningssikkerhed og energiisolation. Selv om 78 % af de gasprojekter, som er projekter af fælles interesse, forventes at være sat i gang senest ved udgangen af 2025, er mange af dem ramt af betydelige forsinkelser, også på grund af problemer med at få tilladelser. Denne forordning bør derfor ikke have en negativ indvirkning på projekter af fælles interesse, der endnu ikke er afsluttet på datoen for dens ikrafttræden. Derfor bør projekter af fælles interesse, der er opført på den femte EU-liste over projekter af fælles interesse, der er udarbejdet i henhold til forordning (EU) nr. 347/2013, og for hvilke den kompetente myndighed har godkendt en ansøgning til behandling, kunne opretholde deres rettigheder og forpligtelser med hensyn til tilladelser i en periode på fire år efter datoen for nærværende forordnings ikrafttræden.

([9]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 94).

([10]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125).

([11]) Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at beskytte den bedre (EUT L 345 af 23.12.2008, s. 75).

(14) Betydningen af intelligente elnet, som ikke altid går på tværs af en fysisk grænse, for opnåelsen af Unionens energi- og klimapolitiske mål blev anerkendt i Kommissionens meddelelse af 8. juli 2020 med titlen »Styrkelse af en klimaneutral økonomi: En EU-strategi for integration af energisystemet« (»EU-strategien for integration af energisystemet«). Kriterierne for denne kategori bør forenkles**,** bør omfatte den teknologiske udvikling med hensyn til innovation og digitale aspekter og bør give mulighed for integration af energisystemet. Desuden bør projektværksætternes rolle præciseres. I betragtning af den forventede betydelige stigning i transportsektorens efterspørgsel efter elektricitet, navnlig til elektriske køretøjer langs hovedveje og i byområder, bør teknologier til intelligente net også bidrage til at forbedre energinetrelateret støtte til grænseoverskridende elopladning med høj kapacitet for at fremme dekarboniseringen af transportsektoren.

(15) I EU-strategien for integration af energisystemet fremhæves også behovet for planlægning af integreret energiinfrastruktur på tværs af energibærere, infrastrukturer og forbrugssektorer. En sådan systemintegration tager udgangspunkt i at anvende princippet om energieffektivitet først og anlægge en holistisk politisk tilgang dels i politikkerne, dels der rækker ud over de enkelte sektorer. Den tager også fat på dekarboniseringsbehovene i sektorer, hvor det er vanskeligt at nedbringe emissionerne, såsom dele af industrien eller visse transportformer, hvor direkte elektrificering på nuværende tidspunkt er teknisk eller økonomisk udfordrende. Sådanne investeringer omfatter brint og elektrolyseanlæg, som er ved at udvikle sig i retning af kommerciel udbredelse i stor skala. Kommissionens meddelelse af 8. juli 2020 med titlen »En strategi for brint med henblik på et klimaneutralt Europa« (»brintstrategien«) prioriterer brintproduktion fra vedvarende elektricitet, hvilket er den reneste løsning og bedst foreneligt med Unionens mål om klimaneutralitet. I en overgangsfase er der imidlertid behov for andre former for kulstoffattig brint for hurtigere at dekarbonisere den nuværende brintproduktion, i hvilken forbindelse der skal fokuseres på en bred vifte af rene teknologier, og for at kickstarte stordriftsfordele.

(16) Desuden konkluderede Kommissionen i sin brintstrategi, at med henblik på den nødvendige udbygning af brint er et storstilet infrastrukturnet et vigtigt element, som kun Unionen og det indre marked kan tilbyde. Der findes i øjeblikket meget begrænset dedikeret infrastruktur til transport og handel med brint på tværs af grænserne eller til etablering af »brint-valleys«. Denne infrastruktur bør i betydeligt omfang bestå af aktiver, der er konverteret fra anvendelse til naturgas, suppleret med nye aktiver bygget specifikt til brug med brint. Desuden er der i brintstrategien fastsat et strategisk mål om at øge den installerede elektrolysekapacitet til 40 gigawatt (GW) senest i 2030 for at øge produktionen af vedvarende brint og lette dekarboniseringen af sektorer, der er afhængige af fossile brændstoffer, såsom industrien og transportsektoren. Politikken for transeuropæiske energinet bør derfor omfatte såvel nye infrastrukturer til transport og oplagring af brint som eksisterende infrastrukturer, der konverteres til brug med brint, samt elektrolyseanlæg. Infrastrukturer til transport og oplagring af brint bør også medtages i den tiårige EU-dækkende netudviklingsplan for at muliggøre en omfattende og konsekvent vurdering af deres omkostninger og fordele for energisystemet, herunder deres bidrag til sektorintegration og dekarbonisering, med det formål at skabe en basisinfrastruktur for brint i Unionen.

(17) Desuden bør der oprettes en ny infrastrukturkategori for intelligente gasnet for at støtte investeringer, der integrerer en flerhed af kulstoffattige og især vedvarende gasser såsom biogas, biometan og brint i gasnettet og bidrager til forvaltningen af et deraf følgende mere komplekst system ved at bygge videre på innovative digitale teknologier.

(18) Bag opnåelse af klimaneutralitet senest i 2050 ligger også den antagelse, at der stadig vil være industrielle processer, der udleder kuldioxid. En sådan kuldioxid anses for at være uundgåelig, når produktionen heraf ikke kan undgås på trods af optimering, f.eks. gennem energieffektivitet eller elektrificering, der integrerer vedvarende energi. Udviklingen af kuldioxidinfrastruktur bør føre til en betydelig nettoreduktion af ellers uundgåelige emissioner, hvor der ikke findes rimelige alternativer. Kuldioxidopsamling er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU ([12]) med henblik på kuldioxidstrømme fra de anlæg, der er omfattet af nævnte direktiv, og med henblik på geologisk lagring i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF ([13]).

(19) I henhold til forordning (EU) nr. 347/2013 skulle et kandidatprojekt af fælles interesse dokumentere et væsentligt bidrag til mindst ét kriterium ud af et sæt kriterier i processen for udarbejdelse af EU-listen over projekter af fælles interesse, som kunne, men ikke skulle omfatte bæredygtighed. Dette krav gjorde det i overensstemmelse med det indre energimarkeds særlige behov på daværende tidspunkt muligt at udvikle projekter af fælles interesse, som kun vedrørte forsyningssikkerhedsrisici, selv om de ikke kunne demonstrere fordele med hensyn til bæredygtighed. I betragtning af udviklingen i Unionens infrastrukturbehov, dekarboniseringsmålene og konklusionerne fra Det

([12]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) (EUT L 334 af 17.12.2010, s. 17).

([13]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF af 23. april 2009 om geologisk lagring af kuldioxid og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF, 2001/80/EF, 2004/35/EF, 2006/12/EF, 2008/1/EF og forordning (EF) nr. 1013/2006 (EUT L 140 af 5.6.2009, s. 114).

Europæiske Råds møde den 21. juli 2020, ifølge hvilke Unionens udgifter bør være i overensstemmelse med Parisaftalens mål og princippet i den europæiske grønne pagt om »ikke at gøre skade«, bør bæredygtigheden med hensyn til integration af vedvarende energikilder i nettet eller reduktionen af drivhusgasemissioner, alt efter hvad der er relevant, vurderes for at sikre, at politikken for transeuropæiske energinet er i overensstemmelse med Unionens energi- og klimapolitiske mål og dens mål om klimaneutralitet i 2050, samtidig med at der tages hensyn til hver enkelt medlemsstats særlige forhold af betydning for opnåelsen af målet om klimaneutralitet. Kuldioxidtransportnettenes bæredygtighed betragtes under hensyntagen til de samlede forventede reduktioner af drivhusgasemissioner i hele projektets livscyklus og manglen på alternative teknologiske løsninger til at opnå samme niveau for reduktion af kuldioxid.

(20) Unionen bør lette infrastrukturprojekter, der forbinder Unionens net med tredjelandes net, og som er gensidigt fordelagtige og nødvendige for energiomstillingen og opfyldelsen af klimamålene, og som også opfylder de specifikke kriterier for de relevante infrastrukturkategorier i henhold til denne forordning, navnlig med nabolande og med lande, med hvilke Unionen har etableret et specifikt energisamarbejde. Derfor bør denne forordnings anvendelsesområde omfatte projekter af gensidig interesse, som er bæredygtige og i stand til at påvise betydelige socioøkonomiske nettofordele på EU-plan og for mindst ét tredjeland. Sådanne projekter bør kunne optages på EU-listen over projekter af fælles interesse og projekter af gensidig interesse (EU-listen) på betingelse af, at den lovgivningsmæssige ramme viser en høj grad af konvergens og understøttes af håndhævelsesmekanismer, og af dem bør det fremgå, at de yder et bidrag til Unionens og tredjelandenes overordnede energi- og klimapolitiske mål med hensyn til forsyningssikkerhed og dekarbonisering.

En høj grad af konvergens i den lovgivningsmæssige ramme bør antages for de kontraherende parter i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde og i Energifællesskabet eller kan påvises i tilfælde af andre tredjelande gennem bilaterale aftaler, der indeholder relevante bestemmelser om klima- og energipolitiske mål om dekarbonisering og yderligere vurderes af en passende regional gruppe med støtte fra Kommissionen. Desuden bør det tredjeland, som Unionen samarbejder med om udvikling af projekter af gensidig interesse, lette en lignende tidsplan for fremskyndet gennemførelse og andre politiske støtteforanstaltninger som fastsat i denne forordning. Derfor bør projekter af gensidig interesse behandles på samme måde som projekter af fælles interesse, således at alle bestemmelser vedrørende projekter af fælles interesse også finder anvendelse på projekter af gensidig interesse, medmindre andet er angivet. Væsentlige socioøkonomiske nettofordele på EU-plan bør forstås således, at der sker en forbedring af interoperabiliteten og det indre markeds funktion, der rækker ud over én medlemsstat. For så vidt angår projekter vedrørende lagring af kuldioxid bør kun projekter, der er nødvendige for at muliggøre grænseoverskridende transport og lagring af kuldioxid, være berettigede, og det forudsat at standarder og sikkerhedsforanstaltninger, der forebygger lækager og vedrører klimaet, menneskers sundhed og økosystemer for så vidt angår sikkerheden og effektiviteten i forbindelse med permanent lagring af kuldioxid, mindst er på samme niveau som i Unionen. Det bør formodes, at Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde opfylder disse standarder og sikkerhedsforanstaltninger.

(21) Projekter af gensidig interesse bør betragtes som et ekstra værktøj til at udvide nærværende forordnings anvendelsesområde til også at omfatte tredjelande i tilfælde, der går videre end de projekter af fælles interesse, der bidrager til at gennemføre de prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og -områder, som er anført i bilag I. Derfor bør et projekt, der gennemføres sammen med et tredjeland og bidrager til at gennemføre en prioriteret energiinfrastrukturkorridor eller et prioriteret energiinfrastrukturområde, være berettiget til at anmode om status som et projekt af fælles interesse inden for rammerne af nærværende forordning. Efter samme princip kan elsammenkoblingsprojekter med tredjelande, der har opnået status som projekter af fælles interesse i henhold til forordning (EU) nr. 347/2013, udvælges som projekter af fælles interesse, forudsat at de underkastes udvælgelsesprocessen og at de opfylder kriterierne for projekter af fælles interesse.

(22) For at opfylde Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet er Unionen desuden nødt til at øge produktionen af elektricitet fra vedvarende energikilder betydeligt. De eksisterende energiinfrastrukturkategorier for transmission og lagring af elektricitet er afgørende for integrationen af den betydelige stigning i produktionen af elektricitet fra vedvarende energikilder i elnettet. Dette kræver desuden øgede investeringer i offshore vedvarende energi med det formål at nå op på mindst 300 GW offshorevindkraftanlæg installeret i overensstemmelse med Kommissionens strategi for offshore vedvarende energi som fastsat i Kommissionens meddelelse af 19. november 2020 med titlen »En EU-strategi for udnyttelse af potentialet i offshore vedvarende energi med en klimaneutral fremtid for øje«. Den strategi omfatter radiale forbindelser mellem nye offshorevindkraftanlæg såvel som hybride integrerede projekter. Koordinering af langsigtet planlægning og udvikling af offshore- og onshore-elnet bør også tages op. Navnlig bør planlægning af offshoreinfrastruktur bevæge sig væk fra den

projektbaserede tilgang og hen imod en koordineret, samlet tilgang, der sikrer bæredygtig udvikling af integrerede offshorenet i overensstemmelse med potentialet for offshore vedvarende energi i hvert havområde, miljøbeskyttelse og andre anvendelser af havet. Der bør være en tilgang baseret på frivilligt samarbejde mellem medlemsstaterne. Medlemsstaterne bør fortsat være ansvarlige for at godkende projekter af fælles interesse, som vedrører deres område, og de dermed forbundne omkostninger.

(23) De relevante medlemsstater bør være i stand til at vurdere fordele og omkostninger ved de prioriterede offshorenetkorridorer til vedvarende energi og foretage en foreløbig analyse af omkostningsdelingen for hver prioriteret offshorenetkorridor for at understøtte fælles politiske tilsagn om udvikling af offshore vedvarende energi. Kommissionen bør sammen med medlemsstaterne og de relevante transmissionssystemoperatører (TSO'er) og nationale regulerende myndigheder udvikle en vejledning vedrørende en specifik cost-benefit- og omkostningsdeling i forbindelse med udførelse af planerne for udvikling af integrerede offshorenet, som bør gøre det muligt for medlemsstaterne at foretage en passende vurdering.

(24) Processen for udarbejdelse af den tiårige EU-dækkende netudviklingsplan har vist sig at være effektiv som grundlag for udpegning af projekter af fælles interesse inden for kategorierne elektricitet og gas. Selv om det europæiske net af transmissionssystemoperatører for elektricitet (»ENTSO for elektricitet«) og det europæiske net af transmissionssystemoperatører for gas (»ENTSO for gas«) og TSO'erne spiller en vigtig rolle i processen, er der imidlertid behov for mere kontrol, navnlig med hensyn til at fastlægge scenarier for fremtiden, identificere langsigtede infrastrukturhuller og flaskehalse og vurdere individuelle projekter, for at øge tilliden til processen. På grund af behovet for uafhængig validering bør Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (»agenturet«) og Kommissionen derfor spille en større rolle i processen, herunder i processen til udarbejdelse af den tiårige EU-dækkende netudviklingsplan i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009 ([14]) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 ([15]). Processen med den tiårige EU-dækkende netudviklingsplan bør drage fordel af objektivt, videnskabeligt baseret input fra et uafhængigt videnskabeligt organ såsom det europæiske videnskabelige rådgivende organ om klimaændringer og bør tilrettelægges på den mest effektive måde.

(25) Under udførelsen af deres opgaver forud for vedtagelsen af de tiårige EU-dækkende netudviklingsplaner bør ENTSO for elektricitet og ENTSO for gas gennemføre en omfattende høringsproces, der inddrager alle relevante interessenter. Høringen bør være åben og gennemsigtig og bør tilrettelægges i god nok tid til at muliggøre, at interessenternes feedback kan indgå i udarbejdelsen af centrale faser af de tiårige EU-dækkende netudviklingsplaner, f.eks. scenarieudvikling, identificering af infrastrukturhuller og cost-benefit-analysemetoden til projektvurdering. ENTSO for elektricitet og ENTSO for gas bør tage behørigt hensyn til input, som modtages fra interessenterne under høringerne, og forklare, hvordan de har taget hensyn til disse input.

(26) I overensstemmelse med konklusionerne fra energiinfrastrukturforummet i 2020 er det nødvendigt at sikre, at alle relevante sektorer såsom gas-, elektricitets- og transportsektorerne tages i betragtning i et integreret perspektiv i planlægningsprocesserne for al onshore- og offshore-, transmissions- og distributionsinfrastruktur. For at overholde Parisaftalen og nå Unionens klimamål for 2030, udviklingsmålene for offshoreenergi for 2040 og være i overensstemmelse med Unionens mål om at opnå klimaneutralitet senest i 2050 bør rammen for transeuropæiske energinet være baseret på en mere intelligent, mere integreret, langsigtet og optimeret vision om »ét energisystem« gennem indførelse af en ramme, der muliggør bedre koordinering af infrastrukturplanlægning på tværs af forskellige sektorer og skaber mulighed for på optimal vis at integrere forskellige sammenkoblingsløsninger, der involverer forskellige netelementer mellem forskellige infrastrukturer. Dette bør sikres ved at udvikle en mere og mere integreret model, der gør det muligt at skabe sammenhæng mellem enkeltsektorbaserede metoder baseret på fælles antagelser, og der afspejler indbyrdes afhængighed.

([14]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1775/2005 (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 36).

([15]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 54).

(27) Det er vigtigt at sikre, at kun infrastrukturprojekter, for hvilke der ikke findes rimelige alternative løsninger, får status som projekter af fælles interesse. Med henblik herpå bør princippet om energieffektivitet først tages i betragtning i rapporten om identificering af infrastrukturhuller, der udarbejdes i overensstemmelse med denne forordning, og i de regionale gruppers arbejde med at opstille de regionale lister over foreslåede projekter på EU-listen. I overensstemmelse med princippet om energieffektivitet først, bør man overveje alle de relevante alternativer til ny infrastruktur, som kan sikre fremtidige infrastrukturbehov, og som kan bidrage til arbejdet med at identificere infrastrukturhuller.

De regionale grupper bør med bistand fra de nationale regulerende myndigheder tage hensyn til antagelserne og resultaterne af vurderingen af infrastrukturhuller, der er udviklet i overensstemmelse med denne forordning, og sikre, at princippet om energieffektivitet først afspejles fuldt ud i udvælgelsesprocessen for projekter af fælles interesse. Desuden bør projektiværksætterne under projektgennemførelsen rapportere om overholdelsen af miljølovgivningen og påvise, at projekterne ikke gør »væsentlig skade« på miljøet i den forstand, der fremgår af artikel 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 ([16]). For eksisterende projekter af fælles interesse, der har nået en tilstrækkelig modenhed, vil der blive taget hensyn hertil, når de regionale grupper udvælger projekter til efterfølgende EU-lister.

(28) For at sikre spændings- og frekvensstabilitet bør der lægges særlig vægt på det europæiske elnets stabilitet under de skiftende forhold, navnlig i betragtning af den stigende andel af fleksibilitetsmuligheder, f.eks. lagring af bæredygtig energi, og elektricitet, som stammer fra vedvarende energikilder. Bestræbelser, der går ud på at bevare og sikre et tilfredsstillende niveau af planlagt kulstoffattig energiproduktion med henblik på at sikre forsyningssikkerheden for borgere og virksomheder, bør gives særlig prioritet.

(29) Kommissionen har efter tæt samråd med alle medlemsstaterne og interessenter fastlagt 14 prioriteter for den transeuropæiske energiinfrastruktur, hvis gennemførelse er afgørende for at nå Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet. Disse prioriteter dækker forskellige geografiske regioner eller tematiske områder inden for eltransmission og -oplagring, offshorenet til vedvarende energi, transport og lagring af brint, elektrolyseanlæg, intelligente gasnet, intelligente elnet og transport og lagring af kuldioxid.

(30) Projekter af fælles interesse bør opfylde fælles, gennemsigtige og objektive kriterier i betragtning af deres bidrag til de energipolitiske mål. For at være berettiget til optagelse på EU-listerne bør elektricitets- og brintprojekter indgå i den seneste tilgængelige tiårige EU-dækkende netudviklingsplan. Da brintinfrastruktur på nuværende tidspunkt ikke er omfattet af den tiårige EU-dækkende netudviklingsplan, bør dette krav for brintprojekter først finde anvendelse fra den 1. januar 2024 med henblik på den anden EU-liste, der vil blive udarbejdet i henhold til denne forordning.

(31) Der bør oprettes regionale grupper, som foreslår og gennemgår projekter af fælles interesse, hvilket så fører til opstilling af regionale lister over projekter af fælles interesse. For at sikre bred konsensus bør disse regionale grupper sikre et tæt samarbejde mellem medlemsstaterne, de nationale regulerende myndigheder, projektiværksættere og relevante interessenter. I forbindelse med dette samarbejde bør de nationale regulerende myndigheder, hvor det er nødvendigt, rådgive de regionale grupper, blandt andet om gennemførligheden af de reguleringsmæssige aspekter af de foreslåede projekter og om gennemførligheden af den foreslåede tidsplan for myndighedernes godkendelsen.

(32) For at øge processens effektivitet bør samarbejdet mellem de regionale grupper styrkes og fremmes yderligere. Det er nødvendigt, at Kommissionen spiller en vigtig rolle med hensyn til at lette dette samarbejde med henblik på at tage hånd om projekternes mulige indvirkning på andre regionale grupper.

([16]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 af 18. juni 2020 om fastlæggelse af en ramme til fremme af bæredygtige investeringer og om ændring af forordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198 af 22.6.2020, s. 13).

(33) Der bør opstilles en ny EU-liste hvert andet år. Projekter af fælles interesse, der er blevet færdiggjort eller ikke længere opfylder de relevante kriterier og krav som fastsat i denne forordning, bør ikke fremgå af den efterfølgende EU-liste. Af denne grund bør igangværende projekter af fælles interesse, som skal opføres på den efterfølgende EU-liste, underlægges den samme udvælgelsesproces for opstilling af regionale lister og for opstilling af EU-listen, som foreslåede projekter underlægges. Den deraf følgende administrative byrde bør dog begrænses i videst muligt omfang, f.eks. ved at anvende tidligere indsendte oplysninger og ved at tage de årlige rapporter fra projektværksætterne i betragtning. Med henblik herpå bør eksisterende projekter af fælles interesse, som har gjort betydelige fremskridt, drage fordel af en strømlinet proces til medtagelse i den tiårige EU-dækkende netudviklingsplan.

(34) Projekter af fælles interesse bør gennemføres så hurtigt som muligt og omhyggeligt overvåges og evalueres under behørig overholdelse af krav om interessenters deltagelse og af miljølovgivning, og samtidig med at den administrative byrde for projektiværksættere holdes på et minimum. Kommissionen bør udpege EU-koordinatorer for projekter, som står over for særlige vanskeligheder eller forsinkelser. Fremskridtene i gennemførelsen af de specifikke projekter samt opfyldelsen af forpligtelserne i henhold til denne forordning bør tages i betragtning ved udvælgelsesprocessen med henblik på efterfølgende EU-lister for disse projekter.

(35) Tilladelsesprocessen bør hverken føre til administrative byrder, som er uforholdsmæssigt store i forhold til et projekts størrelse eller kompleksitet, eller skabe hindringer for udviklingen af de transeuropæiske net og markedsadgangen.

(36) Planlægningen og gennemførelsen af EU-projekter af fælles interesse inden for energi-, transport- og telekommunikationsinfrastruktur bør samordnes for at skabe synergier, hvor det er muligt ud fra et overordnet hensyn til den økonomiske, tekniske, miljømæssige, klimamæssige eller fysiske planlægning og under behørig hensyntagen til de relevante sikkerhedsaspekter. I forbindelse med planlægningen af de forskellige europæiske net bør det derfor være muligt at prioritere integration af transport-, kommunikations- og energinet for at sikre, at de optager så lille et areal som muligt. Det er nødvendigt at have en fælles vision for nettene for at sikre integration af energisystemet i de forskellige sektorer, samtidig med at det så vidt muligt sikres, at eksisterende eller nedlagte ruter genbruges, således at eventuelle negative sociale, økonomiske, miljømæssige, klimamæssige og finansielle virkninger begrænses mest muligt.

(37) Projekter af fælles interesse bør tillægges prioriteret status på nationalt plan for at sikre en hurtig administrativ behandling og hastebehandling i alle retslige procedurer og tvistbilæggelsesprocedurer, der vedrører dem. De kompetente myndigheder bør betragte dem som værende i offentlighedens interesse. På grund af bydende nødvendigt hensyn til væsentlige samfundsinteresser bør projekter, der har en negativ indvirkning på miljøet, godkendes, hvis alle betingelserne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF ([17]) og i Rådets direktiv 92/43/EØF ([18]) er opfyldt.

(38) Det er vigtigt, at interessenter, herunder civilsamfundet, informeres og høres for at sikre, at projekterne bliver vellykkede, og for at begrænse indsigelser mod dem.

(39) For at mindske kompleksiteten, øge effektiviteten og gennemsigtigheden og bidrage til at styrke samarbejdet mellem medlemsstaterne bør der være en eller flere kompetente myndigheder, der integrerer eller koordinerer alle tilladelsesprocesser.

(40) For at forenkle og fremskynde tilladelsesprocessen for offshorenet til vedvarende energi bør der udpeges unikke kontaktpunkter for grænseoverskridende offshoreprojekter på EU-listen, hvilket mindsker den administrative byrde for projektudviklere. De unikke kontaktpunkter bør mindske kompleksiteten, øge effektiviteten og fremskynde tilladelsesprocessen for offshore-transmissionsaktiver, der ofte krydser mange jurisdiktioner.

([17]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (EFT L 327 af 22.12.2000, s. 1).

([18]) Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7).

(41) Selv om der findes etablerede standarder for offentlighedens deltagelse i beslutningsprocedurer på miljøområdet, som fuldt ud finder anvendelse på projekter af fælles interesse, er der stadig behov for yderligere foranstaltninger inden for rammerne af denne forordning for at sikre de højest mulige standarder for gennemsigtighed og offentlig deltagelse i alle relevante spørgsmål i tilladelsesprocessen for projekter af fælles interesse. Hvis den forudgående høring forud for tilladelsesproceduren allerede er omfattet af nationale regler med samme eller højere standarder som i denne forordning, bør denne høring gøres frivillig, og overlappende retlige krav undgås.

(42) En korrekt og koordineret gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/42/EF ([19]) og 2011/92/EU ([20]) og, hvor det er relevant, af FN's Økonomiske Kommission for Europas konvention om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet ([21]), undertegnet i Århus den 25. juni 1998, (»Århuskonventionen«) og af konventionen om vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne ([22]), undertegnet i Esbo den 25. februar 1991, (»Esbokonventionen«) bør sikre harmonisering af hovedprincipperne for vurdering af miljø- og klimavirkninger, herunder i en grænseoverskridende sammenhæng. Kommissionen har udstedt en vejledning til støtte for medlemsstaterne i deres indkredsning af tilstrækkelige lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige foranstaltninger til effektivisering af miljøvurderingsprocedurerne for energiinfrastrukturer og til at sikre en sammenhængende gennemførelse af miljøvurderingsprocedurerne som krævet i EU-retten for projekter af fælles interesse. Medlemsstaterne bør samordne deres vurderinger af projekter af fælles interesse og gennemføre fælles vurderinger, hvor det er muligt. Medlemsstaterne bør tilskyndes til udveksling af bedste praksis og administrativ kapacitetsopbygning i tilladelsesprocesserne.

(43) Det er vigtigt at få strømlinet og forbedret tilladelsesprocessen, samtidig med at nationale kompetencer og procedurer for etablering af ny infrastruktur respekteres i videst muligt omfang og med behørig hensyntagen til nærhedsprincippet. I betragtning af hvor meget det haster at få udviklet energiinfrastrukturer, må en forenkling af tilladelsesprocessen ledsages af fastsættelse af en klar frist for de relevante myndigheders afgørelse om projektets opførelse. Denne frist bør fremme en mere effektiv fastlæggelse og håndtering af procedurer og bør under ingen omstændigheder svække de høje standarder for miljøbeskyttelse i overensstemmelse med miljølovgivningen og offentlighedens deltagelse. Denne forordning bør fastsætte maksimale tidsfrister. Medlemsstaterne kan dog bestræbe sig på at opnå kortere frister, hvor det er muligt, og navnlig for så vidt angår projekter såsom intelligente net, der ikke kræver en lige så kompleks tilladelsesproces, som transmissionsinfrastruktur gør. De kompetente myndigheder bør være ansvarlige for at sikre, at fristerne overholdes.

(44) Medlemsstaterne bør, hvor de anser det for hensigtsmæssigt, kunne lade deres samlede afgørelser omfatte beslutninger, der er truffet i forbindelse med forhandlinger med individuelle jordejere om adgang til, ejerskab af eller råderet over fast ejendom i forbindelse med fysisk planlægning, der fastsætter den overordnede arealanvendelse i en afgrænset region, herunder anden udvikling såsom landeveje, jernbaner, bygninger og naturbeskyttelsesområder, og som ikke iværksættes specifikt til det planlagte projekts formål, samt udstedelse af driftstilladelser. Inden for rammerne af tilladelsesproceduren bør et projekt af fælles interesse kunne omfatte tilhørende infrastruktur i den udstrækning, den er af afgørende betydning for opførelsen eller driften af projektet. Denne forordning, navnlig bestemmelserne om tilladelsesprocessen, offentlighedens deltagelse og gennemførelse af projekter af fælles interesse, bør gælde med forbehold af EU-retten og international ret, herunder bestemmelser vedrørende beskyttelse af miljøet og menneskers sundhed og bestemmelser, som er vedtaget i henhold til den fælles fiskeripolitik og den integrerede havpolitik, i særdeleshed Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/89/EU ([23]).

(45) Udgifterne til udvikling, anlægsarbejder, drift og vedligeholdelse af projekter af fælles interesse bør som hovedregel afholdes fuldt ud af brugerne af infrastrukturen. Omkostningsfordelingen bør sikre, at slutbrugerne ikke bærer en uforholdsmæssig stor byrde, især hvis det kan føre til energifattigdom. Projekter af fælles interesse bør være berettigede til grænseoverskridende omkostningsfordeling, hvis en vurdering af markedsefterspørgslen eller af den forventede indvirkning på tarifferne indikerer, at udgifterne ikke kan forventes at blive dækket af indtægterne fra de tariffer, der betales af brugerne af infrastrukturen.

([19]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/42/EF af 27. juni 2001 om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet (EFT L 197 af 21.7.2001, s. 30).

([20]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (EUT L 26 af 28.1.2012, s. 1).

([21]) EUT L 124 af 17.5.2005, s. 4.

([22]) EUT C 104 af 24.4.1992, s. 7.

([23]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/89/EU af 23. juli 2014 om rammerne for maritim fysisk planlægning (EUT L 257 af 28.8.2014, s. 135).

(46) Drøftelsen af en passende fordeling af omkostningerne bør baseres på en analyse af omkostninger og fordele ved et infrastrukturprojekt, der foretages på grundlag af en harmoniseret metode til analyse af energisystemet som helhed under anvendelse af alle relevante scenarier, som er etableret inden for rammerne af de tiårige EU-dækkende netudviklingsplaner, der er udarbejdet i henhold til forordning (EF) nr. 715/2009 og (EU) 2019/943 og revideret af agenturet, såvel som yderligere scenarier for netudviklingsplanlægning, hvilket muliggør en robust analyse af det bidrag, som projektet af fælles interesse vil yde til Unionens energipolitik om dekarbonisering, markedsintegration, konkurrence, bæredygtighed og forsyningssikkerhed. Denne analyse kan tage indikatorerne og de hertil knyttede referenceværdier for sammenligning af investeringsomkostninger pr. enhed med i betragtning. Hvis der anvendes yderligere scenarier, bør disse være i overensstemmelse med Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet og bør underkastes en omfattende hørings- og kontrolproces.

(47) I et stadig mere integreret indre marked for energi er der brug for klare og gennemsigtige regler for grænseoverskridende omkostningsfordeling for at fremskynde investeringer i grænseoverskridende infrastruktur og i projekter med en grænseoverskridende indvirkning. Det er vigtigt at sikre en stabil finansieringsramme for udviklingen af projekter af fælles interesse og samtidig minimere behovet for finansiel støtte, og det samtidig med at interesserede investorer tilskyndes med passende incitamenter og finansielle mekanismer. Når de nationale regulerende myndigheder træffer afgørelse om grænseoverskridende omkostningsfordeling, bør de fordele effektivt afholdte investeringsomkostninger, sådan som det er relevant i betragtning af deres nationale tilgange og metoder ved lignende infrastruktur, på tværs af grænserne i deres helhed og medtage dem i de nationale tariffer og derefter, hvis det er relevant, afgøre, om deres indvirkning på nationale tariffer kan udgøre en uforholdsmæssig stor byrde for forbrugerne i deres respektive medlemsstat. De nationale regulerende myndigheder bør også forebygge risikoen for dobbelt støtte til projekter, ved at de tager de faktiske eller anslåede udgifter og indtægter i betragtning. Disse udgifter og indtægter bør kun tages i betragtning, hvis de vedrører projekterne og er beregnet til at dække de pågældende omkostninger.

(48) Der er behov for grænseoverskridende projekter, der har en positiv indvirkning på Unionens elnet, såsom intelligente elnet eller elektrolyseanlæg, uden der er en fysisk fælles grænse involveret.

(49) Lovgivningen om det indre energimarked kræver, at tarifferne for adgang til net giver passende incitamenter til investeringer. Flere typer projekter af fælles interesse vil dog sandsynligvis have eksternaliteter, som muligvis ikke fuldt ud kan opfanges af og inddrives gennem det almindelige tarifsystem. Ved anvendelsen af lovgivningen for det indre energimarked bør de nationale regulerende myndigheder sikre en stabil og forudsigelig reguleringsmæssig og finansiel ramme med incitamenter til projekter af fælles interesse, herunder langsigtede incitamenter, der står i et rimeligt forhold til projektets specifikke risici. Denne ramme bør navnlig gælde for grænseoverskridende projekter, innovative transmissionsteknologier for elektricitet, der muliggør omfattende integration af vedvarende energi, af distribuerede energiressourcer eller af efterspørgselsreaktioner i sammenkoblede net, og energiteknologi- og digitaliseringsprojekter, som sandsynligvis vil indebære større risici end lignende projekter, der befinder sig i en enkelt medlemsstat, eller vil give Unionen større fordele. Desuden bør projekter med høje driftsudgifter også have adgang til passende incitamenter til investeringer. Navnlig vil offshorenet til vedvarende energi med en dobbelt funktion som elsammenkoblinger og forbindelse mellem projekter til produktion af offshore vedvarende energi sandsynligvis indebære større risici end sammenlignelige onshoreinfrastrukturprojekter på grund af deres iboende forbindelse til produktionsaktiver, som medfører lovgivningsmæssige risici, finansieringsrisici såsom behovet for foregribende investeringer, markedsrisici og risici i forbindelse med anvendelsen af nye innovative teknologier.

(50) Denne forordning bør kun finde anvendelse på udstedelse af tilladelser til projekter af fælles interesse, offentlig deltagelse heri og den reguleringsmæssige behandling heraf. Medlemsstaterne bør ikke desto mindre kunne vedtage nationale bestemmelser om at anvende de samme eller lignende regler på andre projekter, der ikke har status som projekter af fælles interesse inden for denne forordnings anvendelsesområde. For så vidt angår de lovgivningsmæssige incitamenter bør medlemsstaterne kunne vedtage nationale bestemmelser om anvendelse af de samme eller lignende regler på projekter af fælles interesse, der hører til i kategorien oplagring af elektricitet.

(51) Medlemsstater, der på nuværende tidspunkt ikke tillægger energiinfrastrukturprojekter den størst mulige nationale betydning i forhold til tilladelsesprocessen, bør tilskyndes til at overveje at indføre en sådan stor national betydning, navnlig ved at vurdere, om dette vil føre til en hurtigere tilladelsesproces.

(52) Medlemsstater, der ikke på nuværende tidspunkt har fremskyndede eller hurtige retlige procedurer for energiinfrastrukturprojekter, bør tilskyndes til at overveje at indføre sådanne procedurer, navnlig ved at vurdere, om dette vil føre til en hurtigere gennemførelse af sådanne projekter.

(53) Forordning (EU) nr. 347/2013 har vist merværdien ved at mobilisere privat finansiering gennem betydelig finansiel støtte fra Unionen for at muliggøre gennemførelsen af projekter af europæisk betydning. I betragtning af den økonomiske og finansielle situation og de budgetmæssige begrænsninger bør målrettet støtte gennem tilskud og finansielle instrumenter fortsætte under den flerårige finansielle ramme for at maksimere fordelene for unionsborgerne og for at tiltrække nye investorer til prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og -områder, som er anført i bilaget til denne forordning, samtidig med at Unionens budgetmæssige bidrag holdes på et minimum.

(54) Projekter af fælles interesse bør være berettigede til finansiel støtte fra Unionen til undersøgelser og på visse betingelser til anlægsarbejder i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1153 ([24]) i form af tilskud eller i form af innovative finansielle instrumenter for at sikre, at der kan ydes skræddersyet støtte til projekter af fælles interesse, som ikke er levedygtige under de eksisterende lovgivningsmæssige rammer og markedsvilkår. Det er vigtigt at undgå konkurrenceforvridning, navnlig mellem projekter, som bidrager til opnåelsen af samme EU-prioriterede korridor. En sådan finansiel støtte bør sikre de nødvendige synergier med strukturfondene med henblik på at finansiere intelligente energidistributionsnet og med Unionens finansieringsmekanisme for vedvarende energi i henhold til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2020/1294 ([25]), jf. artikel 33, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 ([26]).

Der bør gælde en tretrinsmodel for investeringer i projekter af fælles interesse. For det første bør markedet have prioritet til at investere. For det andet, hvis investeringerne ikke foretages af markedet, bør reguleringsmæssige løsninger forsøges anvendt, de relevante reguleringsmæssige rammer bør om nødvendigt justeres, og den korrekte anvendelse af de relevante reguleringsmæssige rammer bør sikres. For det tredje bør der, hvis de to første trin ikke er i stand til at udløse de fornødne investeringer i projekter af fælles interesse, kunne ydes finansiel støtte fra Unionen, hvis projektet af fælles interesse opfylder de gældende kriterier for støtteberettigelse. Projekter af fælles interesse kan også være støtteberettigede under InvestEU-programmet, som supplerer tilskudsfinansiering.

(55) Unionen bør lette energiprojekter i regioner, der er ugunstigt stillede, mindre sammenkoblede, perifere, beliggende i den yderste periferi eller isolerede, for at muliggøre adgang til de transeuropæiske energinet med henblik på at fremskynde dekarboniseringsprocessen og mindske afhængigheden af fossile brændstoffer.

(56) Hvis der ikke er nogen TSO i en medlemsstat, bør henvisninger til TSO'er i denne forordning finde tilsvarende anvendelse på distributionssystemoperatører (DSO'er).

(57) Tilskud til anlægsarbejder vedrørende projekter af gensidig interesse bør være tilgængelige på samme betingelser som for andre kategorier, hvis de bidrager til Unionens overordnede energi- og klimapolitiske mål, og hvis tredjelandets dekarboniseringsmål er i overensstemmelse med Parisaftalen.

([24]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1153 af 7. juli 2021 om oprettelse af Connecting Europe-faciliteten og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1316/2013 og (EU) nr. 283/2014 (EUT L 249 af 14.7.2021, s. 38).

([25]) Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2020/1294 af 15. september 2020 om Unionens finansieringsmekanisme for vedvarende energi (EUT L 303 af 17.9.2020, s. 1).

([26]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 af 11. december 2018 om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 663/2009 og (EF) nr. 715/2009, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF, 98/70/EF, 2009/31/EF, 2009/73/EF, 2010/31/EU, 2012/27/EU og 2013/30/EU, Rådets direktiv 2009/119/EF og (EU) 2015/652 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013 (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 1).

(58) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009, (EU) 2019/942 ([27]) og (EU) 2019/943 og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF og (EU) 2019/944 bør derfor ændres i overensstemmelse hermed.

(59) Idet omstillingen af naturgasinfrastrukturen har til formål at dekarbonisere gasnettene og muliggøre dedikeret anvendelse af ren brint, kunne man ikke desto mindre i en overgangsperiode give mulighed for transport eller lagring af en foruddefineret blanding af brint med naturgas eller biometan. Blanding af brint med naturgas eller biometan kan anvendes til at opskalere brintproduktionskapaciteten og lette transport af brint. For at sikre overgangen til brint bør projektiværksætteren påvise, herunder gennem kommercielle kontrakter, hvordan naturgasaktiverne ved overgangsperiodens udløb vil blive dedikerede brintaktiver, og hvordan anvendelsen af brint vil blive styrket i overgangsperioden. I forbindelse med overvågningen bør agenturet kontrollere, at projektet overgår rettidigt til et dedikeret brintaktiv. Enhver finansiering af disse projekter i henhold til forordning (EU) 2021/1153 i overgangsperioden bør være underlagt dels en betingelse i tilskudsaftalen om tilbagebetaling af finansieringen i tilfælde af en forsinkelse af projektets rettidige overgang til et dedikeret brintaktiv, dels passende bestemmelser, der gør det muligt at håndhæve denne betingelse.

(60) I overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner af 4. februar 2011 om, at ingen medlemsstat bør forblive isoleret fra de europæiske gas- og elnet efter 2015 eller se sin energisikkerhed blive bragt i fare på grund af manglen på passende sammenkoblinger, har denne forordning til formål at sikre adgang til de transeuropæiske energinet ved at bringe Cyperns og Maltas energiisolation til ophør, eftersom de stadig ikke er sammenkoblet med det transeuropæiske gasnet. Dette formål bør blive opfyldt ved at tillade projekter under udvikling eller planlægning, der har fået status som projekt af fælles interesse i henhold til forordning (EU) nr. 347/2013, at bevare deres status, indtil Cypern og Malta er sammenkoblet med det transeuropæiske gasnet. Ud over at bidrage til udviklingen af markedet for vedvarende energi, energisystemets fleksibilitet og modstandsdygtighed samt forsyningssikkerheden vil disse projekter sikre adgang til fremtidige energimarkeder, herunder for brint, og bidrage til at nå Unionens overordnede energi- og klimapolitiske mål.

(61) Projekter af fælles interesse bør ikke være berettigede til finansiel støtte fra Unionen, hvis projektiværksættere, -operatører eller -investorer befinder sig i en af de udelukkelsessituationer, der er omhandlet i artikel 136 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 ([28]), f.eks. i tilfælde af en dom for svig, korruption eller adfærd i forbindelse med en kriminel organisation. Det bør være muligt at fjerne et projekt af fælles interesse fra EU-listen, hvis optagelsen af det på listen skete på grundlag af forkerte oplysninger, som var afgørende for optagelsen, eller hvis projektet ikke er i overensstemmelse med EU-retten. For et projekt af fælles interesse i de medlemsstater, der er omfattet af en undtagelse i henhold til denne forordning, bør disse medlemsstater, når de støtter eventuelle ansøgninger om finansiering i henhold til forordning (EU) 2021/1153 til sådanne projekter, sikre, at projekterne ikke direkte eller indirekte gavner personer eller enheder, der befinder sig i en af de udelukkelsessituationer, der er omhandlet i artikel 136 i forordning (EU, Euratom) 2018/1046.

(62) For at sikre rettidig udvikling af vigtige energiinfrastrukturprojekter for Unionen bør den femte EU-liste over projekter af fælles interesse forblive i kraft, indtil den første EU-liste over projekter af fælles interesse og projekter af gensidig interesse, der er opstillet i henhold til denne forordning, træder i kraft. For at gøre det muligt at udvikle, overvåge og finansiere projekterne af fælles interesse på den femte EU-liste bør visse bestemmelser i forordning (EU) nr. 347/2013 desuden forblive i kraft og have virkning, indtil den første EU-liste over projekter af fælles interesse og projekter af gensidig interesse, der er opstillet i henhold til denne forordning, træder i kraft.

([27]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/942 af 5. juni 2019 om oprettelse af Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 22).

([28]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 af 18. juli 2018 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget, om ændring af forordning (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU og om ophævelse af forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 (EUT L 193 af 30.7.2018, s. 1).

(63) Forordning (EU) nr. 347/2013 bør derfor ophæves.

(64) For at sikre, at EU-listen begrænses til de projekter, der bidrager mest til gennemførelsen af de prioriterede strategiske energiinfrastrukturkorridorer og -områder, der er fastsat i et bilag til denne forordning, bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF for så vidt angår ændring af bilagene til denne forordning med henblik på at oprette og revidere EU-listen, samtidig med at medlemsstaternes ret til at godkende projekter på EU-listen, der vedrører deres områder, respekteres. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning ([29]). Kommissionen bør i forbindelse med forberedelsen og udarbejdelsen af delegerede retsakter sørge for samtidig, rettidig og hensigtsmæssig fremsendelse af de relevante dokumenter til Europa-Parlamentet og Rådet. Europa-Parlamentet og Rådet kan, hvis de anser det for nødvendigt, hver især sende eksperter til møder i Kommissionens ekspertgrupper, som beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter, og som medlemsstaternes eksperter indbydes til.

Drøftelserne i de regionale grupper er afgørende for, at Kommissionen kan vedtage de delegerede retsakter, hvorved EU-listerne opstilles. Det er derfor hensigtsmæssigt, i det omfang det er muligt og foreneligt med rammerne for denne forordning, at Europa-Parlamentet og Rådet underrettes om og kan sende eksperter til møderne i de regionale grupper i overensstemmelse med den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning. Under hensyntagen til behovet for at sikre, at målene i denne forordning nås, og i betragtning af antallet af projekter på EU-listerne indtil videre bør det samlede antal projekter af fælles interesse forblive håndterbart, og det bør derfor ikke væsentligt overstige 220.

(65) Målene for denne forordning, nemlig udvikling af og interoperabilitet mellem transeuropæiske energinet og tilslutning til sådanne net, som bidrager til at sikre modvirkning af klimaændringer, navnlig at nå Unionens 2030-mål for klima og energi og dens mål om klimaneutralitet senest i 2050, og at sikre sammenkoblinger, energisikkerhed, markeds- og systemintegration, konkurrence, der gavner alle medlemsstater og overkommelige energipriser, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af den foreslåede handlings omfang og virkninger bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

KAPITEL I

Almindelige bestemmelser

Artikel 1

Genstand, mål og anvendelsesområde

1. Denne forordning fastlægger retningslinjer for rettidig udvikling af og interoperabilitet for de prioriterede korridorer og områder i den transeuropæiske energiinfrastruktur (prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og -områder), der er anført i bilag I, og som bidrager til at sikre modvirkning af klimaændringer, navnlig at nå Unionens 2030-mål for energi og klima og dens mål om klimaneutralitet senest i 2050, og at sikre sammenkoblinger, energisikkerhed, markeds- og systemintegration, konkurrence, der gavner alle medlemsstater, samt overkommelige energipriser.

([29]) EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

2. Denne forordning vedrører navnlig:

a) udpegelsen af projekter til EU-listen over projekter af fælles interesse og projekter af gensidig interesse, der opstilles i henhold til artikel 3 (EU-listen)

b) lettelse af den rettidige gennemførelse af projekter på EU-listen ved at strømline, tættere samordne og fremskynde tilladelsesprocessen og styrke gennemsigtigheden og offentlighedens deltagelse

c) fastlæggelse af regler for den grænseoverskridende fordeling af omkostninger og risikorelaterede incitamenter for projekter på EU-listen

d) fastlæggelse af betingelserne for, hvornår projekter på EU-listen kan opnå finansiel støtte fra Unionen.

Artikel 2

Definitioner

Ud over definitionerne i forordning (EF) nr. 715/2009, (EU) 2018/1999, (EU) 2019/942, og (EU) 2019/943 og i direktiv 2009/73/EF, (EU) 2018/2001 ([30]) og (EU) 2019/944 forstås i nærværende forordning ved:

1) »energiinfrastruktur«: fysisk udstyr eller anlæg henhørende under energiinfrastrukturkategorierne, som er beliggende inden for Unionen eller forbinder Unionen og et eller flere tredjelande

2) »energiinfrastruktur-flaskehals«: begrænsning af de fysiske strømme i et energisystem forårsaget af utilstrækkelig transmissionskapacitet, hvilket bl.a. omfatter fraværet af infrastruktur

3) »samlet afgørelse«: den afgørelse eller samling af afgørelser truffet af en medlemsstats myndighed eller myndigheder med undtagelse af domstole, der fastslår, hvorvidt en projektværksætter gives tilladelse til at bygge den til realiseringen af et projekt af fælles interesse eller et projekt af gensidig interesse nødvendige energiinfrastruktur ved at have mulighed for at påbegynde eller anskaffe og påbegynde det nødvendige bygge- og anlægsarbejde (byggeklar fase), med forbehold af eventuelle afgørelser, som træffes i forbindelse med en administrativ klageprocedure

4) »projekt«: en/et eller flere ledninger, rørledninger, faciliteter, udstyr eller anlæg henhørende under energiinfrastrukturkategorierne, der er anført i bilag II

5) »projekt af fælles interesse«: et projekt, som er nødvendigt for at gennemføre de prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og -områder, der er anført i bilag I, og som er på EU-listen

6) »projekt af gensidig interesse«: et projekt, som fremmes af Unionen i samarbejde med tredjelande i henhold til støttebreve fra regeringerne i de direkte berørte lande eller andre ikkebindende aftaler, som falder ind under en af energiinfrastrukturkategorierne i bilag II, punkt 1, litra a) eller f), punkt 3, litra a), eller punkt 5, litra a) eller c), som bidrager til Unionens 2030-mål for klima og energi og dens 2050-mål om klimaneutralitet, og som er på EU-listen

7) »konkurrerende projekter«: projekter, der helt eller delvist behandler de samme identificerede infrastrukturhuller eller regionale infrastrukturbehov

8) »projektværksætter«: en af følgende:

   a) en transmissionssystemoperatør (TSO), distributionssystemoperatør (DSO) eller en anden operatør eller investor, som udvikler et projekt på EU-listen

   b) hvis der er flere end en sådanne TSO'er, DSO'er, andre operatører, investorer eller en sammenslutning deraf, den enhed med status som juridisk person i henhold til gældende national ret, som er udpeget ved en kontraktlig aftale, der er indgået mellem parterne, og som er beføjet til at indgå retlige forpligtelser og påtage sig det økonomiske ansvar på kontraktparternes vegne

9) »intelligent elnet«: et elnet, herunder på øer, der ikke er sammenkoblede eller ikke tilstrækkeligt forbundne med de transeuropæiske energinet, der muliggør omkostningseffektiv integration af og aktiv kontrol med adfærden og handlingerne hos alle de brugere, der er tilsluttet det, herunder producenter, forbrugere og producent-forbrugere, med

([30]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

henblik på at sikre et økonomisk effektivt og bæredygtigt elsystem med lave tab og et højt niveau af integration af vedvarende energikilder, af forsyningssikkerhed og af sikkerhed, og hvor netoperatøren digitalt kan overvåge de tilsluttede brugeres handlinger, og informations- og kommunikationsteknologier til kommunikation med tilknyttede netoperatører, producenter, energilagringsanlæg og forbrugere eller producent-forbrugere med henblik på at overføre og distribuere elektricitet på en bæredygtig, omkostningseffektiv og sikker måde

10) »intelligent gasnet«: et gasnet, hvori innovative og digitale løsninger udnyttes til på en omkostningseffektiv måde at integrere flere forskellige kulstoffattige og navnlig vedvarende gaskilder alt efter forbrugernes behov og kravene til gaskvalitet med henblik på at reducere kulstofaftrykket fra det pågældende gasforbrug, muliggøre en øget andel af vedvarende og kulstoffattige gasser og skabe forbindelser til andre energibærere og -sektorer, herunder de hermed forbundne fysiske opgraderinger, som måtte være nødvendige for, at udstyr og anlæg til integration af kulstoffattige og navnlig vedvarende gasser kan fungere

11) »berørt myndighed«: myndighed, der i henhold til national ret er kompetent til at udstede forskellige tilladelser og godkendelser vedrørende planlægning, udformning og anlæg af fast ejendom, herunder energiinfrastruktur

12) »national regulerende myndighed«: en national regulerende myndighed, der er udpeget i henhold til artikel 39, stk. 1, i direktiv 2009/73/EF eller en regulerende myndighed på nationalt plan, der er udpeget i henhold til artikel 57, i direktiv (EU) 2019/944

13) »relevant national regulerende myndighed«: den nationale regulerende myndighed i de medlemsstater, der er vært for et projekt, og i medlemsstater, hvor projektet har en betydelig positiv virkning

14) »anlægsarbejde«: indkøb, levering og anvendelse af komponenter, systemer og tjenesteydelser, herunder software, udførelse af udviklings-, omstillings-, bygge- og anlægsaktiviteter vedrørende et projekt, overtagelsen af anlægget og iværksættelsen af et projekt

15) »undersøgelser«: de aktiviteter, der er nødvendige for at forberede projektets gennemførelse, såsom forberedende samt gennemførligheds-, evaluerings-, afprøvnings- og valideringsmæssige undersøgelser, herunder software, og alle andre tekniske hjælpeforanstaltninger, inklusive forudgående skridt til at definere og udvikle et projekt og træffe beslutning om finansieringen heraf, f.eks. rekognoscering af de pågældende lokaliteter og udarbejdelse af en finansieringspakke

16) »ibrugtagning«: processen, hvor et projekt sættes i drift, når det er blevet bygget

17) »dedikerede brintaktiver«: infrastruktur, der er klar til at tage imod ren brint uden yderligere tilpasningsarbejder, herunder rørledningsnet eller lagre, som er nyetablerede, omstillet fra transmission eller lagring af naturgasaktiver eller begge dele

18) »omstilling«: teknisk opgradering eller ændring af eksisterende naturgasinfrastruktur med henblik på at sikre, at den er dedikeret til brug af ren brint

19) »klimatilpasning«: en proces, hvormed det sikres, at energiinfrastrukturen opnår modstandsdygtighed over for de potentielle negative virkninger af klimaændringer gennem en vurdering af klimasårbarhed og -risici, herunder gennem relevante tilpasningsforanstaltninger.

KAPITEL II

Projekter af fælles interesse og projekter af gensidig interesse

Artikel 3

EU-liste over projekter af fælles interesse og projekter af gensidig interesse

1. Der oprettes regionale grupper (grupper) efter processen i bilag III, afsnit 1. Medlemskab af hver gruppe skal være baseret på de enkelte prioriterede korridorer og områder og deres respektive geografiske dækning, jf. bilag I. Beslutningskompetencen inden for grupperne skal være begrænset til medlemsstaterne og Kommissionen (det beslutningstagende organ) og baseret på konsensus.

2. Hver gruppe vedtager sin egen forretningsorden under hensyntagen til bestemmelserne fastsat i bilag III.

3. Hver gruppes beslutningstagende organ vedtager en regional liste over projekter udarbejdet i overensstemmelse med den proces, der er beskrevet i bilag III, afsnit 2, idet hvert projekts bidrag til gennemførelsen af de prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og -områder, der er anført i bilag I, og deres opfyldelse af kriterierne er beskrevet i artikel 4.

I forbindelse med en gruppes udarbejdelse af sin regionale liste:

a) skal hvert enkelt projektforslag godkendes af de medlemsstater, hvis territorium projektet vedrører; hvis en medlemsstat ikke giver sin godkendelse, skal den begrunde dette over for den pågældende gruppe

b) skal den tage hensyn til rådgivning fra Kommissionen med henblik på at nå frem til et håndterbart samlet antal projekter på EU-listen.

4. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 20 i denne forordning med henblik på opstilling af EU-listen, jf. dog artikel 172, stk. 2, i TEUF.

Kommissionen sikrer i forbindelse med udøvelsen af sine beføjelser, at EU-listen opstilles hvert andet år på grundlag af de regionale lister, der er fastlagt af de beslutningstagende organer i de grupper, som er oprettet i henhold til bilag III, afsnit 1, punkt 1, efter den i stk. 3 i nærværende artikel fastsatte procedure.

Kommissionen vedtager den delegerede retsakt om opstilling af den første EU-liste i henhold til denne forordning senest den 30. november 2023.

Hvis en delegeret retsakt vedtaget af Kommissionen i henhold til dette stykke ikke kan træde i kraft på grund af en indsigelse fra enten Europa-Parlamentet eller Rådet i medfør af artikel 20, stk. 6, indkalder Kommissionen straks de grupper med henblik på at udarbejde nye regionale lister under hensyntagen til begrundelsen for indsigelsen. Kommissionen vedtager hurtigst muligt en ny delegeret retsakt om fastsættelse af EU-listen.

5. Når Kommissionen opstiller EU-listen ved at kombinere de regionale lister, der er omhandlet i stk. 3, skal den under behørig hensyntagen til gruppernes drøftelser:

a) sikre, at kun projekter, der opfylder kriterierne omhandlet i artikel 4, optages på listen

b) sikre tværregional sammenhæng under hensyntagen til udtalelsen fra agenturet, jf. bilag III, afsnit 2, punkt 14

c) tage medlemsstaternes udtalelser, jf. bilag III, afsnit 2, punkt 10, i betragtning

d) bestræbe sig på at tilsikre et håndterbart samlet antal projekter på EU-listen.

6. Projekter af fælles interesse, der falder ind under de energiinfrastrukturkategorier, som er fastsat i denne forordnings bilag II, punkt 1, litra a), b), c), d) og f), integreres i de relevante regionale investeringsplaner, jf. artikel 34 i forordning (EU) 2019/943, og i de relevante nationale tiårige netudviklingsplaner, jf. artikel 51 i direktiv (EU) 2019/944, samt i givet fald i andre berørte nationale infrastrukturplaner. Sådanne projekter af fælles interesse skal have den højest mulige prioritering i hver af disse planer. Nærværende stykke finder ikke anvendelse på konkurrerende projekter, på projekter, der ikke er tilstrækkeligt modne til at være genstand for en projektspecifik cost-benefit-analyse, jf. bilag III, afsnit 2, punkt 1, litra d), eller på projekter af gensidig interesse.

7. Projekter af fælles interesse, der falder ind under energiinfrastrukturkategorierne i bilag II, punkt 1, litra a), b), c), d) og f), og som er konkurrerende projekter eller projekter, der ikke er tilstrækkeligt modne til at være genstand for en projektspecifik cost-benefit-analyse som omhandlet i bilag III, afsnit 2, punkt 1, litra d), kan medtages i de relevante regionale investeringsplaner, de nationale tiårige netudviklingsplaner og andre nationale infrastrukturplaner, alt efter hvad der er relevant, som projekter under overvejelse.

Artikel 4

Kriterier for gruppernes vurdering af projekter

1. Et projekt af fælles interesse skal opfylde følgende generelle kriterier:

a) projektet er nødvendigt for mindst én/ét af de prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og -områder, der er anført i bilag I

b) de potentielle samlede fordele ved projektet vurderet i henhold til de respektive specifikke kriterier i stk. 3 overstiger omkostningerne, herunder på lang sigt

c) projektet opfylder ét eller flere af følgende kriterier:

i) det involverer mindst to medlemsstater ved direkte eller indirekte (via sammenkobling med et tredjeland) at overskride grænsen mellem to eller flere medlemsstater

ii) det er placeret på en medlemsstats område, enten inde i landet eller offshore, herunder øer, og har en betydelig grænseoverskridende virkning, jf. bilag IV, punkt 1.

2. Et projekt af gensidig interesse skal opfylde følgende generelle kriterier:

a) projektet bidrager væsentligt til de i artikel 1, stk. 1, omhandlede mål og til tredjelandets mål, navnlig ved ikke at stå i vejen for tredjelandets kapacitet til at udfase energiproduktionsaktiver baseret på fossile brændstoffer til sit indenlandske forbrug, og til bæredygtighed, herunder gennem integration af vedvarende energi i nettet og transmission og distribution af energi produceret fra vedvarende energikilder til større forbrugscentre og oplagringssteder

b) de potentielle samlede fordele ved projektet på EU-plan vurderet i henhold til de respektive specifikke kriterier i stk. 3 overstiger omkostningerne inden for Unionen, herunder på lang sigt

c) projektet er placeret på mindst én medlemsstats og mindst ét tredjelands område og har en betydelig grænseoverskridende virkning, jf. punkt 2 i bilag IV

d) for så vidt angår den del, der er placeret på medlemsstatens område, er projektet i overensstemmelse med direktiv 2009/73/EF og (EU) 2019/944, hvis det falder ind under de infrastrukturkategorier, der er anført i punkt 1 og 3 i denne forordnings bilag II

e) der er en høj grad af konvergens i den lovgivningsmæssige ramme i det eller de involverede tredjelande og de retlige håndhævelsesmekanismer til støtte for Unionens politikmål er påvist, navnlig for at sikre:

i) et velfungerende indre energimarked

ii) forsyningssikkerhed baseret på bl.a. diversificering af kilder, samarbejde og solidaritet

iii) et energisystem, herunder produktion, transmission og distribution, der støtter målet om klimaneutralitet i overensstemmelse med Parisaftalen og Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet, og som navnlig indebærer, at der undgås kulstoflækage

f) det eller de involverede tredjelande støtter projektets prioriterede status, jf. artikel 7, og forpligter sig til at overholde en lignende tidsplan for fremskyndet gennemførelse og andre politik- og reguleringsmæssige støtteforanstaltninger for så vidt angår projekter af fælles interesse i Unionen.

Med hensyn til projekter vedrørende lagring af CO_2, der falder ind under energiinfrastrukturkategorien i punkt 5), litra c), i bilag II, skal projektet være nødvendigt for at muliggøre grænseoverskridende transport og lagring af CO_2, og det tredjeland, hvor projektet er placeret, skal have en passende retlig ramme baseret på dokumenterede effektive håndhævelsesmekanismer til at sikre, at der i tilknytning til projektet er standarder og sikkerhedsforanstaltninger, som mindst er på samme niveau som dem, der er fastsat i EU-retten, for så vidt angår forebyggelse af CO_2-lækage og sikkerheden og effektiviteten af den permanente lagring af CO_2 med hensyn til klimaet, menneskers sundhed og økosystemerne.

3. Følgende specifikke kriterier finder anvendelse på projekter af fælles interesse, der er omfattet af specifikke energiinfrastrukturkategorier:

a) For så vidt angår projekter vedrørende eltransmission, distribution og -oplagring, der er omfattet af de energiinfrastrukturkategorier, som er fastsat i bilag II, punkt 1, litra a), b), c), d) og f), skal projektet bidrage væsentligt til bæredygtighed gennem integration af vedvarende energi i nettet og transmission eller distribution af energi produceret fra vedvarende energikilder til store forbrugscentre og oplagringssteder og til at reducere energiindskrænkningen, hvor det er relevant, og bidrage til mindst ét af følgende specifikke kriterier:

   i) markedsintegration, bl.a. ved at ophæve energiisolationen for mindst én medlemsstat og ved at reducere energiinfrastruktur-flaskehalse, konkurrence, interoperabilitet og systemfleksibilitet

   ii) forsyningssikkerhed, bl.a. gennem interoperabilitet, systemfleksibilitet, cybersikkerhed, hensigtsmæssige forbindelser og sikker og pålidelig systemdrift.

b) For så vidt angår projekter vedrørende intelligente elnet, der er omfattet af energiinfrastrukturkategorien i bilag II, punkt 1, litra e), skal projektet bidrage væsentligt til bæredygtighed gennem integration af vedvarende energi i nettet samt mindst to af følgende specifikke kriterier:

   i) forsyningssikkerhed, bl.a. gennem effektivitet og interoperabilitet af eltransmissionen og -distributionen i den daglige drift af nettet, undgåelse af overbelastning og integration og inddragelse af netbrugerne

   ii) markedsintegration, bl.a. gennem effektiv systemdrift og brug af sammenkoblinger

   iii) netsikkerhed, fleksibilitet og forsyningskvalitet, bl.a. gennem øget anvendelse af innovation inden for balancering, fleksibilitetsmarkeder, cybersikkerhed, overvågning, systemkontrol og fejlkorrektion

   iv) intelligent sektorintegration, enten i energisystemet gennem forbindelse af forskellige energibærere og -sektorer, eller på en bredere måde, der favoriserer synergier og koordinering mellem energi-, transport- og telekommunikationssektorerne.

c) For så vidt angår projekter om transport og lagring af kuldioxid, der er omfattet af energiinfrastrukturkategorierne i bilag II, punkt 5, bidrager projektet væsentligt til bæredygtighed gennem nedbringelse af kuldioxidemissioner i forbundne industriinstallationer og bidrager til samtlige følgende specifikke kriterier:

   i) undgåelse af kuldioxidemissioner og samtidig opretholdelse af forsyningssikkerheden

   ii) styrkelse af kuldioxidtransports og -lagrings modstandsdygtighed og sikkerhed

   iii) effektiv anvendelse af ressourcerne ved at muliggøre sammenkobling af flere kuldioxidkilder og -lagringssteder via fælles infrastruktur og minimering af miljøbelastningen og risici.

d) For så vidt angår brintprojekter, der er omfattet af de energiinfrastrukturkategorier, som er fastsat i bilag II, punkt 3, bidrager projektet væsentligt til bæredygtighed, bl.a. ved at reducere drivhusgasemissioner, fremme udbredelsen af vedvarende eller kulstoffattig brint med fokus på brint fra vedvarende energikilder, navnlig slutanvendelsesapplikationer såsom sektorer, hvor det er vanskeligt at nedbringe emissionerne, og hvor mere energieffektive løsninger ikke er gennemførlige, og støtte variabel elproduktion fra vedvarende energikilder ved at tilbyde fleksibilitet og/eller lagringsløsninger og projektet bidrager væsentligt til mindst ét af følgende specifikke kriterier:

   i) markedsintegration, bl.a. ved at forbinde eksisterende eller nye brintnet i medlemsstaterne eller på anden måde bidrage til etableringen af et EU-dækkende net til transport og lagring af brint, og sikring af interoperabilitet mellem forbundne systemer

   ii) forsyningssikkerhed og fleksibilitet, bl.a. gennem hensigtsmæssige forbindelser og fremme af sikker og pålidelig systemdrift

   iii) konkurrence, bl.a. ved at give adgang til flere forsyningskilder og netbrugere på et gennemsigtigt og ikke-diskriminerende grundlag.

e) For elektrolyseanlæg, der er omfattet af energiinfrastrukturkategorien i bilag II, punkt 4, bidrager projektet væsentligt til alle følgende specifikke kriterier:

i) bæredygtighed, bl.a. ved at reducere drivhusgasemissioner og fremme udbredelsen af vedvarende eller kulstoffattig brint, navnlig fra vedvarende kilder, såvel som syntetiske brændstoffer fra disse kilder

ii) forsyningssikkerhed, bl.a. ved at bidrage til sikker, effektiv og pålidelig systemdrift eller ved at tilbyde lagring, fleksibilitetsløsninger eller begge dele såsom prisfleksibelt elforbrug og balanceringstjenester

iii) fremme af fleksibilitetsydelser såsom fleksibelt elforbrug og lagring ved at fremme intelligent integration af energisektoren gennem etablering af forbindelser til andre energibærere og -sektorer.

f) For så vidt angår projekter vedrørende intelligente gasnet, der er omfattet af energiinfrastrukturkategorien i bilag II, punkt 2, bidrager projektet væsentligt til bæredygtighed ved at sikre integrationen af flere forskellige og navnlig vedvarende, herunder lokale, kulstoffattige gasser såsom biometan eller vedvarende brint i gastransmission, -distribution eller lagringssystemer, og dette projekt bidrager væsentligt til mindst ét af følgende specifikke kriterier:

i) netsikkerhed og forsyningskvalitet ved at forbedre effektiviteten og interoperabiliteten af gastransmission, distribution eller lagringssystemer i den daglige drift af nettet ved bl.a. at imødegå udfordringer, der opstår som følge af injektion af gasser af forskellig kvalitet

ii) markedets funktion og kundeservice

iii) fremme af intelligent integration af energisektoren gennem etablering af forbindelser til andre energibærere og -sektorer og mulighed for efterspørgselsreaktion.

4. For så vidt angår projekter, der er omfattet af energiinfrastrukturkategorierne i bilag II, vurderes bidraget til kriterierne i stk. 3 i denne artikel i overensstemmelse med de indikatorer, der er anført i bilag IV, punkt 3-8.

5. Med henblik på at lette vurderingen af alle projekter, der vil kunne udvælges som projekter af fælles interesse, og som vil kunne optages på en regional liste, vurderer hver gruppe projektets bidrag til gennemførelsen af samme prioriterede energiinfrastrukturkorridor eller område på gennemsigtig og objektiv vis. Hver gruppe skal fastlægge sin vurderingsmetode på grundlag af det akkumulerede bidrag til kriterierne omhandlet i stk. 3. Denne vurdering skal munde ud i en rangordning af projekterne til gruppens interne brug. Hverken den regionale liste eller EU-listen skal omfatte nogen rangorden, ej heller skal rangordenen anvendes til noget efterfølgende formål andet end som fastsat i bilag III, afsnit 2, punkt 16.

I forbindelse med vurderingen af projekterne skal hver gruppe, for at sikre en ensartet vurderingsmetode blandt grupperne, endvidere tage behørigt hensyn til:

a) hvor hastende det enkelte foreslåede projekt er, og hvad det bidrager med, med sigte på opfyldelsen af Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet og mål om markedsintegration, konkurrence, bæredygtighed og forsyningssikkerhed

b) hvert foreslået projekts komplementaritet med andre foreslåede projekter, herunder konkurrerende eller potentielt konkurrerende projekter

c) mulige synergier med prioriterede korridorer og tematiske områder identificeret inden for rammerne af tværeuropæiske transport- og telekommunikationsnet

d) for foreslåede projekter, der på tidspunktet for evalueringen er projekter på EU-listen, fremskridtene med gennemførelsen og deres overholdelse af rapporterings- og gennemsigtighedsforpligtelserne.

For så vidt angår projekter vedrørende intelligente elnet og intelligente gasnet, der er omfattet af energiinfrastrukturkategorierne i bilag II, punkt 1, litra e), og punkt 2, rangordnes de projekter, der påvirker de samme to medlemsstater, ligesom der også tages behørigt hensyn til antallet af brugere, som berøres af projektet, det årlige energiforbrug og andelen af produktion fra ikke-regulerbare ressourcer i det område, hvor disse brugere befinder sig.

Artikel 5

Gennemførelse og overvågning af projekter på EU-listen

1. Projektiværksættere udarbejder en gennemførelsesplan for projekter på EU-listen, hvori bl.a. indgår en tidsplan for:

a) gennemførligheds- og projekteringsundersøgelser, herunder for så vidt angår klimatilpasning og overholdelse af miljølovgivningen og princippet om »ikke at gøre væsentlig skade«

b) godkendelse fra nationale regulerende myndigheder eller enhver anden berørt myndighed

c) anlægsarbejder og ibrugtagning

d) tilladelsesprocessen, der er omhandlet i artikel 10, stk. 6, litra b).

2. TSO'er, DSO'er og andre operatører samarbejder med hinanden med det formål at lette udviklingen af projekter på EU-listen inden for deres område.

3. Agenturet og de berørte grupper overvåger, hvilke fremskridt der gøres med gennemførelsen af projekter på EU-listen, og fremsætter de nødvendige anbefalinger til foranstaltninger beregnet til at lette deres gennemførelse. Grupperne kan anmode om yderligere oplysninger i overensstemmelse med stk. 4, 5 og 6, indkalde til møder med relevante parter og opfordre Kommissionen til at kontrollere de fremsendte oplysninger på stedet.

4. Senest den 31. december i året efter det år, hvor et projekt optages på EU-listen, fremsender projektiværksætteren en årsrapport for hvert projekt, der er omfattet af kategorierne i bilag II, til den nationale kompetente myndighed, der er omhandlet i artikel 8, stk. 1.

Rapporten skal indeholde nærmere oplysninger om:

a) fremskridtene for så vidt angår udvikling, bygning og ibrugtagning af projektet, navnlig med hensyn til tilladelsesprocessen og høringsproceduren, overholdelse af miljølovgivningen og af princippet om, at projektet »ikke gør væsentlig skade« på miljøet, samt de klimatilpasningsforanstaltninger, der er truffet

b) eventuelle forsinkelser i forhold til gennemførelsesplanen, årsagerne til disse forsinkelser og eventuelle andre vanskeligheder

c) hvor det er relevant, en revideret plan for afhjælpning af forsinkelser.

5. De i artikel 8, stk. 1, omhandlede kompetente myndigheder forelægger senest den 28. februar hvert år efter det år, hvor projektiværksætteren skal indsende rapporten som omhandlet i nærværende artikels stk. 4, agenturet og den relevante gruppe den i nærværende artikels stk. 4 omhandlede rapport suppleret med oplysninger om fremskridt og, hvis det er relevant, forsinkelser i gennemførelsen af projekter på EU-listen, som er placeret på deres respektive område, for så vidt angår tilladelsesprocesserne, og om årsagerne til disse forsinkelser. De kompetente myndigheders bidrag til rapporten skal være tydeligt mærket som sådan og udarbejdet uden at ændre den tekst, som projektiværksætteren har fremlagt.

6. Senest den 30. april hvert år, i hvilket en ny EU-liste skal vedtages, forelægger agenturet grupperne en samlet rapport om de projekter på EU-listen, der henhører under de nationale regulerende myndigheders kompetence, hvori de nåede fremskridt og de forventede ændringer i projektudgifterne evalueres, og hvori der, hvis det er hensigtsmæssigt, fremsættes anbefalinger til afhjælpning af opståede forsinkelser og vanskeligheder. Denne konsoliderede rapport omfatter i overensstemmelse med artikel 11, litra b), i forordning (EU) 2019/942 også en evaluering af den konsekvente gennemførelse af de EU-dækkende netudviklingsplaner for de prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og -områder i bilag I.

I behørigt begrundede tilfælde kan agenturet anmode om yderligere oplysninger, der måtte være nødvendige for, at det kan udføre sine opgaver i henhold til nærværende stykke.

7. Er ibrugtagningen af et projekt på EU-listen forsinket i forhold til gennemførelsesplanen af andre end tungtvejende årsager, der ligger uden for projektværksætterens kontrol, finder følgende foranstaltninger anvendelse:

a) For så vidt at de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 22, stk. 7, litra a), b) eller c), i direktiv 2009/73/EF og artikel 51, stk. 7, litra a), b) eller c), i direktiv (EU) 2019/944, finder anvendelse i henhold til den pågældende nationale ret, sikrer de nationale regulerende myndigheder, at investeringen gennemføres.

b) Hvis foranstaltningerne truffet af de nationale regulerende myndigheder i henhold til litra a) ikke finder anvendelse, vælger projektiværksætteren senest 24 måneder fra datoen for ibrugtagningen i gennemførelsesplanen en tredjepart til at finansiere eller bygge hele eller en del af projektet.

c) Er der ikke valgt en tredjepart i henhold til litra b), kan medlemsstaten eller den nationale regulerende myndighed, hvis medlemsstaten har truffet bestemmelse herom, senest to måneder efter udløbet af fristen i litra b) udpege en tredjepart til at finansiere eller bygge projektet, som skal accepteres af projektiværksætteren.

d) Hvis forsinkelsen i forhold til datoen for ibrugtagning i gennemførelsesplanen overstiger 26 måneder, kan Kommissionen på de i aftalen fastsatte betingelser og i fuldt samarbejde med de berørte medlemsstater, iværksætte en indkaldelse af forslag, som er åben for enhver tredjepart, der er i stand til at blive projektiværksætter, med det formål at færdiggøre projektet i henhold til en aftalt tidsplan.

e) Hvor foranstaltningerne omhandlet i litra c) eller d) finder anvendelse, giver den systemoperatør, i hvis område investeringen er beliggende, de gennemførende operatører eller investorer eller tredjeparter alle de oplysninger, der er nødvendige for at realisere investeringen, tilslutter nye aktiver til transmissionsnettet eller, hvor det er relevant, distributionsnettet, og overordnet set gør sit bedste for at lette gennemførelsen af investeringen og befordre sikker, pålidelig og effektiv drift og vedligeholdelse af projektet på EU-listen.

8. Et projekt på EU-listen kan fjernes fra EU-listen i henhold til proceduren i artikel 3, stk. 4, hvis optagelsen på listen skete på grundlag af forkerte oplysninger, som var afgørende for optagelsen, eller hvis projektet ikke er i overensstemmelse med EU-retten.

9. Projekter, der ikke længere er opført på EU-listen, mister alle rettigheder og forpligtelser, der er knyttet til den status som projekt af fælles interesse eller projekt af gensidig interesse, der følger af denne forordning.

Dog gælder, at et projekt, som ikke længere er opført på EU-listen, men for hvilken den kompetente myndighed har godkendt en ansøgning til behandling bibeholder de rettigheder og forpligtelser, der er anført i kapitel III, undtagen i tilfælde hvor projektet er fjernet fra EU-listen af de grunde, der er fastsat i denne artikels stk. 8.

10. Denne artikel berører ikke eventuel finansiel støtte fra Unionen, der er ydet til et projekt på EU-listen inden dets fjernelse fra EU-listen.

Artikel 6

EU-koordinatorer

1. Får et projekt af fælles interesse betydelige vanskeligheder med gennemførelsen, kan Kommissionen efter aftale med de pågældende medlemsstater udpege en EU-koordinator for en periode på op til et år, og denne periode kan forlænges to gange.

2. EU-koordinatoren har til opgave at:

a) fremme projekter, for hvilke vedkommende er udpeget som EU-koordinator, og fremme den grænseoverskridende dialog mellem projektiværksætterne og alle berørte interessenter

b) bistå alle parter efter behov i forbindelse med høring af berørte interessenter, i givet fald foreslå og drøfte alternative linjeføringer og fremskaffe de nødvendige tilladelser til projekter

c) rådgive projektiværksætterne om finansiering af projektet, hvor det er relevant

d) sikre, at de berørte medlemsstater sørger for passende støtte og strategisk ledelse i forbindelse med forberedelsen og gennemførelsen af projekterne

e) forelægge Kommissionen en rapport hvert år og, hvor det er relevant, ved udløbet af sit mandat, om de fremskridt, der er gjort med projekterne, og om eventuelle vanskeligheder og hindringer, der sandsynligvis vil føre til en betydelig forsinkelse af ibrugtagningsdatoen for projekterne.

Kommissionen fremsender den i litra e) omhandlede EU-koordinators rapport til Europa-Parlamentet og de berørte grupper.

3. EU-koordinatoren vælges efter en åben, ikkediskriminerende og gennemsigtig proces og ud fra en kandidats erfaringer med de særlige opgaver, koordinatoren pålægges i forbindelse med de pågældende projekter.

4. Afgørelsen om udpegelse af en EU-koordinator fastlægger de nærmere betingelser for udpegelsen, herunder dens varighed, de specifikke opgaver med tilhørende frister og hvilke metoder der skal anvendes. Koordineringsindsatsen skal stå i rimeligt forhold til projekternes kompleksitet og anslåede omkostninger.

5. De berørte medlemsstater samarbejder fuldt ud med EU-koordinatoren under udførelsen af de opgaver, der er omhandlet i stk. 2 og 4.

KAPITEL III

Tilladelsesprocessen og offentlighedens deltagelse

Artikel 7

Prioriteret status for projekter på EU-listen

1. Vedtagelsen af EU-listen fastslår med henblik på eventuelle beslutninger truffet under tilladelsesprocessen nødvendigheden af projekterne på EU-listen set i et energipolitisk og klimamæssigt perspektiv uden at berøre projektets nøjagtige beliggenhed, rutelægning eller teknologi.

Dette stykke finder ikke anvendelse på konkurrerende projekter eller på projekter, der ikke er tilstrækkeligt modne til at være genstand for en projektspecifik cost-benefit-analyse, jf. bilag III, afsnit 2, punkt 1, litra d), eller på projekter af fælles interesse.

2. For at sikre en effektiv administrativ behandling af ansøgninger vedrørende projekter på EU-listen sikrer projektværksætterne og alle berørte myndigheder, at disse sager gives den hurtigst mulige behandling i overensstemmelse med EU-retten og national ret.

3. I tilfælde, hvor en sådan status eksisterer i national ret, gives projekter på EU-listen status som projekter af størst mulig national betydning og behandles som sådanne i tilladelsesprocessen og, hvis national ret tillader det, i den fysiske planlægning, herunder de processer, der vedrører miljøvurdering, i det omfang og på den måde, det er fastsat i national ret for den pågældende type energiinfrastruktur, uden at det berører de forpligtelser, der hidrører fra EU-retten.

4. Alle procedurer for tvistbilæggelse, retstvister, behandling af ankesager samt domstolsprøvelser i forbindelse med projekter på EU-listen ved de nationale domstole, retter, paneler, herunder mægling eller voldgift, hvor disse findes i national ret, behandles som presserende, hvis og i det omfang der er fastsat sådanne hasteprocedurer i national ret.

5. Medlemsstaterne vurderer under behørig hensyntagen til den omhandlede vejledning, der er udstedt af Kommissionen om effektivisering af miljøvurderingsprocedurerne for projekter på EU-listen, hvilke lovgivningsmæssige og ikke-lovgivningsmæssige foranstaltninger, der er påkrævet for at effektivisere miljøvurderingsprocedurerne og sikre en sammenhængende gennemførelse af disse procedurer, og underretter Kommissionen om resultaterne af denne vurdering.

6. Senest den 24. marts 2023 træffer medlemsstaterne de ikkelovgivningsmæssige foranstaltninger, de har udpeget, jf. stk. 5.

7. Senest den 24. juni 2023 træffer medlemsstaterne de lovgivningsmæssige foranstaltninger, de har udpeget, jf. stk. 5. Disse lovgivningsmæssige foranstaltninger berører ikke de forpligtelser, der hidrører fra EU-retten.

8. For så vidt angår de miljøvirkninger, der er omhandlet i artikel 6, stk. 4, i direktiv 92/43/EØF og artikel 4, stk. 7, i direktiv 2000/60/EF, betragtes projekter på EU-listen som værende i den offentlige interesse ud fra et energipolitisk synspunkt og kan anses for at være af væsentlig samfundsinteresse, forudsat at alle betingelserne i de nævnte direktiver er opfyldt.

Hvis der kræves en udtalelse fra Kommissionen i henhold til direktiv 92/43/EØF, sikrer Kommissionen og den nationale kompetente myndighed omhandlet i artikel 9 i denne forordning, at afgørelsen med hensyn til et projekts væsentlige samfundsinteresse træffes inden for de frister, der er fastsat i denne forordnings artikel 10, stk. 1 og 2.

Dette stykke finder ikke anvendelse på konkurrerende projekter eller på projekter, der ikke er tilstrækkeligt modne til at være genstand for en projektspecifik cost-benefit-analyse, jf. bilag III, afsnit 2, punkt 1, litra d), eller på projekter af fælles interesse.

Artikel 8

Tilrettelæggelse af tilladelsesproceduren

1. Senest den 23. juni 2022 opdaterer hver medlemsstat, om nødvendigt, den nationale kompetente myndighed, der er udpeget til at være ansvarlig for at lette og koordinere tilladelsesprocessen for projekter på EU-listen.

2. Den nationale kompetente myndigheds ansvar, jf. stk. 1, eller de opgaver, der er knyttet til myndigheden, kan uddelegeres eller udføres af en anden myndighed, enten pr. projekt på EU-listen eller pr. kategori af projekt på EU-listen, forudsat at:

a) den nationale kompetente myndighed underretter Kommissionen om uddelegeringen og at oplysningerne heri offentliggøres af enten den nationale kompetente myndighed eller projektiværksætteren på det websted, der er omhandlet i artikel 9, stk. 7

b) kun én myndighed er ansvarlig for hvert projekt på EU-listen, og den fungerer som det eneste kontaktpunkt for projektiværksætteren i forløbet op til, at den samlede afgørelse for et givent projekt på EU-listen træffes, og samordner fremlæggelsen af alle relevante dokumenter og oplysninger.

Med forbehold af de tidsfrister, der er fastsat i artikel 10, stk. 1 og 2, kan den nationale kompetente myndighed bibeholde ansvaret for at fastsætte tidsfrister.

3. Den nationale kompetente myndighed tager, uden at dette berører de relevante krav i henhold til EU-retten, international ret og, i det omfang den ikke er i modstrid hermed, national ret, skridt til at lette udstedelsen af den samlede afgørelse. Den samlede afgørelse udstedes inden for de frister, der er fastsat i artikel 10, stk. 1 og 2, og i henhold til en af følgende ordninger:

a) Den integrerede ordning:

   Den samlede afgørelse træffes af den nationale kompetente myndighed og er som resultatet af den lovpligtige tilladelsesproces den eneste retligt bindende afgørelse. Berøres andre myndigheder af projektet, kan de i overensstemmelse med national ret fremsætte deres holdninger som input til proceduren, og den nationale kompetente myndighed tager hensyn til dem.

b) Den koordinerede ordning:

   Den samlede afgørelse omfatter en række individuelle retligt bindende afgørelser fra flere berørte myndigheder, som samordnes af den nationale kompetente myndighed. Den nationale kompetente myndighed kan nedsætte en arbejdsgruppe, hvori alle de berørte myndigheder er repræsenterede, med henblik på at udarbejde en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen i henhold til artikel 10, stk. 6, litra b), og til at overvåge og samordne gennemførelsen heraf. Den nationale kompetente myndighed skal efter høring af de øvrige berørte myndigheder, og i nødvendigt omfang i overensstemmelse med national ret, og uden at det tilsidesætter de i artikel 10, stk. 1 og 2, fastsatte tidsfrister, i hver individuel sag fastsætte en rimelig tidsfrist, inden for hvilken de individuelle afgørelser skal udstedes. Den nationale kompetente myndighed kan træffe en individuel afgørelse på vegne af en anden berørt national myndighed, hvis en

afgørelse fra den pågældende myndighed ikke foreligger inden for den fastsatte tidsfrist, og hvis forsinkelsen ikke er behørigt begrundet; eller den nationale kompetente myndighed kan, såfremt der er fastsat bestemmelse herom i national ret, og i det omfang dette er i overensstemmelse med EU-retten, anlægge den betragtning, at en anden national myndighed enten har givet tilladelse til eller afslag på projektet, hvis afgørelsen fra denne myndighed ikke foreligger inden for tidsfristen. Er der fastsat bestemmelse herom i en medlemsstats nationale ret, kan den nationale kompetente myndighed tilsidesætte en individuel afgørelse, der træffes af en anden berørt national myndighed, hvis den finder, at afgørelsen ikke er fyldestgørende begrundet ud fra den tilgrundliggende dokumentation, der forelægges af den pågældende nationale myndighed; den nationale kompetente myndighed påser i forbindelse hermed, at de relevante krav i EU-retten og i international ret overholdes, og angiver grundene for sin afgørelse.

c) Samarbejdsordning:

Den samlede afgørelse koordineres af den nationale kompetente myndighed. Den nationale kompetente myndighed skal efter høring af de øvrige berørte myndigheder, og i nødvendigt omfang i overensstemmelse med national ret, og uden at det tilsidesætter de i artikel 10, stk. 1 og 2, fastsatte tidsfrister, i hver individuel sag fastsætte en rimelig tidsfrist, inden for hvilken de individuelle afgørelser skal udstedes. Myndigheden fører tilsyn med de berørte myndigheders overholdelse af tidsfristerne.

Medlemsstaterne gennemfører ordningerne på en måde, der i henhold til national ret bidrager til den mest effektive og rettidige udstedelse af den samlede afgørelse.

De berørte myndigheders kompetence kan enten indarbejdes i den udpegede nationale kompetente myndighed, der er udpeget i overensstemmelse med stk. 1, eller de berørte myndigheder kan, i et vist omfang, bevare deres uafhængige kompetence i overensstemmelse med den respektive tilladelsesordning, som medlemsstaten har valgt i overensstemmelse med dette stykke for at lette udstedelsen af den samlede afgørelse og samarbejde med den nationale kompetente myndighed herom.

Forventes den berørte myndigheds individuelle afgørelse ikke truffet inden tidsfristens udløb, skal den pågældende myndighed straks underrette den nationale kompetente myndighed og angive grundene til forsinkelsen. Den nationale kompetente myndighed fastsætter derefter en ny tidsfrist for, hvornår den individuelle afgørelse skal træffes, under overholdelse af de overordnede tidsfrister, der er fastsat i artikel 10, stk. 1 og 2.

Medlemsstaterne vælger blandt de tre ordninger, der er omhandlet i første afsnit, litra a), b) og c), til at lette og samordne deres procedurer og vælger at gennemføre den mest virkningsfulde ordning i lyset af de nationale særtræk ved deres planlægnings- og tilladelsesprocesser. Vælger en medlemsstat samarbejdsordningen, skal den underrette Kommissionen om begrundelsen for sit valg.

4. Medlemsstaterne kan anvende ordningerne fastsat i stk. 3 til onshore- og offshoreprojekter på EU-listen.

5. Forudsætter et projekt på EU-listen, at der træffes afgørelser i to eller flere medlemsstater, tager de relevante nationale kompetente myndigheder alle nødvendige skridt til at sikre et effektivt samarbejde og effektiv indbyrdes kommunikation, herunder hvad angår de i artikel 10, stk. 6 omhandlede bestemmelser. Medlemsstaterne bestræber sig på at etablere fælles procedurer, især med hensyn til vurderingen af miljøpåvirkninger.

6. De relevante nationale kompetente myndigheder i de medlemsstater, der er involveret i et projekt på EU-listen, der tilhører en af de prioriterede offshorenetkorridorer fastsat i bilag I, afsnit 2, udpeger i fællesskab et unikt kontaktpunkt for projektværksættere for hvert projekt, som skal have ansvaret for at lette udvekslingen af oplysninger mellem de nationale kompetente myndigheder om tilladelsesprocessen for projektet med henblik på at lette denne proces såvel som de relevante nationale kompetente myndigheders udstedelse af afgørelser. De unikke kontaktpunkter kan fungere som en database, der samler eksisterende dokumenter vedrørende projekterne.

Artikel 9

Gennemsigtighed og offentlighedens deltagelse

1. Senest den 24. oktober 2023 offentliggør medlemsstaten eller den nationale kompetente myndighed, og hvor det er relevant i samarbejde med de andre berørte myndigheder, en ajourført proceduremanual om tilladelsesprocesserne for projekter på EU-listen, der mindst skal omfatte de oplysninger, der er anført i bilag VI, punkt 1. Manualen er ikke juridisk bindende, men skal indeholde henvisning til eller uddrag af relevante juridiske bestemmelser. De nationale kompetente myndigheder skal, hvis det er relevant, samarbejde og finde synergier med myndighederne i de tilstødende lande med henblik på at udveksle gode praksisser og fremme tilladelsesprocessen, især ved udarbejdelsen af deres håndbog om processerne.

2. Med forbehold af miljølovgivningen og kravene i Århuskonventionen og Esbokonventionen og relevant EU-ret, følger alle parter, der er involveret i tilladelsesprocessen, principperne for offentlighedens deltagelse i bilag VI, punkt 3.

3. Projektiværksætteren skal inden for en vejledende periode på tre måneder efter påbegyndelsen af tilladelsesprocessen i henhold til artikel 10, stk. 3, udarbejde og forelægge den nationale kompetente myndighed et koncept for offentlighedens deltagelse efter det forløb, der er skitseret i den i stk. 1 i nærværende artikel omhandlede håndbog, og i overensstemmelse med de retningslinjer, der er opstillet i bilag VI. Den nationale kompetente myndighed anmoder om ændringer eller godkender konceptet for offentlighedens deltagelse inden for tre måneder efter modtagelsen af konceptet, idet den tager enhver form for offentlig deltagelse og høring, som fandt sted forud for indledningen på tilladelsesprocessen, i betragtning, i det omfang denne offentlige deltagelse og høring opfylder kravene i nærværende artikel.

I tilfælde af at projektiværksætteren agter at foretage væsentlige ændringer af et godkendt koncept for offentlighedens deltagelse, underretter vedkommende den nationale kompetente myndighed herom. Den nationale kompetente myndighed kan i så fald anmode om modifikation.

4. Hvis dette ikke allerede er påkrævet i henhold til national ret efter de samme eller højere standarder, gennemfører projektiværksætteren eller, hvis dette er fastsat i national ret, den nationale kompetente myndighed mindst én offentlig høring, før projektiværksætteren indgiver den endelige og fuldstændige ansøgning indgives til den nationale kompetente myndighed, jf. artikel 10, stk. 7. Dette berører ikke en offentlig høring, som skal gennemføres efter indgivelsen af ansøgningen om tilladelse, jf. artikel 6, stk. 2, i direktiv 2011/92/EU. Den offentlige høring har til formål at informere de interessenter, der er omhandlet i bilag VI, punkt 3, litra a), om projektet på et tidligt tidspunkt og bidrage til at fastslå den bedst egnede placering, linjeføring eller teknologi, herunder om nødvendigt, under hensyntagen til overvejelser om tilstrækkelige klimatilpasningsbetragtninger i forbindelse med projektet, alle de virkninger, der er relevante i henhold til EU-ret og national ret, og de relevante spørgsmål, der skal behandles i ansøgningen. Mindstekravene gældende for denne offentlige høring er præciseret i bilag VI, punkt 5. Uden at dette berører proceduremæssige regler og gennemsigtighedsregler i medlemsstaterne offentliggør projektiværksætteren på det websted, der er omhandlet i stk. 7 i nærværende artikel, en rapport, som forklarer, hvordan der er blevet taget hensyn til de udtalelser, der er fremsat under de offentlige høringer, ved at vise, hvilke ændringer der er foretaget med hensyn til projektets placering, linjeføring og udformning, eller ved at angive grundene til, at der ikke er taget hensyn til disse udtalelser.

Projektiværksætteren udarbejder en rapport, som sammenfatter resultaterne af aktiviteter i forbindelse med offentlighedens deltagelse forud for indgivelsen af ansøgningen, herunder de aktiviteter der fandt sted inden indledningen af tilladelsesprocessen.

Projektiværksætteren indgiver rapporten som omhandlet i første og andet afsnit sammen med ansøgningen til den nationale kompetente myndighed. Der tages behørigt hensyn til disse resultater i den samlede afgørelse.

5. For projekter, der passerer to eller flere medlemsstaters grænser, afholdes de offentlige høringer i henhold til stk. 4 i hver berørt medlemsstat inden for en periode på to måneder fra den dato, hvor den første offentlige høring begyndte.

6. For projekter, der i en eller flere tilstødende medlemsstater sandsynligvis får en betydelig negativ grænseoverskridende virkning, for hvilke artikel 7 i direktiv 2011/92/EU og Esbokonventionen finder anvendelse, stilles de relevante oplysninger til rådighed for de nationale kompetente myndigheder i de tilstødende medlemsstater. De nationale kompetente myndigheder i de tilstødende medlemsstater meddeler, hvis hensigtsmæssigt i forbindelse med anmeldelsesprocessen, om de eller en anden berørt myndighed ønsker at deltage i de relevante offentlige høringsprocedurer.

7. Projektiværksætteren opretter og ajourfører regelmæssigt et websted med relevante oplysninger om projektet af fælles interesse, og dette websted skal være knyttet til Kommissionens websted og gennemsigtighedsplatformen, der er omhandlet i artikel 23, og opfylde kravene i bilag VI, punkt 6. Kommercielt følsomme oplysninger skal behandles fortroligt.

Projektiværksættere skal desuden offentliggøre relevante oplysninger via andre passende informationskanaler, som offentligheden har fri adgang til.

Artikel 10

Varighed og gennemførelse af tilladelsesproceduren

1. Tilladelsesprocessen opdeles i to procedurer:

a) proceduren før indgivelse af ansøgningen, som finder sted inden for en vejledende periode på 24 måneder, og som dækker perioden mellem datoen for starten af tilladelsesprocessen og datoen for den nationale kompetente myndigheds accept af den indsendte ansøgning, og

b) den lovpligtige tilladelsesproces, som ikke må vare længere end 18 måneder, og som dækker perioden fra datoen for accept af den indsendte ansøgning, og indtil den kompetente myndighed træffer en samlet afgørelse.

Med hensyn til første afsnit, litra b), kan medlemsstaterne fastsætte en lovpligtig tilladelsesproces, der er kortere end 18 måneder, hvis det anses for hensigtsmæssigt.

2. Den nationale kompetente myndighed sikrer, at den kombinerede varighed af de to procedurer, der er omhandlet i stk. 1, ikke overstiger 42 måneder.

Finder den nationale kompetente myndighed imidlertid, at den ene eller begge procedurer ikke vil blive færdiggjort inden fristens udløb, jf. stk. 1, kan den inden udløbet og fra sag til sag beslutte at forlænge den ene eller begge frister. Den nationale kompetente myndighed må ikke forlænge den kombinerede varighed af de to procedurer med mere end ni måneder undtagen under særlige omstændigheder.

Hvis den nationale kompetente myndighed forlænger fristerne, skal den informere den berørte gruppe og forelægge gruppen de foranstaltninger, der er truffet, eller skal træffes, med henblik på at færdiggøre tilladelsesprocessen med mindst mulig forsinkelse. Gruppen kan anmode om, at den nationale kompetente myndighed regelmæssigt aflægger rapport om de fremskridt, der er gjort i denne henseende, og om årsagerne til eventuelle forsinkelser.

3. Med henblik på at fastlægge startdatoen for tilladelsesprocessen anmelder projektiværksætterne skriftligt projektet til den nationale kompetente myndighed i hver berørt medlemsstat og medsender en rimeligt detaljeret beskrivelse af projektet.

Senest tre måneder efter modtagelsen af denne anmeldelse skal den nationale kompetente myndighed, eventuelt på vegne af andre berørte myndigheder, skriftligt anerkende eller, hvis den finder, at projektet ikke er modent nok til at påbegynde tilladelsesprocessen, skriftligt give afslag på anmeldelsen. I tilfælde af afslag skal den nationale kompetente myndighed angive grundene til sin afgørelse, herunder på vegne af andre berørte myndigheder. Datoen for underskrift af den nationale kompetente myndigheds anerkendelse af anmeldelsen gælder som startdatoen for tilladelsesprocessen. Er to eller flere medlemsstater involveret, er det datoen for den nationale kompetente myndigheds accept af den sidste anmeldelse, der gælder som startdatoen for tilladelsesprocessen.

De nationale kompetente myndigheder sikrer, at tilladelsesprocessen fremskyndes i overensstemmelse med dette kapitel for hver kategori af projekt af fælles interesse. Med henblik herpå tilpasser de nationale kompetente myndigheder deres krav til startdatoen for tilladelsesprocessen og datoen for accept af den indsendte ansøgning, så de passer til projekter, der som følge af deres karakter, omfang eller manglende krav til miljøvurdering i henhold til national ret måtte kræve færre beføjelser og tilladelser for at være klar til realiseringsfasen. Medlemsstaterne kan beslutte, at proceduren før indgivelse af ansøgningen, jf. denne artikels stk. 1 og 6, ikke er påkrævet for de projekter, der er omhandlet i nærværende afsnit.

4. De nationale kompetente myndigheder tager under tilladelsesprocessen hensyn til alle anerkendte undersøgelser, der er gennemført, og tilladelser eller godkendelser, der er udstedt for et givet projekt på EU-listen, inden projektet påbegyndte tilladelsesprocessen i overensstemmelse med denne artikel, og må ikke kræve gentagelse af undersøgelser og tilladelser eller godkendelser.

5. I medlemsstater, hvor fastlæggelsen af en rute eller beliggenhed, der udelukkende foretages med henblik på et planlagt projekt, herunder planlægningen af specifikke korridorer for netinfrastruktur, ikke kan inkluderes i den proces, der fører frem til den samlede afgørelse, skal den tilsvarende afgørelse træffes inden for en separat periode på seks måneder med begyndelse fra datoen for iværksætterens indgivelse af den endelige og fuldstændige ansøgningsdokumentation.

Under de omstændigheder, der er beskrevet i dette stykkes første afsnit, forkortes den forlængelse, der er omhandlet i stk. 2, andet afsnit, til seks måneder, undtagen under særlige omstændigheder, herunder for den procedure, der er omhandlet i dette stykke.

6. Proceduren før indgivelse af ansøgningen omfatter følgende trin:

a) Hurtigst muligt og senest seks måneder efter anmeldelsen, jf. stk. 3, første afsnit, fastlægger den nationale kompetente myndighed, på grundlag af tjeklisten, der er omhandlet i bilag VI, punkt 1, litra e), i nært samarbejde med de øvrige berørte myndigheder, og i hensigtsmæssigt omfang på grundlag af et forslag fra projektiværksætteren, omfanget af den dokumentation og detaljeringsgraden af de oplysninger, som projektiværksætteren skal indgive som en del af ansøgningen med henblik på en samlet afgørelse.

b) Den nationale kompetente myndighed udarbejder i nært samarbejde med projektiværksætteren og andre berørte myndigheder og under hensyntagen til resultaterne af de aktiviteter, der gennemføres i medfør af dette stykkes litra a), en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen, i overensstemmelse med retningslinjerne i bilag VI, punkt 2.

c) Ved modtagelse af sagsakterne til ansøgningsudkastet fremsætter den nationale kompetente myndighed om nødvendigt på egne vegne eller på vegne af andre berørte myndigheder anmodning til projektiværksætteren om at indsende manglende oplysninger vedrørende de anmodede elementer, der er omhandlet i litra a).

Proceduren før indgivelse af ansøgningen omfatter udarbejdelse af miljørapporter, som skal udarbejdes af projektiværksætterne efter behov, herunder klimatilpasningsdokumentationen.

Senest tre måneder efter fremsendelse af de manglende oplysninger, der er omhandlet i første afsnit, litra c), accepterer den kompetente myndighed at behandle ansøgningen skriftligt eller på digitale platforme, idet den indleder den lovpligtige tilladelsesproces, der er omhandlet i stk. 1, litra b). Der kan fremsættes anmodninger om yderligere oplysninger, men kun hvis de er begrundede i nye omstændigheder.

7. Projektiværksætteren sørger for ansøgningens fuldstændighed og fyldestgørende kvalitet og indhenter den nationale kompetente myndigheds udtalelse om dette så tidligt som muligt i løbet af tilladelsesprocessen. Projektiværksætteren samarbejder fuldt ud med den nationale kompetente myndighed med sigte på at overholde fristerne i denne forordning.

8. Medlemsstaterne bestræber sig på at sikre, at eventuelle ændringer af den nationale lovgivning ikke fører til forlængelse af tilladelsesprocesser, der er påbegyndt forud for disse ændringers ikrafttræden. Med henblik på at opretholde en fremskyndet tilladelsesproces for projekter på EU-listen tilpasser de nationale kompetente myndigheder på passende vis den tidsplan, der er fastsat i overensstemmelse med denne artikels stk. 6, litra b), for så vidt muligt at sikre, at de frister for tilladelsesprocessen, der er fastsat i denne artikel, ikke overskrides.

9. De i denne artikel fastsatte frister berører ikke de forpligtelser, der følger af EU-retten og international ret, og heller ikke de administrative appelprocedurer og retslige afhjælpningsmuligheder ved domstolene.

De frister, der er fastsat i denne artikel for en hvilken som helst af tilladelsesprocedurerne, berører ikke eventuelle kortere frister, der fastsættes af medlemsstaterne.

KAPITEL IV

Planlægning af infrastruktur på tværs af sektorer

Artikel 11

Cost-benefit-analyser af energisystemet som helhed

1. ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas udarbejder sammenhængende udkast til metoder for den enkelte sektor, herunder vedrørende den energinet- og markedsmodel, der er omhandlet i denne artikels stk. 10, for en harmoniseret cost-benefit-analyse af energisystemet som helhed på EU-plan for projekter på EU-listen, der er omfattet af energiinfrastrukturkategorierne i bilag II, punkt 1, litra a), b), d) og f), og punkt 3.

Metoderne omhandlet i dette stykkes første afsnit udarbejdes i overensstemmelse med principperne i bilag V, baseres på fælles antagelser, der giver mulighed for projektsammenligning, og skal stemme overens med Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet samt med de regler og indikatorer, der er fastsat i bilag IV.

Metoderne omhandlet i dette stykkes første afsnit anvendes til udarbejdelsen af hver efterfølgende tiårige netudviklingsplan, som dækker hele Unionen, der udarbejdes af ENTSO'en for elektricitet i henhold til artikel 30 i forordning (EU) 2019/943 og af ENTSO'en for gas i henhold til artikel 8 i forordning (EF) nr. 715/2009.

Senest den 24. april 2023 offentliggør og forelægger ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas medlemsstaterne, Kommissionen og agenturet deres respektive sammenhængende udkast til metoder for den enkelte sektor efter at have indsamlet input fra de relevante interessenter under den høringsproces, der er omhandlet i stk. 2.

2. Inden de fremsender deres respektive udkast til metoder for medlemsstaterne, Kommissionen og agenturet i overensstemmelse med stk. 1, offentliggør ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas et foreløbigt udkast til metoder og gennemfører en omfattende høringsproces og indhenter henstillinger fra medlemsstaterne og som minimum de organisationer, der repræsenterer alle relevante interessenter, herunder enheden for distributionssystemoperatører i Unionen, der er oprettet i henhold til artikel 52 i forordning (EU) 2019/943 (EU DSO-enhed), sammenslutninger, der er involveret i el-, gas- og brintmarkeder, opvarmning og køling, kulstofopsamling og -lagring samt interessenter inden for CO_2-opsamling og -udnyttelse, uafhængige forsyningsvirksomheder, operatører inden for prisfleksibelt elforbrug, organisationer, der beskæftiger sig med energieffektivitetsløsninger, energiforbrugersammenslutninger, repræsentanter for civilsamfundet og, hvis det skønnes hensigtsmæssigt, de nationale regulerende myndigheder og andre nationale myndigheder.

Senest tre måneder efter offentliggørelsen af det foreløbige udkast til metoder i henhold til første afsnit kan de interessenter, der er omhandlet i nævnte afsnit, indgive en henstilling.

Det europæiske videnskabelige rådgivende organ om klimaændringer, der er oprettet i henhold til artikel 10a i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 401/2009 ([31]), kan på eget initiativ forelægge udkastet til metoder en udtalelse.

Hvor det er relevant, forelægger og offentliggør medlemsstaterne og de interessenter, der er omhandlet i første afsnit, deres henstillinger, og det europæiske videnskabelige rådgivende organ om klimaændringer forelægger og offentliggør sin udtalelse for agenturet og, hvis det er relevant, ENTSO'en for elektricitet eller ENTSO'en for gas.

Høringsprocessen skal være åben, rettidig og gennemsigtig. ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas udarbejder og offentliggør en rapport om høringsprocessen.

([31]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 401/2009 af 23. april 2009 om Det Europæiske Miljøagentur og Det Europæiske Miljøoplysnings- og Miljøovervågningsnet (EUT L 126 af 21.5.2009, s. 13).

ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas angiver grundene hertil, hvis de ikke eller kun delvis har taget hensyn til henstillingerne fra medlemsstaterne eller interessenterne samt fra de nationale myndigheder eller udtalelsen fra det europæiske videnskabelige rådgivende organ om klimaændringer.

3. Senest tre måneder efter modtagelse af udkastet til metoderne sammen med de indkomne bidrag i forbindelse med høringen og rapporten om høringen afgiver agenturet en udtalelse til ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas. Agenturet afgiver sin udtalelse til ENTSO'en for elektricitet, ENTSO'en for gas, medlemsstaterne og Kommissionen og offentliggør den på sit websted.

4. Senest tre måneder efter modtagelse af udkastet til metoderne kan medlemsstaterne afgive deres udtalelser til ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas og Kommissionen. For at lette høringen kan Kommissionen arrangere særlige møder i grupperne for at drøfte udkastet til metoderne.

5. Senest tre måneder efter modtagelsen af agenturets og medlemsstaternes udtalelser, jf. stk. 3 og 4, ændrer ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas deres respektive metoder for fuldt ud at tage hensyn til agenturets og medlemsstaternes udtalelser og forelægger dem sammen med agenturets udtalelse for Kommissionen til godkendelse. Kommissionen træffer afgørelse senest tre måneder efter forelæggelsen af metoderne af henholdsvis ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas.

6. Senest to uger efter Kommissionens godkendelse offentliggør ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas deres respektive metoder på deres websteder, jf. stk. 5. De offentliggør de tilhørende inputdatasæt og andre relevante net-, laststrøms- og markedsdata i en tilstrækkelig nøjagtig form, jf. dog restriktionerne i henhold til national ret og relevante aftaler om fortrolighed. Kommissionen og agenturet påser, at de selv og enhver part, der udfører et analytisk arbejde for dem på grundlag af disse data, behandler de modtagne data fortroligt.

7. Metoderne ajourføres og forbedres jævnligt i overensstemmelse med proceduren i stk. 1-6. De ændres navnlig efter forelæggelse af modellen for energinet og -markeder, der er omhandlet i stk. 10. Agenturet kan på eget initiativ eller på behørigt begrundet anmodning fra nationale regulerende myndigheder eller interessenter anmode om sådanne ajourføringer og forbedringer med grundene og en rimelig frist, efter formelt at have hørt de organisationer, der repræsenterer alle relevante interessenter, jf. stk. 2, første afsnit, og Kommissionen. Agenturet offentliggør de anmodninger fra nationale regulerende myndigheder eller interessenter og alle de relevante ikkekommercielle, følsomme dokumenter, der foranlediger en anmodning fra agenturet om en opdatering eller forbedring.

8. For projekter, der er omfattet af energiinfrastrukturkategorierne i bilag II, punkt 1, litra c) og e), og i punkt 2, 4 og 5, sikrer Kommissionen udviklingen af metoder til en harmoniseret cost-benefit-analyse af energisystemet som helhed på EU-plan. Disse metoder skal med hensyn til fordele og omkostninger være forenelige med de metoder, der er udviklet af ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas. Agenturet fremmer, med støtte fra nationale regulerende myndigheder, sammenhængen mellem disse metoder og de metoder, som er udarbejdet af ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas. Metoderne udvikles på en gennemsigtig måde, herunder gennem omfattende høring af medlemsstaterne og alle relevante interessenter.

9. Agenturet opstiller og offentliggør hvert tredje år et sæt indikatorer og tilhørende referenceværdier til sammenligning af investeringsomkostninger pr. enhed for sammenlignelige projekter under de energiinfrastrukturkategorier, der indgår i bilag II. Projektværksættere forelægger de ønskede data for de nationale regulerende myndigheder og agenturet.

Agenturet offentliggør de første indikatorer for de infrastrukturkategorier, der er fastsat i bilag II, punkt 1, 2 og 3, senest den 24. april 2023, i det omfang der foreligger data til beregning af robuste indikatorer og referenceværdier. Disse referenceværdier kan anvendes af ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas til de cost-benefit-analyser, der foretages for de efterfølgende tiårige netudviklingsplaner, som dækker hele Unionen.

Agenturet offentliggør de første indikatorer for de energiinfrastrukturkategorier, der er fastsat i bilag II, punkt 4 og 5, senest den 24. april 2025.

10. Senest den 24. juni 2025 forelægger ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas efter en omfattende høring af de interessenter, der er omhandlet i stk. 2, første afsnit, i fællesskab Kommissionen og agenturet en sammenhængende og gradvis integreret model, der sikrer sammenhæng mellem enkeltsektorbaserede metoder baseret på fælles antagelser, som både omfatter el-, gas- og brinttransmissionsinfrastruktur såvel som oplagringsfaciliteter, anlæg til flydende naturgas og elektrolyseanlæg, og som dækker de prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og -områder, der er anført i bilag I, og som er udarbejdet i overensstemmelse med principperne i bilag V.

11. Den i stk. 10 omhandlede model dækker som minimum de relevante sektorers sammenkoblinger på alle trin i infrastrukturplanlægningen, særlig scenarier, teknologier og rumlig opløsning, identifikation af infrastrukturhuller, navnlig med hensyn til grænseoverskridende kapacitet, og projektevaluering.

12. Efter Kommissionens godkendelse af den i stk. 10 omhandlede model efter proceduren i stk. 1-5, inkluderes modellen i metoderne, som omhandlet i stk. 1, som skal ændres i overensstemmelse hermed.

13. Mindst hvert femte år, begyndende med godkendelsen i henhold til stk. 10, og oftere, hvis det er nødvendigt, ajourføres modellen og de sammenhængende cost-benefit-metoder for den enkelte sektor efter den i stk. 7 omhandlede procedure.

Artikel 12

Scenarier for de tiårige netudviklingsplaner

1. Senest den 24. januar 2023 offentliggør agenturet, efter at have gennemført en omfattende høringsproces, der inddrager Kommissionen, medlemsstaterne, ENTSO'en for elektricitet, ENTSO'en for gas, EU DSO-enheden og som minimum de organisationer, som repræsenterer sammenslutninger, der er involveret i el-, gas- og brintmarkeder, opvarmning og køling, kulstofopsamling og -lagring samt interessenter inden for CO_2-opsamling og -udnyttelse, uafhængige forsyningsvirksomheder, operatører inden for prisfleksibelt elforbrug, organisationer, der beskæftiger sig med energieffektivitetsløsninger, energiforbrugersammenslutninger og repræsentanter for civilsamfundet, overordnede retningslinjer for de fælles scenarier, der skal udvikles af ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas. Disse retningslinjer ajourføres regelmæssigt efter behov.

Retningslinjerne fastlægger kriterier for en gennemsigtig, ikkediskriminerende og robust udarbejdelse af scenarierne, hvor bedste praksisser inden for vurdering af infrastruktur og netudviklingsplanlægning tages i betragtning. Retningslinjerne har også til formål at sikre, at de tilgrundliggende scenarier for ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas er fuldt ud i tråd med princippet om energieffektivitet først og med Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet og tager hensyn til Kommissionens seneste foreliggende scenarier samt, hvor det er relevant, de nationale energi- og klimaplaner.

Det europæiske videnskabelige rådgivende organ om klimaændringer kan på eget initiativ give input til, hvordan man sikrer, at scenarierne opfylder Unionens 2030-mål for energi og klima og dets 2050-mål om klimaneutralitet. Agenturet tager behørigt hensyn til dette input i de overordnede retningslinjer, der er omhandlet i første afsnit.

Agenturet angiver grundene hertil, hvis det ikke eller kun delvis har taget hensyn til henstillingerne fra medlemsstaterne, interessenterne og det europæiske videnskabelige rådgivende organ om klimaændringer.

2. ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas følger agenturets overordnede retningslinjer i forbindelse med udarbejdelse af fælles scenarier, der skal anvendes til de tiårige netudviklingsplaner, som dækker hele Unionen.

De fælles scenarier skal også omfatte et langsigtet perspektiv frem til 2050 og omfatte mellemliggende trin, hvor det er relevant.

3. ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas opfordrer de organisationer, som repræsenterer alle relevante interessenter, herunder EU DSO-enheden, sammenslutninger, der er involveret i el-, gas- og brintmarkeder, opvarmning og køling, kulstofopsamling og -lagring samt interessenter inden for CO_2-opsamling og -udnyttelse, uafhængige forsyningsvirksomheder, operatører inden for prisfleksibelt elforbrug, organisationer, der beskæftiger sig med energieffektivitetsløsninger, energiforbrugersammenslutninger og repræsentanter for civilsamfundet, til at deltage i processen for udvikling af scenarier, navnlig i centrale elementer såsom antagelser, og hvordan de afspejles i data om scenarier.

4. ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas offentliggør og forelægger agenturet, medlemsstaterne og Kommissionen udkastet til rapporten om fælles scenarier med henblik på deres udtalelse.

Det europæiske videnskabelige rådgivende organ om klimaændringer kan på eget initiativ afgive udtalelse om rapporten om fælles scenarier.

5. Senest tre måneder efter datoen for modtagelse af udkastet til rapporten om fælles scenarier sammen med de indkomne bidrag i forbindelse med høringen og en rapport over, hvordan der er taget hensyn hertil, forelægger agenturet ENTSO'en for elektricitet, ENTSO'en for gas, medlemsstaterne og Kommissionen sin udtalelse om scenariernes overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, der er omhandlet i stk. 1, første afsnit, herunder eventuelle henstillinger om ændringer.

Inden for samme frist kan det europæiske videnskabelige rådgivende organ om klimaændringer på eget initiativ afgive udtalelse om scenariernes forenelighed med Unionens 2030-mål for energi og klima og dets 2050-mål om klimaneutralitet.

6. Senest tre måneder efter modtagelsen af den i stk. 5 omhandlede udtalelse godkender Kommissionen under hensyntagen til agenturets og medlemsstaternes udtalelser udkastet til rapporten om fælles scenarier eller anmoder ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas om at ændre den.

ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas angiver grunde, der forklarer, hvordan enhver anmodning fra Kommissionen om ændringer er blevet behandlet.

Hvis Kommissionen ikke godkender rapporten om fælles scenarier, forelægger den ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas en begrundet udtalelse.

7. Senest to uger efter godkendelsen af rapporten om fælles scenarier, jf. stk. 6, offentliggør ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas deres rapport på deres websteder. De offentliggør også de tilhørende input- og outputdata i en form, der er tilstrækkelig klar og nøjagtig til, at en tredjepart kan gengive resultaterne, under behørig hensyntagen til national ret og relevante aftaler om fortrolighed samt følsomme oplysninger.

Artikel 13

Konstatering af infrastrukturhuller

1. Senest seks måneder efter godkendelse af rapporten om fælles scenarier i henhold til artikel 12, stk. 6, og hvert andet år derefter offentliggør ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas rapporter vedrørende infrastrukturhuller inden for rammerne af de tiårige netudviklingsplaner, som dækker hele Unionen.

Ved vurdering af infrastrukturhullerne baserer ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas deres analyse på de scenarier, der er fastsat i henhold til artikel 12, gennemfører princippet om energieffektivitet først og prioriterer alle relevante alternativer til ny infrastruktur. Når der overvejes nye infrastrukturløsninger, skal alle relevante omkostninger, herunder til netforstærkning, tages i betragtning i forbindelse med vurderingen af infrastrukturhuller.

Vurderingen af infrastrukturhuller skal navnlig fokusere på de infrastrukturhuller, som potentielt kan hæmme opnåelsen af Unionens energi- og klimamål for 2030 og Unionens mål om klimaneutralitet i 2050.

Forud for offentliggørelsen af deres respektive rapporter gennemfører ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas en omfattende høringsproces, der inddrager alle relevante interessenter, herunder EU DSO-enheden, sammenslutninger, der er involveret i el-, gas- og brintmarkeder, opvarmning og køling, kulstofopsamling og -lagring samt interessenter inden for CO_2-opsamling og -udnyttelse, uafhængige forsyningsvirksomheder, operatører inden for prisfleksibelt elforbrug, organisationer, der beskæftiger sig med energieffektivitetsløsninger, energiforbrugersammenslutninger og repræsentanter for civilsamfundet, agenturet og alle medlemsstaternes repræsentanter, der er en del af de relevante prioriterede energiinfrastrukturkorridorer, der er anført i bilag I.

2. ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas forelægger agenturet og Kommissionen samt medlemsstaterne deres respektive udkast til rapporten om infrastrukturhuller med henblik på deres udtalelse.

3. Senest tre måneder efter modtagelse af rapporten om infrastrukturhuller sammen med de indkomne bidrag i forbindelse med høringen og en rapport over, hvordan der er taget hensyn hertil, forelægger Agenturet ENTSO'en for elektricitet eller ENTSO'en for gas og Kommissionen og medlemsstaterne sin udtalelse og gør den offentligt tilgængelig.

4. Senest tre måneder efter modtagelse af agenturets udtalelse, jf. stk. 3, udarbejder Kommissionen under hensyntagen til agenturets udtalelse og med input fra medlemsstaterne sit udkast til udtalelse og forelægger den for ENTSO'en for elektricitet eller ENTSO'en for gas.

5. ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas tilpasser deres rapporter om infrastrukturhuller under behørig hensyntagen til agenturets udtalelse og i overensstemmelse med Kommissionens og medlemsstaternes udtalelser og gør dem offentligt tilgængelige.

KAPITEL V

Offshorenet for integration af energi fra vedvarende kilder

Artikel 14

Planlægning af offshorenet

1. Senest den 24. januar 2023 indgår medlemsstaterne med støtte fra Kommissionen inden for deres specifikke prioriterede offshorenetkorridorer, jf. bilag I, afsnit 2, under hensyntagen til de særlige forhold og udviklingen i hver region en ikkebindende aftale om at samarbejde om målene for offshoreproduktion af vedvarende energi, der skal etableres i hvert havområde senest i 2050, med mellemliggende skridt i 2030 og 2040, i overensstemmelse med deres nationale energi- og klimaplaner og potentialet for offshore vedvarende energi i hvert havområde.

Denne ikkebindende aftale indgås skriftligt for hvert havområde, der er forbundet med medlemsstaternes område, og berører ikke medlemsstaternes ret til at udvikle projekter vedrørende deres søterritorium og eksklusive økonomiske zone. Kommissionen udstikker retningslinjer for arbejdet i grupperne.

2. Senest den 24. januar 2024 og en del af den tiårige EU-dækkende netudviklingsplan derefter hvert andet år udarbejder og offentliggør ENTSO'en for elektricitet, med inddragelse af de relevante TSO'er, de nationale regulerende myndigheder, medlemsstaterne og Kommissionen, og i overensstemmelse med den ikkebindende aftale, jf. denne artikels stk. 1, som en særskilt rapport, der er en del af den tiårige EU-dækkende netudviklingsplan, strategiske integrerede offshorenetudviklingsplaner på højt niveau for hvert havområde, i overensstemmelse med de prioriterede offshorenet-korridorer, som omhandlet i bilag I, under hensyntagen til miljøbeskyttelse og andre anvendelser af havet.

Ved udarbejdelsen af de strategiske integrerede offshorenetudviklingsplaner på højt plan inden for den frist, der er fastsat i stk. 1, tager ENTSO'en for elektricitet hensyn til de ikkebindende aftaler, der er omhandlet i stk. 1, med henblik på udviklingen af scenarier for den tiårige EU-dækkende netudviklingsplan.

De strategiske integrerede offshorenetudviklingsplaner på højt plan giver et overblik på højt plan over potentielle offshoreproduktionskapaciteter og de heraf følgende offshorenetbehov, herunder potentielt behov for sammenkoblinger, hybridprojekter, radiale forbindelser, forstærkninger og brintinfrastruktur.

3. De strategiske integrerede offshorenetudviklingsplaner på højt plan skal være i overensstemmelse med de regionale investeringsplaner, der offentliggøres i henhold til artikel 34, stk. 1, i forordning (EU) 2019/943, og integreres i de tiårige EU-dækkende netudviklingsplaner for at sikre en sammenhængende udvikling af planlægningen af onshore- og offshorenet og de nødvendige forstærkninger.

4. Senest den 24. december 2024 og derefter hvert andet år ajourfører medlemsstaterne deres ikkebindende aftaler, jf. denne artikels stk. 1, herunder i lyset af resultaterne af anvendelsen af cost-benefit- og omkostningsdelingen på de prioriterede offshorenetkorridorer, når disse resultater foreligger.

5. Efter hver ajourføring af de ikkebindende aftaler i overensstemmelse med stk. 4 ajourfører ENTSO'en for elektricitet for hvert havområde de strategiske integrerede offshorenetudviklingsplaner på højt niveau inden for den næste tiårige EU-dækkende netudviklingsplan, som omhandlet i stk. 2.

Artikel 15

Grænseoverskridende omkostningsdeling for offshorenet for vedvarende energi

1. Senest den 24. juni 2024 udarbejder Kommissionen med inddragelse af medlemsstaterne, relevante TSO'er, agenturet og de nationale regulerende myndigheder retningslinjer for en specifik cost-benefit- og omkostningsdeling for udrulningen af de integrerede offshorenetudviklingsplaner for havområder jf. artikel 14, stk. 2, i overensstemmelse med de ikkebindende aftaler som omhandlet i artikel 14, stk. 1. Disse retningslinjer skal være kompatible med artikel 16, stk. 1. Kommissionen ajourfører sin vejledning, når det er relevant, under hensyntagen til resultaterne af dens gennemførelse.

2. Senest den 24. juni 2025 forelægger ENTSO'en for elektricitet, med inddragelse af de relevante TSO'er, agenturet, de nationale regulerende myndigheder og Kommissionen resultaterne af anvendelsen af cost-benefit- og omkostningsdelingsmetoderne på de prioriterede offshorenetkorridorer.

KAPITEL VI

Reguleringsmæssig ramme

Artikel 16

Fremme af investeringer med en grænseoverskridende virkning

1. De effektivt afholdte investeringsomkostninger, der ekskluderer vedligeholdelsesomkostninger, i forbindelse med et projekt af fælles interesse, som er omfattet af energiinfrastrukturkategorierne i bilag II, punkt 1, litra a), b), c), d) og f), og projekter af fælles interesse, der er omfattet af energiinfrastrukturkategorien i bilag II, punkt 3, hvis de er omfattet af de nationale regulerende myndigheders kompetence i hver af de berørte medlemsstater, afholdes af den relevante TSO eller af transmissionsinfrastrukturens projektiværksættere i de medlemsstater, som projektet giver en positiv nettovirkning og betales af netbrugerne gennem tarifferne for netadgang i disse medlemsstater, for så vidt de ikke er dækket af overbelastningsafgifter eller øvrige afgifter.

2. For et projekt af fælles interesse, der er omfattet af energiinfrastrukturkategorierne i bilag II, punkt 1, litra a), b), c), d) og f), og punkt 3, finder bestemmelserne i denne artikel anvendelse, hvis mindst én projektiværksætter anmoder de relevante nationale myndigheder om at anvende disse på projektets omkostninger.

Projekter, der er omfattet af energiinfrastrukturkategorien i bilag II, punkt 1, litra e), og punkt 2, kan benytte sig af bestemmelserne i denne artikel, hvis mindst én projektiværksætter anmoder de relevante nationale myndigheder om at anvende denne.

Har projektet flere projektiværksættere, anmoder den relevante nationale regulerende myndighed straks alle projektiværksættere om at indsende den fælles investeringsanmodning i henhold til stk. 4.

3. For et projekt af fælles interesse, som stk. 1 finder anvendelse på, holder projektiværksætterne alle berørte nationale regulerende myndigheder regelmæssigt underrettet, mindst én gang om året og indtil projektet er taget i brug, om projektets forløb og fastlæggelsen af de dermed forbundne omkostninger og virkninger.

4. Så snart et projekt af fælles interesse har nået en tilstrækkelig modenhedsgrad og forventes at være klar til påbegyndelse af konstruktionsfasen inden for de næste 36 måneder, indsender projektiværksætterne efter at have hørt TSO'erne fra de medlemsstater, som projektet giver en betydelig positiv nettovirkning, en investeringsanmodning. Denne investeringsanmodning omfatter en anmodning om en grænseoverskridende omkostningsfordeling og skal forelægges alle berørte nationale regulerende myndigheder, ledsaget af alle følgende:

a) en ajourført projektspecifik cost-benefit-analyse, der er i overensstemmelse med de metoder, der er udarbejdet i henhold til artikel 11, og som tager fordele i betragtning, der ligger uden for de medlemsstaters grænser, på hvis område projektet er placeret, ved mindst at tage hensyn til de fælles scenarier for netudviklingsplanlægning, der er omhandlet i artikel 12. Hvis der anvendes yderligere scenarier, skal disse være i overensstemmelse med Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet og underkastes en høring og kontrol på samme niveau som den i artikel 12 fastlagte proces. Agenturet er ansvarligt for at vurdere eventuelle yderligere scenarier og sikre, at de er i overensstemmelse med dette stykke

b) en forretningsplan, som evaluerer projektets finansielle bæredygtighed, herunder den valgte finansieringsløsning, og, for et projekt af fælles interesse omfattet af energiinfrastrukturkategorien, der er omhandlet i bilag II, punkt 3, resultaterne af en markedsanalyse

c) hvis projektiværksætterne er enige, et begrundet forslag til en grænseoverskridende omkostningsfordeling.

Er der flere projektiværksættere, som fremmer et projekt, indgives deres investeringsanmodning i fællesskab.

De relevante nationale regulerende myndigheder fremsender straks efter modtagelsen en kopi af hver investeringsanmodning til agenturet til orientering.

De relevante nationale regulerende myndigheder og agenturet behandler kommercielt følsomme oplysninger fortroligt.

5. Senest seks måneder efter den dato, på hvilken investeringsanmodningen blev modtaget af den sidste af de relevante nationale regulerende myndigheder, træffer disse myndigheder efter høring af projektiværksætterne fælles koordinerede afgørelser om fordelingen af de effektivt afholdte investeringsomkostninger, der skal afholdes af hver systemoperatør for projektet, og om indregning heraf i tarifferne eller om afslag på investeringsanmodningen som helhed eller på en del af den, hvis det i den fælles analyse af de relevante nationale regulerende myndigheder konkluderes, at projektet som helhed eller en del af det ikke sikrer en betydelig nettofordel i nogen af de relevante nationale regulerende myndigheders medlemsstater. De relevante nationale regulerende myndigheder indregner de relevante effektivt afholdte investeringsomkostninger i tarifferne, som fastlagt i den i stk. 11 omhandlede henstilling, i overensstemmelse med fordelingen af de investeringsomkostninger, der skal afholdes af hver systemoperatør for projektet. For så vidt angår projekter på deres respektive medlemsstaters områder, vurderer de relevante nationale regulerende myndigheder derefter, efter behov, hvorvidt der kan opstå spørgsmål om økonomisk overkommelighed som følge af indregningen af investeringsomkostningerne i tarifferne.

Når de relevante nationale regulerende myndigheder fordeler omkostninger, tager de hensyn til følgende faktiske eller skønnede:

a) overbelastningsafgifter eller øvrige afgifter

b) indtægter, der stammer fra den kompensationsordning mellem TSO'erne, der er fastsat i artikel 49 i forordning (EU) 2019/943.

Ved afgørelsen om grænseoverskridende omkostningsfordeling tages der hensyn til de økonomiske, sociale og miljømæssige omkostninger og fordele ved projekterne i de berørte medlemsstater og behovet for at sikre en stabil finansieringsramme for udviklingen af projekter af fælles interesse, samtidig med at behovet for finansiel støtte minimeres.

Ved afgørelsen om grænseoverskridende omkostningsfordeling søger de relevante nationale regulerende myndigheder efter at have hørt de berørte TSO'er at opnå en fælles overenskomst, der er baseret på, men ikke begrænset til de i denne artikels, stk. 4, første afsnit, litra a) og b), specificerede oplysninger. Vurderingen af disse skal omfatte alle relevante scenarier som omhandlet i artikel 12 og andre scenarier for netudviklingsplanlægning og muliggøre en robust analyse af, hvor meget projektet af fælles interesse bidrager til Unionens energipolitiske mål om dekarbonisering, markedsintegration, konkurrence, bæredygtighed og forsyningssikkerhed. Hvis der anvendes yderligere scenarier, skal disse være i overensstemmelse med Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet og bør underkastes høring og kontrol på samme niveau som den i artikel 12 fastlagte proces.

Begrænser et projekt af fælles interesse negative eksternaliteter såsom »loop flows«, og gennemføres dette projekt af fælles interesse i den medlemsstat, hvor den negative eksternalitet har sin oprindelse, betragtes en sådan begrænsning ikke som en grænseoverskridende fordel og danner derfor ikke grundlag for at fordele omkostninger til TSO'en i de medlemsstater, der er berørt af disse negative eksternaliteter.

6. De relevante nationale regulerende myndigheder skal, på basis af den i stk. 5 i denne artikel omhandlede grænseoverskridende omkostningsfordeling, tage hensyn til de faktiske omkostninger, som en TSO eller andre projektiværksættere påføres som følge af investeringerne, når den fastsætter eller godkender tariffer i overensstemmelse med artikel 41, stk. 1, litra a), i direktiv 2009/73/EF og artikel 59, stk. 1, litra a), i direktiv (EU) 2019/944, i det omfang disse omkostninger svarer til omkostningerne hos en effektiv og strukturelt sammenlignelig operatør.

De relevante regulerende myndigheder underretter straks agenturet om afgørelsen om omkostningsfordeling sammen med alle relevante oplysninger om denne afgørelse. Afgørelsen om omkostningsfordelingen skal navnlig omfatte en detaljeret redegørelse for, på hvilket grundlag omkostningerne blev fordelt mellem medlemsstaterne, herunder f.eks.:

a) en evaluering af den identificerede indvirkning, herunder vedrørende nettariffer, på hver af de berørte medlemsstater

b) en evaluering af den forretningsplan, der er omhandlet i stk. 4, første afsnit, litra b)

c) regionale eller EU-dækkende positive eksternaliteter, såsom forsyningssikkerhed, systemfleksibilitet, solidaritet eller innovation, som projektet vil medføre

d) resultatet af høringen af de berørte projektiværksættere.

Omkostningsfordelingsafgørelsen offentliggøres.

7. De relevante nationale regulerende myndigheder underretter straks agenturet, hvis de ikke er nået til enighed om investeringsanmodningen senest seks måneder efter den dato, hvor anmodningen blev modtaget af den sidste af de relevante nationale regulerende myndigheder.

I dette tilfælde eller efter fælles anmodning fra de relevante nationale regulerende myndigheder er det agenturet, som senest tre måneder regnet fra datoen for forelæggelsen for agenturet træffer afgørelsen om investeringsanmodningen, herunder også den grænseoverskridende omkostningsfordeling, der er omhandlet i stk. 5.

Agenturet skal, inden det træffer en sådan afgørelse, rådføre sig med de relevante nationale regulerende myndigheder og projektiværksætterne. Den i andet afsnit omhandlede periode på tre måneder kan forlænges med yderligere to måneder, hvis agenturet ønsker at indhente supplerende oplysninger. Denne efterfølgende periode løber fra dagen efter modtagelsen af de fuldstændige oplysninger.

Agenturets vurdering skal omfatte alle relevante scenarier udarbejdet i henhold til artikel 12 og andre scenarier for netudviklingsplanlægning og i den forbindelse muliggøre en robust analyse af, hvor meget projektet af fælles interesse bidrager til Unionens energipolitiske mål om dekarbonisering, markedsintegration, konkurrence, bæredygtighed og forsyningssikkerhed. Hvis der anvendes yderligere scenarier, skal disse være i overensstemmelse med Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet og underkastes høring og kontrol på samme niveau som den i artikel 12 fastlagte proces.

Agenturet overlader i forbindelse med sin afgørelse om investeringsanmodningen, herunder også den grænseoverskridende omkostningsfordeling, beslutningen om, hvordan investeringsomkostningerne indregnes i tarifferne i overensstemmelse med den foreskrevne grænseoverskridende omkostningsfordeling, til de relevante nationale myndigheder på tidspunktet for gennemførelse af den afgørelse i henhold til national ret.

Afgørelsen om investeringsanmodningen, herunder den grænseoverskridende omkostningsfordeling offentliggøres. Artikel 25, stk. 3, og artikel 28 og 29 i forordning (EU) 2019/942 finder anvendelse.

8. Agenturet fremsender straks en kopi af alle omkostningsfordelingsafgørelser sammen med alle relevante oplysninger vedrørende hver enkelt afgørelse til Kommissionen. Oplysningerne kan fremsendes i sammenfattet form. Kommissionen behandler forretningsmæssigt følsomme oplysninger fortroligt.

9. Omkostningsfordelingsafgørelser berører ikke TSO'ers ret til at anvende og nationale regulerende myndigheders ret til at godkende afgifter for netadgang i overensstemmelse med artikel 13 i forordning (EF) nr. 715/2009, artikel 18, stk. 1 og stk. 3-6, i forordning (EU) 2019/943, artikel 32 i direktiv 2009/73/EF og artikel 6 i direktiv (EU) 2019/944.

10. Denne artikel finder ikke anvendelse på projekter af fælles interesse, der har fået en undtagelse fra:

a) artikel 32, 33 og 34 og artikel 41, stk. 6, 8 og 10, i direktiv 2009/73/EF i henhold til artikel 36 i nævnte direktiv

b) artikel 19, stk. 2 og 3, i forordning (EU) 2019/943 eller en undtagelse fra artikel 6, artikel 59, stk. 7, og artikel 60, stk. 1, i direktiv (EU) 2019/944 i henhold til artikel 63 i forordning (EU) 2019/943

c) regler om adskillelse eller regler om tredjepartsadgang i henhold til artikel 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009 ([32]) eller artikel 64 i forordning (EU) 2019/943 og artikel 66 i direktiv (EU) 2019/944.

11. Senest den 24. juni 2023 vedtager agenturet en henstilling med det formål at indkredse gode praksisser for behandling af investeringsanmodninger vedrørende projekter af fælles interesse. Den henstilling ajourføres regelmæssigt efter behov, navnlig for at sikre overensstemmelse med principperne for grænseoverskridende omkostningsdeling for offshorenet for vedvarende energi, jf. artikel 15, stk. 1. Ved vedtagelse eller ændring af henstillingen gennemfører agenturet en omfattende høringsproces med deltagelse af alle relevante interessenter.

12. Denne artikel finder tilsvarende anvendelse på projekter af gensidig interesse.

Artikel 17

Reguleringsmæssige incitamenter

1. Pådrager en projektiværksætter sig større risici i forbindelse med udvikling, anlæg, drift eller vedligeholdelse af et projekt af fælles interesse, der er omfattet af de nationale regulerende myndigheders kompetence, sammenlignet med de risici, som normalt forekommer i forbindelse med et sammenligneligt infrastrukturprojekt, kan medlemsstaterne og de nationale regulerende myndigheder give passende incitamenter i forbindelse med det pågældende projekt i overensstemmelse med artikel 13 i forordning (EF) nr. 715/2009, artikel 18, stk. 1 og artikel 18, stk. 3-6, i forordning (EU) 2019/943, artikel 41, stk. 8, i direktiv 2009/73/EF og artikel 58, litra f), i direktiv (EU) 2019/944.

Første afsnit finder ikke anvendelse, hvis projektet af fælles interesse har fået en undtagelse:

a) fra artikel 32, 33 og 34 og fra artikel 41, stk. 6, 8 og 10, i direktiv 2009/73/EF i henhold til artikel 36 i nævnte direktiv

b) fra artikel 19, stk. 2 og 3, i forordning (EU) 2019/943 eller fra artikel 6, artikel 59, stk. 7, og artikel 60, stk. 1, i direktiv (EU) 2019/944 i henhold til artikel 63 i forordning (EU) 2019/943

c) i henhold til artikel 36 i direktiv 2009/73/EF

d) i henhold til artikel 17 i forordning (EF) nr. 714/2009.

2. I tilfælde af en afgørelse om at give de i stk. 1 omhandlede incitamenter tager de nationale regulerende myndigheder hensyn til resultaterne af cost-benefit-analysen i overensstemmelse med de metoder, der er udarbejdet i henhold til artikel 11, og navnlig projektets regionale eller EU-dækkende positive eksternaliteter. De nationale regulerende myndigheder skal desuden analysere de særlige risici, som projektiværksætterne pådrager sig, de iværksatte risikobegrænsende foranstaltninger og grundene til denne risikoprofil i lyset af projektets positive nettovirkning, når det sammenlignes med mindre risikofyldte alternativer. Støtteberettigede risici omfatter navnlig risici knyttet til nye transmissionsteknologier, både på land og offshore, risici vedrørende underdækning af omkostninger og udviklingsrisici.

3. Afgørelsen om at give incitamenter skal tage hensyn til den pådragne risikos specifikke karakter, og de tildelte incitamenter kan bl.a. omfatte en eller flere af følgende foranstaltninger:

a) reglerne for foregribende investeringer

b) reglerne for anerkendelse af effektivt afholdte omkostninger, der er påløbet før ibrugtagning af projektet

([32]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1228/2003 (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 15).

c) reglerne om at give yderligere forrentning af den investerede kapital til projektet

d) enhver anden foranstaltning, der anses for nødvendig og hensigtsmæssig.

4. Senest den 24. januar 2023 forelægger hver national regulerende myndighed agenturet sine metoder og de kriterier, der er anvendt ved evalueringen af investeringer i energiinfrastrukturprojekter og de større risici i forbindelse med disse projekter, som er ajourført i forhold til den seneste lovgivningsmæssige, politiske, teknologiske og markedsmæssige udvikling. Disse metoder og kriterier skal også udtrykkeligt imødegå de specifikke risici i forbindelse med offshorenet til vedvarende energi som omhandlet i bilag II, punkt 1, litra f), og i forbindelse med projekter, som ganske vist har lave kapitaludgifter, men ikke desto mindre har betydelige driftsomkostninger.

5. Senest den 24. juni 2023 bistår agenturet under behørig hensyntagen til de oplysninger, der er modtaget i henhold til stk. 4 i nærværende artikel, med at udveksle god praksis og fremsætter henstillinger i overensstemmelse med artikel 6, stk. 2 i forordning (EU) 2019/942 vedrørende begge af følgende:

a) de i stk. 1 omhandlede incitamenter på grundlag af en benchmarking af de nationale regulerende myndigheders bedste praksis

b) fælles metoder til at vurdere de større risici i forbindelse med investeringer i energiinfrastrukturprojekter.

6. Senest den 24. september 2023 offentliggør hver national regulerende myndighed sine metoder og de kriterier, der er anvendt ved evalueringen af investeringer i energiinfrastrukturprojekter og de større risici i forbindelse med dem.

7. Såfremt de i stk. 5 og 6 omhandlede foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre rettidig gennemførelse af projekter af fælles interesse, kan Kommissionen udstede retningslinjer vedrørende de i denne artikel fastsatte incitamenter.

KAPITEL VII

Finansiering

Artikel 18

Projekter, som er berettiget til finansiel støtte fra Unionen i henhold til forordning (EU) 2021/1153

1. Projekter af fælles interesse, der er omfattet af energiinfrastrukturkategorierne i artikel 24 og bilag II, kan komme i betragtning til finansiel støtte fra Unionen i form af tilskud til undersøgelser og finansielle instrumenter.

2. Projekter af fælles interesse, der er omfattet af energiinfrastrukturkategorierne i artikel 24 og i bilag II, punkt 1, litra a), b), c), d) og f), og punkt 3, kan også komme i betragtning til finansiel støtte fra Unionen i form af tilskud til anlægsarbejder, hvis de opfylder samtlige følgende kriterier:

a) den projektspecifikke cost-benefit-analyse udarbejdet i henhold til artikel 16, stk. 4, litra a), dokumenterer tilstedeværelsen af betydelige positive eksternaliteter såsom forsyningssikkerhed, systemfleksibilitet, solidaritet eller innovation

b) projektet har modtaget en afgørelse om grænseoverskridende omkostningsfordeling i henhold til artikel 16, eller for projekter af fælles interesse, der er omfattet af energiinfrastrukturkategorien i bilag II, punkt 3, hvis de ikke falder ind under de nationale regulerende myndigheders kompetence, og som derfor ikke modtager en afgørelse om grænseoverskridende omkostningsfordeling, skal projektet have til formål at tilvejebringe tjenester på tværs af grænserne, teknologisk innovation og sikkerhed i netdriften på tværs af grænserne

c) projektet kan ikke finansieres af markedet eller gennem den reguleringsmæssige ramme i overensstemmelse med forretningsplanen og andre vurderinger, navnlig dem, der er foretaget af mulige investorer, kreditorer eller af den nationale regulerende myndighed, idet der tages hensyn til en eventuel afgørelse om incitamenter og grundene hertil, jf. artikel 17, stk. 2, ved vurderingen af projektets behov for finansiel støtte fra Unionen.

3. Projekter af fælles interesse, der gennemføres i overensstemmelse med procedurerne, der er omhandlet i artikel 5, stk. 7, litra d), er også berettiget til finansiel støtte fra Unionen i form af tilskud til anlægsarbejder, hvis de opfylder kriterierne i denne artikels stk. 2.

4. Projekter af fælles interesse, der er omfattet af energiinfrastrukturkategorierne i bilag II, punkt 1, litra e), punkt 2 og punkt 5, er også berettiget til finansiel støtte fra Unionen i form af tilskud til anlægsarbejder, hvis de berørte projektværksættere i en evaluering gennemført af den relevante nationale myndighed eller den nationale regulerende myndighed, hvor dette er relevant, klart kan påvise projekternes betydelige positive eksternaliteter, såsom forsyningssikkerhed, systemfleksibilitet, solidaritet eller innovation, og deres manglende kommercielle bæredygtighed i henhold til cost-benefit-analysen, forretningsplanen og andre vurderinger, som navnlig er foretaget af mulige investorer eller kreditorer eller, hvis dette er relevant, af en national regulerende myndighed.

5. Denne artikel finder tilsvarende anvendelse på projekter af gensidig interesse.

Projekter af gensidig interesse er berettiget til finansiel støtte fra Unionen på de betingelser, der er fastsat i artikel 5, stk. 2, i forordning (EU) 2021/1153. For så vidt angår tilskud til anlægsarbejder er projekter af gensidig interesse berettiget til finansiel støtte fra Unionen, forudsat at de opfylder kriterierne i nærværende artikels stk. 2, og at projektet bidrager til Unionens overordnede energi- og klimapolitiske mål.

Artikel 19

Vejledning vedrørende kriterier for tildeling af finansiel støtte fra Unionen

De i denne forordnings artikel 4, stk. 3, anførte specifikke kriterier og de i denne forordnings artikel 4, stk. 5, anførte parametre finder også anvendelse på fastsættelsen af kriterier for tildeling af finansiel støtte fra Unionen i forordning (EU) 2021/1153. Kriterierne om markedsintegration, forsyningssikkerhed, konkurrence og bæredygtighed finder anvendelse på projekter af fælles interesse, der er omfattet af nærværende forordnings artikel 24.

KAPITEL VIII

Afsluttende bestemmelser

Artikel 20

Udøvelse af delegationen

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.

2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 3, stk. 4, tillægges Kommissionen for en periode på syv år fra den 23. juni 2022. Kommissionen udarbejder en rapport vedrørende delegationen af beføjelser senest ni måneder inden udløbet af syvårsperioden. Delegationen af beføjelser forlænges stiltiende for perioder af samme varighed, medmindre Europa-Parlamentet eller Rådet modsætter sig en sådan forlængelse senest tre måneder inden udløbet af hver periode.

3. Den i artikel 3, stk. 4, omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.

4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.

5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.

6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 3, stk. 4, træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 21

Rapportering og evaluering

Senest den 30. juni 2027 offentliggør Kommissionen en rapport om gennemførelsen af projekter på EU-listen og forelægger den for Europa-Parlamentet og Rådet. Denne rapport skal indeholde en evaluering af:

a) de fremskridt, der er gjort med planlægning, udvikling, konstruktion og ibrugtagning af projekter på EU-listen, og, hvis det er relevant, forsinkelser i gennemførelsen og andre opståede vanskeligheder

b) forpligtede og udbetalte EU-midler til projekter på EU-listen sammenlignet med den samlede værdi af de støttede projekter på EU-listen

c) de fremskridt, der er gjort med hensyn til integration af vedvarende energikilder, herunder vedvarende offshoreenergikilder, og reducerede drivhusgasemissioner gennem planlægning, udvikling, konstruktion og ibrugtagning af projekter på EU-listen

d) for så vidt angår sektorerne for el og vedvarende energi eller kulstoffattige gasser, herunder brint: udviklingen af niveauet for sammenkobling mellem medlemsstaterne, den tilhørende udvikling i energipriserne og antallet af netsystemsvigt, deres årsager og de dermed forbundne økonomiske omkostninger

e) tilladelsesprocessen og offentlighedens deltagelse, navnlig:

   i) den gennemsnitlige og maksimale samlede varighed af tilladelsesprocesser for projekter på EU-listen, herunder varigheden af hver fase af proceduren før indgivelsen af tilladelsen, sammenlignet med fristerne ifølge de første større milepæle, jf. artikel 10, stk. 6

   ii) niveauet af modstand mod projekter på EU-listen, navnlig antal skriftlige indsigelser under den offentlige høring og antal retssager

   iii) bedste og innovativ praksis med hensyn til involvering af interessenter

   iv) bedste og innovativ praksis med hensyn til modvirkning af miljøpåvirkninger, herunder klimatilpasning, under tilladelsesprocesser og gennemførelse af projekter

   v) effektiviteten af de i artikel 8, stk. 3, fastsatte ordninger med hensyn til overholdelse af tidsfristerne i artikel 10, stk. 1 og 2

f) regulering, navnlig:

   i) antal projekter af fælles interesse, som har fået en afgørelse om grænseoverskridende omkostningsfordeling i henhold til artikel 16

   ii) antal og type projekter af fælles interesse, der har modtaget særlige incitamenter i henhold til artikel 17

g) denne forordnings effektivitet med hensyn til at bidrage til Unionens 2030-mål for energi og klima, og til omstillingen til klimaneutralitet senest i 2050.

Artikel 22

Revision

Senest den 30. juni 2027 foretager Kommissionen en revision af denne forordning på grundlag af resultaterne af den rapportering og evaluering, der er omhandlet i denne forordnings artikel 21, såvel som den overvågning, rapportering og evaluering, som er foretaget i henhold til artikel 22 og 23 i forordning (EU) 2021/1153.

Artikel 23

Information og offentlighed

Kommissionen opretter og forvalter en gennemsigtighedsplatform, som er let tilgængelig for offentligheden via internettet. Platformen ajourføres regelmæssigt med oplysninger fra rapporterne som omhandlet i artikel 5, stk. 4, og webstedet som omhandlet i artikel 9, stk. 7. Platformen skal indeholde følgende oplysninger:

a) generelle, ajourførte oplysninger, herunder geografiske oplysninger, for hvert projekt på EU-listen

b) den i artikel 5, stk. 1, fastsatte gennemførelsesplan for hvert projekt på EU-listen præsenteret på en måde, som gør det muligt at vurdere de fremskridt, der er gjort i forbindelse med gennemførelse, til enhver tid

c) de vigtigste forventede fordele og bidraget til de mål, der er omhandlet i artikel 1, stk. 1, og omkostningerne for projekterne, undtagen kommercielt følsomme oplysninger

d) EU-listen

e) de midler, som er tildelt og udbetalt af Unionen til hvert enkelt projekt på EU-listen

f) links til den nationale proceduremanual, der er omhandlet i artikel 9

g) eksisterende havområdeundersøgelser og planer for hver prioriteret offshorenetkorridor, uden at eventuelle intellektuelle ejendomsrettigheder krænkes.

Artikel 24

Undtagelse for sammenkoblinger for Cypern og Malta

1. For Cypern og Malta, der ikke er sammenkoblet med det transeuropæiske gasnet, gælder der en undtagelse fra artikel 3, artikel 4, stk. 1, litra a) og b), artikel 4, stk. 5, artikel 16, stk. 4, litra a), og bilag I, II og III, uden at det berører artikel 32, stk. 2. Én sammenkobling for hver af disse medlemsstater bevarer sin status af projekt af fælles interesse i henhold til denne forordning med alle relevante rettigheder og forpligtelser, hvis den pågældende sammenkobling:

a) er under udvikling eller planlægning den 23. juni 2022

b) har fået status af projekt af fælles interesse i henhold til forordning (EU) nr. 347/2013 og

c) er nødvendig for at sikre disse medlemsstater permanent sammenkobling med det transeuropæiske gasnet.

Disse projekter skal sikre evnen til at få adgang til nye energimarkeder i fremtiden, herunder brintmarkedet.

2. Projektiværksætterne fremlægger tilstrækkelig dokumentation for, hvordan de sammenkoblinger, der er omhandlet i stk. 1, vil give adgang til nye energimarkeder, herunder brintmarkedet, i overensstemmelse med Unionens overordnede energi- og klimapolitiske mål. Den pågældende dokumentation skal omfatte en vurdering af udbuddet af og efterspørgslen efter vedvarende eller kulstoffattig brint samt en beregning af reduktionen af drivhusgasemissioner som følge af projektet.

Kommissionen kontrollerer regelmæssigt denne vurdering og denne beregning samt den rettidige gennemførelse af projektet.

3. Ud over de specifikke kriterier, der er fastsat i artikel 19 for finansiel bistand fra Unionen, skal de sammenkoblinger, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 1, udformes med henblik på at sikre adgang til fremtidige energimarkeder, herunder brintmarkedet, og de må ikke føre til en forlængelse af levetiden for naturgasaktiver og skal sikre interoperabilitet med tilstødende net på tværs af grænserne. Enhver berettigelse til finansiel støtte fra Unionen i henhold til artikel 18 udløber den 31. december 2027.

4. Enhver anmodning om finansiel støtte fra Unionen til anlægsarbejder skal klart påvise målet om at konvertere aktivet til et dedikeret brintaktiv senest i 2036, hvis markedsvilkårene tillader det, ved hjælp af en køreplan med en præcis tidsplan.

5. Undtagelsen i stk. 1 finder anvendelse, indtil henholdsvis Cypern og Malta er direkte sammenkoblet med det transeuropæiske gasnet, eller indtil den 31. december 2029, alt efter hvilken dato der kommer først.

Artikel 25

Ændring til forordning (EF) nr. 715/2009

I forordning (EF) nr. 715/2009 affattes artikel 8, stk. 10, første afsnit, således:

»10. »ENTSO'en for gas vedtager og offentliggør en europæisk netudviklingsplan, jf. stk. 3, litra b), hvert andet år. Den europæiske netudviklingsplan omfatter modellering af det integrerede net, herunder brintnet, udvikling af scenarier, en europæisk prognose om forsyningens tilstrækkelighed og en vurdering af systemets modstandsdygtighed.«

Artikel 26

Ændring til forordning (EU) 2019/942

I forordning (EU) 2019/942 affattes artikel 11, litra c) og d), således:

»c) opfylde forpligtelserne i artikel 5, artikel 11, stk. 3, artikel 11, stk. 6-9, artikel 12, 13 og 17 og i bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/869 (*), afsnit 2, punkt 12

d) træffe beslutninger om investeringsanmodninger inklusiv grænseoverskridende omkostningsfordeling i henhold til artikel 16, stk. 7, i forordning (EU) 2022/869

(*) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/869 af 30. maj 2022 om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur, om ændring af forordning (EF) nr. 715/2009, (EU) 2019/942 og (EU) 2019/943 og af direktiv 2009/73/EF og (EU) 2019/944 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 347/2013 (EUT L 152 af 3.6.2022, s. 45).«

Artikel 27

Ændring til forordning (EU) 2019/943

I forordning (EU) 2019/943 affattes artikel 48, stk. 1, første afsnit, således:

»1. Den EU-dækkende netudviklingsplan, der er omhandlet i artikel 30, stk. 1, litra b), omfatter modellering af det integrerede net, herunder udvikling af scenarier og en vurdering af systemets modstandsdygtighed. Relevante inputparametre til modellering såsom antagelser om brændstof- og kulstofpriser eller tilslutning af vedvarende energisystemer skal være i fuld overensstemmelse med den europæiske ressourcetilstrækkelighedsvurdering, som er udarbejdet i henhold til artikel 23.«

Artikel 28

Ændring til direktiv 2009/73/EF

I artikel 41, stk. 1, i direktiv 2009/73/EF tilføjes følgende litra:

»v) at opfylde forpligtelserne i artikel 3, artikel 5, stk. 7, og artikel 14-17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/869 (*)

_____

(*) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/869 af 30. maj 2022 om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur, om ændring af forordning (EF) nr. 715/2009, (EU) 2019/942 og (EU) 2019/943 og af direktiv 2009/73/EF og (EU) 2019/944 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 347/2013 (EUT L 152 af 3.6.2022, s. 45).«

Artikel 29

Ændring til direktiv (EU) 2019/944

I artikel 59, stk. 1, i direktiv (EU) 2019/944 tilføjes følgende litra:

»aa) at opfylde forpligtelserne i artikel 3, artikel 5, stk. 7, og artikel 14-17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/869 (*).

_____

(*) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/869 af 30. maj 2022 om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur, om ændring af forordning (EF) nr. 715/2009, (EU) 2019/942 og (EU) 2019/943 og af direktiv 2009/73/EF og (EU) 2019/944 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 347/2013 (EUT L 152 af 3.6.2022, s. 45).«

Artikel 30

Overgangsbestemmelser

Denne forordning berører ikke udstedelse, opretholdelse eller ændring af den finansielle støtte, der ydes af Kommissionen i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1316/2013 ([33]).

Kapitel III finder ikke anvendelse på projekter af fælles interesse, der har påbegyndt tilladelsesprocessen, og for hvilke en projektværksætter har indgivet en ansøgning inden den 16. november 2013.

Artikel 31

Overgangsperiode

1. I en overgangsperiode, der udløber den 31. december 2029, kan dedikerede brintaktiver konverteret fra naturgasaktiver, der falder ind under energiinfrastrukturkategorien i bilag II, punkt 3, bruges til transport eller lagring af en foruddefineret blanding af brint og naturgas eller biometan.

2. I den i stk. 1 omhandlede overgangsperiode arbejder projektværksætterne tæt sammen om projektudformning og -gennemførelse for at sikre interoperabilitet med tilstødende net.

3. Projektværksætteren skal fremlægge tilstrækkelig dokumentation, herunder gennem handelskontrakter, for, hvordan de i stk. 1 omhandlede aktiver ved overgangsperiodens udløb ophører med at være naturgasaktiver og bliver dedikerede brintaktiver, der falder ind under bilag II, punkt 3, og hvordan den øgede brug af brint bliver gjort mulig i overgangsperioden. Den pågældende dokumentation skal omfatte en vurdering af udbuddet af og efterspørgslen efter vedvarende eller kulstoffattig brint samt en beregning af reduktionen af drivhusgasemissioner som følge af projektet. I forbindelse med overvågningen af de fremskridt, der gøres med gennemførelsen af projekter af fælles interesse, kontrollerer agenturet projektets rettidige overgang til et dedikeret brintaktiv, jf. punkt 3 i bilag II.

([33]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1316/2013 af 11. december 2013 om oprettelse af Connecting Europe-faciliteten, om ændring af forordning (EU) nr. 913/2010 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 680/2007 og (EF) nr. 67/2010 (EUT L 348 af 20.12.2013, s. 129).

4. Berettigelsen for de i stk. 1 omhandlede projekter til finansiel støtte fra Unionen i henhold til artikel 18 udløber den 31. december 2027.

Artikel 32

Ophævelse

1. Forordning (EU) nr. 347/2013 ophæves med virkning fra den 23. juni 2022. Nærværende forordning medfører ingen rettigheder for de projekter, der er opført i bilagene til forordning (EU) nr. 347/2013.

2. Uanset stk. 1 forbliver bilag VII til forordning (EU) nr. 347/2013, som ændret ved Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/564 ([34]), der indeholder den femte EU-liste over projekter af fælles interesse, og artikel 2-10, artikel 12, 13 og 14 samt bilag I-IV og bilag VI til forordning (EU) nr. 347/2013 i kraft og har virkning for så vidt angår de projekter af fælles interesse, der er opført på den femte EU-liste, indtil den første EU-liste over projekter af fælles interesse og projekter af gensidig interesse, der er oprettet i henhold til nærværende forordning, træder i kraft.

3. Uanset denne artikels stk. 2 har projekter, der er opført på den femte EU-liste over projekter af fælles interesse oprettet i henhold til forordning (EU) nr. 347/2013, og for hvilke den kompetente myndighed har godkendt en ansøgning til behandling, de rettigheder og forpligtelser, der følger af nærværende forordnings kapitel III, i en periode på fire år fra datoen for nærværende forordnings ikrafttræden.

Artikel 33

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 30. maj 2022.

På Europa-Parlamentets vegne	*På Rådets vegne*
R. METSOLA	B. LE MAIRE
Formand	*Formand*

([34]) Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/564 af 19. november 2021 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 347/2013 for så vidt angår EU-listen over projekter af fælles interesse (EUT L 109 af 8.4.2022, s. 14).

BILAG I

PRIORITEREDE ENERGIINFRASTRUKTURKORRIDORER OG -OMRÅDER

(jf. artikel 1, stk. 1)

Denne forordning gælder for følgende prioriterede transeuropæiske energiinfrastrukturkorridorer og -områder:

1. PRIORITEREDE ELKORRIDORER

1) Nord-syd elsammenkoblinger i det vestlige Europa (NSI vest elektricitet): sammenkoblinger mellem medlemsstaterne i regionen og med Middelhavsområdet, herunder Den Iberiske Halvø, navnlig for at integrere elektricitet fra vedvarende energikilder, styrke de interne netinfrastrukturer for at fremme markedsintegration i regionen og bringe Irlands isolation til ophør og sikre de nødvendige forlængelser af offshorenet til vedvarende energi på land og de indenlandske netforstærkninger, der er nødvendige for at sikre et tilstrækkeligt og pålideligt transmissionsnet og for at levere elektricitet, der er produceret offshore, til indlandsmedlemsstater.

   Berørte medlemsstater: Belgien, Danmark, Tyskland, Irland, Spanien, Frankrig, Italien, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Østrig og Portugal.

2) Nord-syd elsammenkoblinger i det centrale Øst- og Sydøsteuropa (NSI øst elektricitet): sammenkoblinger og interne linjer i nord-sydgående og øst-vestgående retning for at fuldføre det indre marked og integrere elproduktion fra vedvarende energikilder for at bringe Cyperns isolation til ophør og sikre de nødvendige forlængelser af offshorenet til vedvarende energi på land og de indenlandske netforstærkninger, der er nødvendige for at sikre et tilstrækkeligt og pålideligt transmissionsnet og for at levere elektricitet, der er produceret offshore, til indlandsmedlemsstater.

   Berørte medlemsstater: Bulgarien, Tjekkiet, Tyskland, Kroatien, Grækenland, Cypern, Italien, Ungarn, Østrig, Polen, Rumænien, Slovenien og Slovakiet.

3) Sammenkoblingsplan for det baltiske energimarked (BEMIP elektricitet): sammenkoblinger mellem medlemsstaterne og interne linjer i Østersøområdet for at fremme markedsintegration og samtidig integrere voksende andele af vedvarende energi i regionen.

   Berørte medlemsstater: Danmark, Tyskland, Estland, Letland, Litauen, Polen, Finland og Sverige.

2. PRIORITEREDE KORRIDORER FOR OFFSHOREELNETTET

4) Offshoreelnettene i de nordlige have (NSOG): udvikling af et offshoreelnet, udvikling af et integreret offshoreelnet såvel som, hvor det er relevant, et integreret offshorebrintnet og de dermed forbundne sammenkoblingslinjer i Nordsøen, Det Irske Hav, Det Keltiske Hav, Den Engelske Kanal og de omkringliggende farvande for at transportere elektricitet eller, hvor det er relevant, brint fra vedvarende offshoreenergikilder til forbrugscentre og lagre eller øge udveksling af vedvarende energi på tværs af landegrænser.

   Berørte medlemsstater: Belgien, Danmark, Tyskland, Irland, Frankrig, Luxembourg, Nederlandene og Sverige.

5) Sammenkoblingsplan for offshorenettene på det baltiske energimarked (BEMIP offshore): udvikling af et offshoreelnet, udvikling af et integreret offshoreelnet, såvel som, hvor det er relevant, et integreret offshorebrintnet, og de dermed forbundne sammenkoblingslinjer i Østersøen og de omkringliggende farvande for at transportere elektricitet eller, hvor det er relevant, brint fra vedvarende offshoreenergikilder til forbrugscentre og lagre eller øge udveksling af vedvarende energi på tværs af landegrænser.

   Berørte medlemsstater: Danmark, Tyskland, Estland, Letland, Litauen, Polen, Finland og Sverige.

6) Offshoreelnettene i syd og vest (SW offshore): udvikling af et offshoreelnet, udvikling af et integreret offshoreelnet, såvel som, hvor det er relevant, et integreret offshorebrintnet, og de dermed forbundne sammenkoblingslinjer i Middelhavet, herunder Cadizbugten, og de omkringliggende farvande for at transportere elektricitet eller, hvor det er relevant, brint fra vedvarende offshoreenergikilder til forbrugscentre og lagre eller øge udveksling af vedvarende energi på tværs af landegrænser.

Berørte medlemsstater: Grækenland, Spanien, Frankrig Italien, Malta og Portugal.

7) Offshoreelnettene i syd og vest (SE offshore): udvikling af et offshoreelnet, udvikling af et integreret offshoreelnet, såvel som, hvor det er relevant, et integreret offshorebrintnet, og de dermed forbundne sammenkoblingslinjer i Middelhavet, Sortehavet og de omkringliggende farvande for at transportere elektricitet eller, hvor det er relevant, brint fra vedvarende offshoreenergikilder til forbrugscentre og lagre eller øge udveksling af vedvarende energi på tværs af landegrænser.

Berørte medlemsstater: Bulgarien, Kroatien, Grækenland, Italien, Cypern, Rumænien og Slovenien.

8) Offshoreelnettene i Atlanterhavet: udvikling af et offshoreelnet, udvikling af et integreret offshoreelnet og de dermed forbundne sammenkoblingslinjer i Det Nordlige Atlanterhav for at transportere elektricitet fra vedvarende offshoreenergikilder til forbrugscentre og lagre og øge udveksling af el på tværs af landegrænser.

Berørte medlemsstater: Irland, Spanien, Frankrig og Portugal.

3. PRIORITEREDE KORRIDORER FOR BRINT OG ELEKTROLYSEANLÆG

9) Brintsammenkoblinger i Vesteuropa (HI vest): brintinfrastruktur og omstilling af gasinfrastruktur, der skaber de nødvendige forudsætninger for etableringen af en integreret brintrygrad, som direkte eller indirekte (via sammenkobling med et tredjeland) forbinder landene i regionen og imødekommer deres specifikke infrastrukturbehov for brint for at understøtte etableringen af et EU-dækkende brinttransportnet, og derudover for så vidt angår øer og øsystemer reducerer energiisolationen, støtter innovative og andre løsninger, der involverer mindst to medlemsstater, med en betydelig positiv virkning på Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet og bidrager væsentligt til ø-energisystemets og Unionens energisystems bæredygtighed.

Elektrolyseanlæg: støtte til gennemførelse af el-til-gas-applikationer, der sigter mod at nedbringe drivhusgasser og bidrager til sikker, effektiv og pålidelig systemdrift og intelligent integration af energisystemet og derudover for så vidt angår øer og øsystemer støtter innovative og andre løsninger, der involverer mindst to medlemsstater, med en betydelig positiv virkning på Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet og bidrager væsentligt til ø-energisystemets og Unionens energisystems bæredygtighed.

Berørte medlemsstater: Belgien, Tjekkiet, Danmark, Tyskland, Irland, Spanien, Frankrig, Italien, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Østrig og Portugal.

10) Brintsammenkoblinger i det centrale Øst- og Sydøsteuropa (HI øst): brintinfrastruktur og omstilling af gasinfrastruktur, der skaber de nødvendige forudsætninger for etableringen af en integreret brintrygrad, som direkte eller indirekte (via sammenkobling med et tredjeland) forbinder landene i regionen og imødekommer deres specifikke infrastrukturbehov for brint for at understøtte etableringen af et EU-dækkende brinttransportnet og derudover for så vidt angår øer og øsystemer reducerer energiisolationen, støtter innovative og andre løsninger, der involverer mindst to medlemsstater, med en betydelig positiv virkning på Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet og bidrager væsentligt til ø-energisystemets og Unionens energisystems bæredygtighed.

Elektrolyseanlæg: støtte til gennemførelse af el-til-gas-applikationer, der sigter mod at nedbringe drivhusgasser og bidrager til sikker, effektiv og pålidelig systemdrift og intelligent integration af energisystemet og derudover for så vidt angår øer og øsystemer støtter innovative og andre løsninger, der involverer mindst to medlemsstater, med en betydelig positiv virkning på Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet og bidrager væsentligt til ø-energisystemets og Unionens energisystems bæredygtighed.

Berørte medlemsstater: Bulgarien, Tjekkiet, Tyskland, Grækenland, Kroatien, Italien, Cypern, Ungarn, Østrig, Polen, Rumænien, Slovenien og Slovakiet.

11) Sammenkoblingsplan for brint på det baltiske energimarked (BEMIP elektricitet): brintinfrastruktur og omstilling af gasinfrastruktur, der skaber de nødvendige forudsætninger for etableringen af en integreret brintrygrad, som direkte eller indirekte (via sammenkobling med et tredjeland) forbinder landene i regionen og imødekommer deres specifikke infrastrukturbehov for brint for at understøtte etableringen af et EU-dækkende brinttransportnet og derudover for så vidt angår øer og øsystemer reducerer energiisolationen, støtter innovative og andre løsninger, der involverer mindst to medlemsstater, med en betydelig positiv virkning på Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet og bidrager væsentligt til ø-energisystemets og Unionens energisystems bæredygtighed.

Elektrolyseanlæg: støtte til gennemførelse af el-til-gas-applikationer, der sigter mod at nedbringe drivhusgasser og bidrager til sikker, effektiv og pålidelig systemdrift og intelligent integration af energisystemet og derudover for så vidt angår øer og øsystemer støtter innovative og andre løsninger, der involverer mindst to medlemsstater, med en betydelig positiv virkning på Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet og bidrager væsentligt til ø-energisystemets og Unionens energisystems bæredygtighed.

Berørte medlemsstater: Danmark, Tyskland, Estland, Letland, Litauen, Polen, Finland og Sverige.

4. PRIORITEREDE TEMATISKE OMRÅDER

12) Etablering af intelligente elnet: indførelse af intelligente forsyningsnetteknologier i Unionen, der tager sigte på en effektiv integration af alle elnetbrugeres adfærd og handlinger, herunder også produktionen af store mængder elektricitet fra vedvarende energikilder eller distribuerede energiressourcer og brugernes efterspørgselsreaktion, energioplagring, elektriske køretøjer og andre fleksibilitetsmuligheder og derudover for så vidt angår øer og øsystemer reducerer energiisolationen, støtter innovative og andre løsninger, der involverer mindst to medlemsstater, med en betydelig positiv virkning på Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet og bidrager væsentligt til ø-energisystemets og Unionens energisystems bæredygtighed.

Berørte medlemsstater: alle.

13) Grænseoverskridende kuldioxidnet: udvikling af kuldioxidtransport- og lagringsinfrastruktur mellem medlemsstaterne og med tilgrænsende tredjelande af opsamling og lagring af CO_2 fra industrianlæg med henblik på permanent geologisk lagring samt CO_2-udnyttelse til syntetiske gasformige brændstoffer, som fører til permanent neutralisering af kuldioxid.

Berørte medlemsstater: alle.

14) Intelligente gasnet: indførelse af intelligente gasnetteknologier i hele Unionen med sigte på en effektiv integration af forskellige kulstoffattige og navnlig vedvarende gaskilder i gasnettet, støtte til anvendelsen af innovative og digitale løsninger til netforvaltning og fremme af intelligent integration af energisektoren og efterspørgselsreaktion, herunder de relaterede fysiske opgraderinger, hvis de er nødvendige for, at udstyr og anlæg til integration af kulstoffattige og navnlig vedvarende gasser kan fungere.

Berørte medlemsstater: alle.

BILAG II

ENERGIINFRASTRUKTURKATEGORIER

Følgende energiinfrastrukturkategorier skal udvikles med henblik på at gennemføre de prioriterede energiinfrastrukturer, der er anført i bilag I:

1) Vedrørende elektricitet:

   a) luftledninger til højspændings- og ultrahøjspændingstransmission på tværs af en grænse eller inden for en medlemsstats område, herunder den eksklusive økonomiske zone, såfremt de er konstrueret til en spænding på mindst 220 kV, og nedgravede og undersøiske transmissionsledninger, såfremt de er konstrueret til en spænding på mindst 150 kV. For medlemsstater og små isolerede systemer med et samlet transmissionssystem med lavere spænding er disse spændingsgrænser lig med det højeste spændingsniveau i deres respektive elsystemer

   b) alt udstyr eller alle anlæg, der falder ind under energiinfrastrukturkategorien som omhandlet i litra a), og som muliggør transmission af elektricitet fra vedvarende offshoreenergikilder fra offshoreproduktionsanlæg (energiinfrastruktur til elektricitet fra vedvarende offshoreenergikilder)

   c) energilagerfaciliteter, i individuel eller aggregeret form, der anvendes til permanent eller midlertidig oplagring af energi i infrastruktur over eller under jorden eller i geologiske formationer, forudsat at der er en direkte forbindelse til højspændingstransmissionslinjer og distributionsledninger konstrueret til en spænding på mindst 110 kV. For medlemsstater og små isolerede systemer med et samlet transmissionssystem med lavere spænding er disse spændingsgrænser lig med det højeste spændingsniveau i deres respektive elsystemer

   d) alt udstyr eller alle anlæg, der er væsentlige for systemer, der er omhandlet i litra a), b) og c), med henblik på sikkerhed, sikring og effektiv drift, herunder beskyttelses-, overvågnings- og kontrolsystemer på alle spændingsniveauer og transformerstationer

   e) intelligente elnet: alt udstyr eller alle anlæg, digitale systemer og komponenter, der integrerer informations- og kommunikationsteknologier (IKT) gennem operationelle digitale platforme, kontrolsystemer og sensorteknologier både på transmissions- og distributionsniveau (mellem- og højspænding), der sigter mod at sikre et mere effektivt og intelligent elnet til transmission og distribution, øget kapacitet til at integrere nye former for produktion, lagring og forbrug af energi og fremme af nye forretningsmodeller og markedsstrukturer, herunder investeringer i øer og øsystemer for at reducere energiisolationen, støtte innovative og andre løsninger, der involverer mindst to medlemsstater, med en betydelig positiv virkning på Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet og bidrage væsentligt til ø-energisystemets og Unionens energisystems bæredygtighed

   f) alt udstyr eller alle anlæg med dobbelt funktion, der falder ind under energiinfrastrukturkategorien som omhandlet i litra a): sammenkobling og offshore-nettilslutningssystem fra anlæg til offshoreproduktion af vedvarende energi til to eller flere medlemsstater og tredjelande, der deltager i projekter på EU-listen, herunder forlængelse af dette udstyr på land op til den første transformerstation i transmissionssystemet på land, samt alt udstyr eller alle anlæg tæt på kysten, der er nødvendige for sikkerhed, sikring og effektiv drift, herunder beskyttelses-, overvågnings- og kontrolsystemer og nødvendige transformerstationer, hvis de også sikrer interoperabilitet mellem teknologier, bl.a. grænsefladekompatibilitet mellem forskellige teknologier (offshorenet til vedvarende energi).

2) Vedrørende intelligente gasnet: følgende udstyr eller anlæg, der har til formål at skabe de nødvendige forudsætninger for og letter integrationen af en flerhed af kulstoffattige og navnlig vedvarende gasser, herunder biometan eller brint, i gasnettet: digitale systemer og komponenter, der integrerer IKT, kontrolsystemer og sensorteknologier for at skabe de nødvendige forudsætninger for interaktiv og intelligent overvågning, måling, kvalitetskontrol og forvaltning af produktion, transmission, distribution, lagring og forbrug inden for et gasnet. Desuden kan sådanne projekter også omfatte udstyr, der gør det muligt at vende strømmene fra distributions- til transmissionsniveau, herunder foretage de relaterede fysiske opgraderinger, hvis de er nødvendige for, at udstyr og anlæg til integration af kulstoffattige og navnlig vedvarende gasser kan fungere.

3) Vedrørende brint:

   a) rørledninger til transport af brint, hovedsageligt ved højt tryk, herunder omstillet naturgasinfrastruktur, der giver adgang til flere netbrugere på et gennemsigtigt og ikke-diskriminerende grundlag

   b) oplagringsfaciliteter, som er forbundet med de højtryksrørledninger, der er omhandlet i litra a)

   c) modtagelses-, oplagrings-, forgasnings- eller dekomprimeringsfaciliteter for flydende brint eller brint bundet til andre kemiske stoffer med det formål at tilføre brint til nettet, hvor det er relevant

   d) alt udstyr eller alle anlæg, der er afgørende for brintsystemets sikkerhed, sikring og effektive drift, eller som skaber de nødvendige forudsætninger for tovejskapacitet, herunder kompressorstationer

   e) alt udstyr eller alle anlæg, der muliggør anvendelse af brint eller brintbaserede brændstoffer i transportsektoren inden for TEN-T's hovednet identificeret i overensstemmelse med kapitel III i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1315/2013 ([1]).

   Alle de aktiver, der er anført i litra a)-d), kan være nyopførte aktiver eller aktiver omstillet fra naturgas til brint eller en kombination af de to.

4) Vedrørende elektrolysatorfaciliteter:

   a) elektrolyseanlæg:

      i) der mindst har en kapacitet på 50 MW og leveres af ét elektrolyseanlæg eller af et sæt elektrolyseanlæg, som indgår i et fælles koordineret projekt

      ii) hvis produktion overholder kravene til besparelser på drivhusgasemissioner i livscyklus på 70 % i forhold til en værdi for fossile brændstoffer på 94 g CO_2eq/MJ som anført i artikel 25, stk. 2, og bilag V i direktiv (EU) 2018/2001. Besparelser på drivhusgasemissioner i livscyklus beregnes ved hjælp af den metode, der er omhandlet i artikel 28, stk. 5, i direktiv (EU) 2018/2001 eller alternativt ved hjælp af ISO 14067 eller ISO 14064-1. Drivhusgasemissioner i livscyklus skal omfatte indirekte emissioner. Kvantificerede besparelser på drivhusgasemissioner i livscyklus verificeres i overensstemmelse med artikel 30 i direktiv (EU) 2018/2001, hvor det er relevant, eller af en uafhængig tredjepart og

      iii) der også har en netrelateret funktion, navnlig med henblik på fleksibiliteten i systemet som helhed og systemeffektiviteten af el- og brintnet som helhed

   b) tilhørende udstyr, herunder rørledningsforbindelse til nettet

5) Kuldioxid:

   a) dedikerede rørledninger, dog ikke opstrømsrørledningsnet, der anvendes til transport af kuldioxid fra mere end én kilde, med henblik på permanent geologisk lagring af kuldioxid i overensstemmelse med direktiv 2009/31/EF

   b) faste anlæg til flydendegørelse, bufferlagring og konvertering af kuldioxid med henblik på videre transport gennem rørledninger og med dedikerede transportformer såsom skibe, pramme, lastbiler og toge

   c) uden at dette berører et eventuelt forbud mod geologisk lagring af kuldioxid i en medlemsstat, anlæg på jordoverfladen og injektionsanlæg i tilknytning til infrastruktur i en geologisk formation, der i overensstemmelse med direktiv 2009/31/EF anvendes til permanent geologisk lagring af kuldioxid, når de ikke indebærer anvendelse af kuldioxid til forbedret kulbrinteindvinding og er nødvendige for at muliggøre grænseoverskridende transport og lagring af kuldioxid

   d) alt udstyr eller alle anlæg, der er væsentlige for, at det pågældende system kan fungere tilfredsstillende, sikkert og effektivt, herunder beskyttelses-, overvågnings- og kontrolsystemer.

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1315/2013 af 11. december 2013 om Unionens retningslinjer for udvikling af det transeuropæiske transportnet og om ophævelse af afgørelse nr. 661/2010/EU (EUT L 348 af 20.12.2013, s. 1).

BILAG III

REGIONALE LISTER OVER PROJEKTER

1. REGLER FOR GRUPPER

1) Med hensyn til energiinfrastruktur, der falder ind under de nationale regulerende myndigheders kompetence, skal hver gruppe sammensættes af repræsentanter for medlemsstaterne, de nationale regulerende myndigheder, TSO'er samt Kommissionen, agenturet, EU DSO-enheden og ENTSO'en for elektricitet eller ENTSO'en for gas.

For de andre energiinfrastrukturkategorier skal hver gruppe bestå af Kommissionen, repræsentanter for medlemsstaterne og projektiværksættere, som de relevante prioriteter angivet i bilag I vedrører.

2) Afhængigt af antallet af projektforslag til EU-listen, huller i den regionale infrastruktur og markedsudviklinger kan grupperne og beslutningstagende organer i gruppen efter behov opdele sig, fusionere eller mødes i forskellige sammensætninger for at drøfte sager, der er fælles for alle grupper eller kun vedrører bestemte regioner. Sådanne forhold kan omfatte emner relevante for tværregional sammenhæng eller antallet af foreslåede projekter, der er medtaget i udkastet til regionale lister, som risikerer at blive uhåndterbar.

3) Hver gruppe tilrettelægger sit arbejde i overensstemmelse med regionalt samarbejde i henhold til artikel 12 i forordning (EF) nr. 715/2009, artikel 34 i forordning (EU) 2019/943, artikel 7 i direktiv 2009/73/EF og artikel 61 i direktiv (EU) 2019/944 og andre eksisterende regionale samarbejdsstrukturer.

4) Alt efter hvad der er relevant med henblik på gennemførelse af de i bilag I angivne relevante prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og -områder, skal hver gruppe invitere iværksættere af projekter, der potentielt kan komme i betragtning som projekter af fælles interesse, samt repræsentanter for nationale administrationer, regulerende myndigheder, civilsamfundet og TSO'er fra tredjelande. Afgørelsen om at invitere repræsentanter fra tredjelande skal baseres på konsensus.

5) For de prioriterede energiinfrastrukturkorridorer, der er defineret i bilag I, afsnit 2, indbyder hver gruppe, alt efter hvad der er relevant, repræsentanter for indlandsmedlemsstater, kompetente myndigheder, nationale regulerende myndigheder og TSO'er.

6) Når det er relevant, skal hver gruppe invitere de organisationer, der repræsenterer relevante interessenter, herunder repræsentanter fra tredjelande, og, hvor det skønnes passende, interessenter, herunder producenter, DSO'er, leverandører, forbrugere, lokale befolkningsgrupper og EU-baserede organisationer til miljøbeskyttelse, direkte, så de kan give udtryk for deres specifikke ekspertise. Hver gruppe iværksætter høringer og konsultationer, hvor det er relevant for at løse dens opgaver.

7) På en platform, der er tilgængelig for interessenter, skal Kommissionen for så vidt angår gruppemøderne offentliggøre de interne regler, en ajourført liste over medlemsorganisationer, regelmæssigt ajourførte oplysninger om arbejdets fremskridt, dagsordener samt mødereferater, hvor de er tilgængelige. Drøftelserne fra gruppernes beslutningstagende organer og rangordningen af projekter i henhold til artikel 4, stk. 5, er fortrolige. Alle beslutninger vedrørende de regionale gruppers funktion og arbejde træffes ved konsensus mellem medlemsstaterne og Kommissionen.

8) Kommissionen, agenturet og grupperne bestræber sig på sammenhæng mellem grupperne. Til dette formål sikrer Kommissionen og agenturet, og når det er relevant, udveksling af oplysninger om alt arbejde, der repræsenterer en interregional interesse mellem de respektive grupper.

9) Deltagelse af nationale regulerende myndigheder og agenturet i grupperne må ikke udgøre en risiko for opfyldelsen af deres mål og forpligtelser i henhold til denne forordning eller i henhold til forordning (EU) 2019/942, artikel 40 og 41 i direktiv 2009/73/EF og artikel 58, 59 og 60 i direktiv (EU) 2019/944.

2. PROCES FOR OPSTILLING AF REGIONALE LISTER

1) Iværksættere af projekter, der potentielt kan komme i betragtning som projekter på EU-listen, som ønsker, at deres projekter skal opnå denne status, indgiver en ansøgning om at få udvalgt et projekt som et projekt på EU-listen til gruppen sammen med:

   a) en vurdering af projekterne for så vidt angår bidraget til gennemførelse af prioriteringerne i bilag I

   b) en angivelse af den relevante projektkategori, jf. bilag II

   c) en analyse af, hvorvidt de relevante kriterier i artikel 4 er opfyldt

   d) for projekter, der har nået tilstrækkelig modenhed, en projektspecifik cost-benefit-analyse baseret på de metoder, der er udarbejdet i henhold til artikel 11

   e) for projekter af gensidig interesse, støttebrevene fra regeringerne i de direkte berørte lande, hvori de udtrykker deres støtte til projektet eller andre ikkebindende aftaler

   f) alle andre relevante oplysninger, der er nødvendige for evalueringen af projektet.

2) Alle modtagere sikrer fortroligheden af kommercielt følsomme oplysninger.

3) De foreslåede projekter af fælles interesse vedrørende eltransmission og -oplagring, der falder ind under energiinfrastrukturkategorierne i nærværende forordnings bilag II, punkt 1, litra a), b), c), d) og f), er projekter, der er en del af den seneste tilgængelige tiårige EU-dækkende netudviklingsplan for elektricitet, udviklet af ENTSO'en for elektricitet i henhold til artikel 30 i forordning (EU) 2019/943. De foreslåede projekter af fælles interesse vedrørende eltransmission, der falder ind under energiinfrastrukturkategorierne i nærværende forordnings bilag II, punkt 1, litra b) og f), er projekter, der stammer fra og er i overensstemmelse med den integrerede offshorenetudvikling og de netforstærkninger, som er omhandlet i nærværende forordnings artikel 14, stk. 2.

4) Fra den 1. januar 2024 er de foreslåede brintprojekter af fælles interesse, der falder ind under energiinfrastrukturkategorierne i bilag II, punkt 3, en del af EU's senest tilgængelige tiårige europæiske netudviklingsplan for gas, der er udviklet af ENTSO'en for gas i henhold til artikel 8 i forordning (EF) nr. 715/2009.

5) Senest den 30. juni 2022 og derefter for hver tiårige EU-dækkende netudviklingsplan skal ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas udstede ajourførte retningslinjer for integration af projekter i deres respektive tiårige EU-dækkende netudviklingsplan, jf. punkt 3 og 4, for at sikre ligebehandling og gennemsigtighed i processen. For alle de projekter på EU-listen, som var gældende på tidspunktet, angiver retningslinjerne en forenklet proces til integration i de tiårige EU-dækkende netudviklingsplaner under hensyntagen til dokumentation og data, der allerede er indsendt under de tidligere processer for de tiårige EU-dækkende netudviklingsplaner, så længe den dokumentation og de data, der allerede er indsendt, forbliver gyldige.

   ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas rådfører sig med Kommissionen og agenturet om deres respektive udkast til retningslinjer for integration af projekter i de tiårige EU-dækkende netudviklingsplaner og tager behørigt hensyn til Kommissionens og agenturets anbefalinger inden offentliggørelsen af de endelige retningslinjer.

6) Foreslåede projekter vedrørende kuldioxidtransport og -lagring, der falder ind under energiinfrastrukturkategorien i bilag II, punkt 5, skal forelægges som en del af en plan udviklet af mindst to medlemsstater til udvikling af grænseoverskridende infrastruktur til transport og lagring af kuldioxid, der skal forelægges til Kommissionen af de respektive medlemsstater eller enheder, som er udpeget af disse medlemsstater.

7) ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas fremsender oplysninger til grupperne om, hvordan de har anvendt retningslinjerne til evaluering af integrationen i de tiårige EU-dækkende netudviklingsplaner.

8) For projekter, der falder ind under deres kompetence, skal de nationale regulerende myndigheder og om nødvendigt agenturet, hvor det er muligt i forbindelse med regionalt samarbejde i henhold til artikel 7 i direktiv (EU) 2009/73/EF og artikel 61 i direktiv (EU) 2019/944, kontrollere den konsekvente anvendelse af kriterierne og cost-benefit-analysemetoden og evaluere deres grænseoverskridende relevans. De forelægger deres vurdering for gruppen. Kommissionen sikrer, at de kriterier og metoder, der er omhandlet i denne forordnings artikel 4 og bilag IV, anvendes på en harmoniseret måde for at sikre sammenhæng på tværs af de regionale grupper.

9) For alle projekter, der ikke er omfattet af punkt 8 i dette bilag, vurderer Kommissionen anvendelsen af kriterierne i denne forordnings artikel 4. Kommissionen tager også højde for potentialet for fremtidig udvidelse til også at omfatte yderligere medlemsstater. Kommissionen forelægger sin vurdering for gruppen. For projekter, der ansøger om status som projekt af gensidig interesse, indbydes repræsentanter for tredjelande og regulerende myndigheder til forelæggelsen af vurderingen.

10) Enhver medlemsstat, hvis territorium ikke er omfattet af et foreslået projekt, men som det foreslåede projekt kan få en potentiel positiv nettoindvirkning på eller en potential væsentlig virkning for, f.eks. på miljøet eller på driften af energiinfrastrukturen på dens territorium, kan indgive en udtalelse til gruppen, hvori den angiver sine betænkeligheder.

11) Gruppen undersøger efter anmodning fra et medlem af gruppen de begrundede årsager, der i overensstemmelse med artikel 3, stk. 3, fremføres af en medlemsstat til ikke at godkende et projekt, som vedrører dens territorium.

12) Gruppen overvejer, om princippet om energieffektivitet først anvendes i forbindelse med fastlæggelsen af regionale infrastrukturbehov og for hvert enkelt forslag til projekter. Gruppen overvejer navnlig løsninger såsom efterspørgselsstyring, markedsreguleringsløsninger og implementering af digitale løsninger og renovering af bygninger som prioriterede løsninger, når de vurderes som mere omkostningseffektive ud fra et systemdækkende perspektiv end anlæg af ny infrastruktur på forsyningssiden.

13) Gruppen mødes for at undersøge og opstille projektforslagene i rangorden på grundlag af en gennemsigtig vurdering af projekterne og ved anvendelse af de i artikel 4 fastlagte kriterier, idet den tager hensyn til de regulerende myndigheders vurdering eller til Kommissionens vurdering af projekter, der ikke falder inden for de nationale tilsynsmyndigheders kompetence.

14) Det udkast til regionale lister over foreslåede projekter, der er omfattet af de nationale tilsynsmyndigheders kompetence, som udarbejdes af grupperne, forelægges agenturet sammen med eventuelle udtalelser, jf. punkt 10 i dette afsnit, seks måneder før datoen for vedtagelse af EU-listen. Udkastet til regionale lister og de ledsagende udtalelser vurderes af agenturet senest tre måneder fra datoen for modtagelse. Agenturet afgiver en udtalelse om udkastet til regionale lister, navnlig om den konsekvente anvendelse af kriterierne og cost-benefit-analysen på tværs af regionerne. Agenturets udtalelse vedtages efter proceduren, der er omhandlet i artikel 22, stk. 5, i forordning (EU) 2019/942.

15) Senest én måned fra datoen for modtagelse af agenturets udtalelse skal hver gruppes beslutningstagende organ vedtage sin endelige regionale liste over forslag til projekter i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 3, stk. 3, baseret på gruppernes forslag og under hensyntagen til agenturets udtalelse og de nationale regulerende myndigheders vurdering, der er afgivet i overensstemmelse med punkt 8, eller Kommissionens vurdering af projekter, der ikke er omfattet af de nationale regulerende myndigheders kompetence, foreslået i overensstemmelse med punkt 9, og rådgivningen fra Kommissionen med henblik på at sikre et håndterbart samlet antal projekter på EU-listen, navnlig ved grænser, hvor der findes konkurrerende eller potentielt konkurrerende projekter. Gruppernes beslutningstagende organer forelægger de endelige regionale lister for Kommissionen sammen med eventuelle udtalelser som angivet i punkt 10.

16) Hvis det samlede antal foreslåede projekter på EU-listen på grundlag af udkastet til regionale lister og efter hensyntagen til agenturets udtalelse overstiger et håndterbart antal, råder Kommissionen hver berørt gruppe til at ekskludere de projekter på den regionale liste, der er placeret lavest af den berørte gruppe i overensstemmelse med den rangorden, der er fastlagt i henhold til artikel 4, stk. 5.

BILAG IV

REGLER OG INDIKATORER VEDRØRENDE KRITERIER FOR PROJEKTER

1) Et projekt af fælles interesse med en betydelig grænseoverskridende virkning er et projekt på en medlemsstats område, der opfylder følgende betingelser:

a) for eltransmission: Projektet øger nettets overførselskapacitet eller den kapacitet, der er til rådighed for kommercielle strømme, ved den pågældende medlemsstats grænse til en eller flere andre medlemsstater, hvorved nettets grænseoverskridende overførselskapacitet ved den pågældende medlemsstats grænse til en eller flere andre medlemsstater forøges med mindst 500 megawatt (MW) i forhold til en situation uden ibrugtagning af projektet, eller projektet reducerer ikkesammenkoblede systemers energiisolation i en eller flere medlemsstater og øger den grænseoverskridende overførselskapacitet ved grænsen mellem to medlemsstater med mindst 200 MW

b) for eloplagring: Projektet tilvejebringer en installeret kapacitet på mindst 225 MW og har en lagerkapacitet, der muliggør en årlig nettoelproduktionskapacitet på mindst 250 GWh/år

c) for intelligente elnet: Projektet er udformet til udstyr og anlæg på højspændings- og mellemspændingsniveau og involverer TSO'er, TSO'er og DSO'er eller DSO'er fra mindst to medlemsstater. Projektet kan kun omfatte DSO'er, forudsat at de er fra mindst to medlemsstater, og forudsat at interoperabiliteten sikres. Projektet skal opfylde mindst to af følgende kriterier: Det involverer 50 000 brugere, der producerer eller forbruger el eller begge dele, det dækker et forbrugsområde på mindst 300 GWh/år, mindst 20 % af det elforbrug, der er forbundet med projektet, stammer fra variable vedvarende ressourcer, eller det reducerer energiisolationen af ikkesammenkoblede systemer i en eller flere medlemsstater. Projektet behøver ikke at involvere en fysisk fælles grænse. For projekter vedrørende små isolerede systemer som defineret i artikel 2, nr. 42), i direktiv (EU) 2019/944, herunder øer, er disse spændingsniveauer lig med det højeste spændingsniveau i det relevante elsystem

d) for brinttransmission: Projektet giver mulighed for transmission af brint over de pågældende medlemsstaters grænser eller øger den eksisterende grænseoverskridende kapacitet for transport af brint ved en grænse mellem to medlemsstater med mindst 10 % i forhold til situationen før ibrugtagning af projektet, og projektet påviser i tilstrækkelig grad, at det er en væsentlig del af et planlagt grænseoverskridende brintnet og giver tilstrækkeligt bevis for eksisterende planer og samarbejde med nabolande og netoperatører, eller, for projekter, der reducerer ikkesammenkoblede systemers energiisolation i en eller flere medlemsstater, projektet sigter mod direkte eller indirekte at levere til mindst to medlemsstater

e) for brintoplagring eller brintmodtagelsesfaciliteter, der er omhandlet i bilag II, punkt 3: Projektet sigter mod direkte eller indirekte at levere til mindst to medlemsstater

f) for elektrolyseanlæg: Projektet tilvejebringer mindst 50 MW installeret kapacitet og leveres af ét elektrolyseanlæg eller af et sæt elektrolyseanlæg, som indgår i et fælles koordineret projekt, og det skaber direkte eller indirekte fordele for mindst to medlemsstater, og hvad særligt angår øer og øsystemer støtter det innovative og andre løsninger, der involverer mindst to medlemsstater, med en betydelig positiv virkning på Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet og bidrager væsentligt til ø-energisystemets og Unionens energisystems bæredygtighed

g) for intelligente gasnet: Et projekt inddrager TSO'er, TSO'er og DSO'er eller DSO'er fra mindst to medlemsstater. DSO'er kan inddrages, men kun med støtte fra TSO'er fra mindst to medlemsstater, der er tæt knyttet til projektet og sikrer interoperabilitet.

h) for transmission af elektricitet fra vedvarende offshoreenergikilder: Projektet er udformet med henblik på at overføre elektricitet fra offshoreproduktionsanlæg med en kapacitet på mindst 500 MW og åbner mulighed for eltransmission til en bestemt medlemsstats net på land, hvorved mængden af tilgængelig elektricitet fra vedvarende energikilder på det indre marked øges. Projektet skal udvikles i områder med lav udbredelse af elektricitet fra vedvarende offshoreenergikilder og skal påvise en betydelig positiv virkning på Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet og bidrage væsentligt til energisystemets bæredygtighed og markedsintegrationen, samtidig med at det ikke hindrer grænseoverskridende kapaciteter og strømme

i) for kuldioxidprojekter: Projektet anvendes til at transportere og, hvor det er relevant, lagre menneskeskabt kuldioxid fra mindst to medlemsstater.

2) Et projekt af gensidig interesse med betydelige grænseoverskridende virkninger er et projekt, der opfylder følgende betingelser:

a) projekter af gensidig interesse i den kategori, der er angivet i bilag II, punkt 1, litra a) og f): Projektet øger nettets overførselskapacitet eller den kapacitet, der er til rådighed for kommercielle strømme, ved den pågældende medlemsstats grænse til en eller flere tredjelande, og fører til betydelige fordele, enten direkte eller indirekte (via sammenkobling med et tredjeland), under de specifikke kriterier, der er anført i artikel 4, stk. 3, på EU-plan. Beregningen af fordelene for medlemsstaterne skal udføres og offentliggøres af ENTSO'en for elektricitet inden for rammerne af den tiårige EU-dækkende netudviklingsplan

b) projekter af gensidig interesse i den kategori, der er anført i bilag II, punkt 3: Brintprojektet giver mulighed for transmission af brint ved en medlemsstats grænse til en eller flere tredjelande og viser sig at medføre betydelige fordele, enten direkte eller indirekte (via sammenkobling med et tredjeland), under de specifikke kriterier, der er anført i artikel 4, stk. 3, på EU-plan. Beregningen af fordelene for medlemsstaterne skal udføres og offentliggøres af ENTSO'en for gas inden for rammerne af den tiårige EU-dækkende netudviklingsplan

c) projekter af gensidig interesse i den kategori, der er anført i bilag II, punkt 5: Projektet kan af mindst to medlemsstater og et tredjeland anvendes til at transportere og lagre menneskeskabt kuldioxid.

3) For projekter, som er omfattet af de energiinfrastrukturkategorier, der er anført i bilag II, punkt 1, litra a), b), c) og f), evalueres kriterierne i artikel 4 som følger:

a) transmission af elektricitet fra vedvarende kilder til store forbrugscentre og oplagringssteder måles i overensstemmelse med den analyse, der er foretaget i den senest tilgængelige tiårige EU-dækkende netudviklingsplan for elektricitet, navnlig:

i) ved for transmission af elektricitet at anslå produktionskapaciteten fra vedvarende energikilder (pr. teknologi, i MW), der som følge af projektet sammenkobles og overføres, sammenlignet med den samlede planlagte produktionskapacitet fra disse vedvarende energikilder i den pågældende medlemsstat i 2030 i henhold de nationale energi- og klimaplaner, der er forelagt af medlemsstaterne i overensstemmelse med forordning (EU) 2018/1999

ii) eller for oplagring af energi ved at sammenligne ny kapacitet, som følge af projektet med den samlede bestående kapacitet for samme oplagringsteknologi på det analyseområde, der er anført i bilag V

b) markedsintegration, konkurrence og systemfleksibilitet måles i overensstemmelse med den analyse, der er foretaget i den senest tilgængelige tiårige EU-dækkende netudviklingsplan for elektricitet, navnlig:

i) ved for grænseoverskridende projekter, herunder geninvesteringsprojekter, at beregne virkningerne på nettets overførselskapacitet i begge retninger målt på mængden af elektricitet (MW) og deres bidrag til at nå målet om sammenkoblinger på mindst 15 % og ved for projekter med betydelig grænseoverskridende virkning at beregne virkningerne på nettets overførselskapacitet ved grænserne mellem relevante medlemsstater, mellem relevante medlemsstater og tredjelande eller inden for relevante medlemsstater og på balancen mellem udbud og efterspørgsel og netdrift i relevante medlemsstater

ii) ved at evaluere virkningerne af et projekt på det analyseområde, der er anført i bilag V, med hensyn til produktions- og transmissionsomkostninger for energisystemet som helhed og udvikling og konvergens i markedspriserne ved forskellige planlægningsscenarier for projekter, hvor der navnlig tages højde for forskelle i fortjenstrækkefølge

c) forsyningssikkerhed, interoperabilitet og sikker systemdrift måles i overensstemmelse med den analyse, der er foretaget i den senest tilgængelige tiårige EU-dækkende netudviklingsplan for elektricitet, navnlig ved at vurdere projektets virkning på loss-of-load-sandsynligheden på det analyseområde, der er anført i bilag V med hensyn til produktionens og transmissionens tilstrækkelighed for en række karakteristiske belastningsperioder, under hensyntagen til sandsynlige ændringer i klimarelaterede ekstreme vejrhændelser og deres indvirkning på infrastrukturens modstandsdygtighed. Hvor det er relevant, måles projektets indvirkning på uafhængig og pålidelig kontrol af systemets drift og tjenester.

4) For projekter, som er omfattet af de energiinfrastrukturkategorier, der er anført i bilag II, punkt 1, litra e), evalueres kriterierne i artikel 4 som følger:

   a) graden af bæredygtighed måles ved at vurdere omfanget af nettenes evne til at sammenkoble og transportere variabel vedvarende energi

   b) forsyningssikkerhed måles ved at vurdere tabene i distributions- og/eller transmissionsnettene, den procentvise udnyttelse (dvs. gennemsnitlige belastning) af elnetkomponenter, tilgængeligheden af netkomponenter (relateret til planlagt og ikkeplanlagt vedligeholdelse) og dettes indvirkning på nettets præstationer, og på varigheden og hyppigheden af afbrydelser, herunder klimarelaterede forstyrrelser

   c) markedsintegration måles ved at vurdere innovationen inden for netdrift, reduktionen af energiisolation og sammenkobling samt integrationen med andre sektorer og fremme af nye forretningsmodeller og markedsstrukturer

   d) netsikkerhed, fleksibilitet og forsyningskvalitet måles ved at vurdere den innovative tilgang til systemfleksibilitet, cybersikkerhed, effektiv interoperabilitet mellem TSO- og DSO-niveauet, kapaciteten til at medtage efterspørgselsreaktion, lagring, energieffektivitetsforanstaltninger, omkostningseffektiv anvendelse af digitale værktøjer og IKT til overvågning og kontrolformål, elsystemets stabilitet og ydeevnen for spændingskvalitet.

5) For brint, som er omfattet af den energiinfrastrukturkategori, der er anført i bilag II, punkt 3, vurderes kriterierne i artikel 4 som følger:

   a) bæredygtighed måles som et projekts bidrag til reduktion af drivhusgasemissioner i forskellige slutanvendelsesapplikationer i sektorer, hvor det er vanskeligt at nedbringe emissionerne, såsom industri eller transport, fleksibilitet og sæsonmæssige oplagringsmuligheder til vedvarende elproduktion eller integration af vedvarende og kulstoffattig brint med henblik på at tage hensyn til markedets behov og fremme vedvarende brint

   b) markedsintegration og interoperabilitet måles ved at beregne projektets merværdi for integrationen af markedsområder og priskonvergens og for fleksibiliteten i systemet som helhed

   c) forsyningssikkerhed og fleksibilitet måles ved beregning af projektets merværdi for brintforsyningens modstandsdygtighed, diversificering og fleksibilitet

   d) konkurrence måles ved at vurdere projektets bidrag til diversificering af forsyningen, herunder lettere adgang til lokale forsyningskilder til brint.

6) For projekter vedrørende intelligente gasnet, som er omfattet af den energiinfrastrukturkategori, der er anført i bilag II, punkt 2, vurderes kriterierne i artikel 4 som følger:

   a) graden af bæredygtighed måles ved at vurdere andelen af vedvarende og kulstoffattige gasser integreret i gasnettet, de relaterede besparelser på drivhusgasemissioner mod en komplet dekarbonisering af systemet og tilstrækkelig opsporing af lækage

   b) kvalitet og forsyningssikkerhed måles ved at vurdere forholdet mellem pålidelig tilgængelig gasforsyning og spidsbelastningsefterspørgsel, andelen af import erstattet af lokale vedvarende og kulstoffattige gasser, systemdriftens stabilitet, varigheden og hyppigheden af afbrydelser pr. kunde

   c) fremme af fleksibilitetstjenester såsom efterspørgselsreaktion og lagring ved at fremme intelligent integration af energisektoren gennem skabelse af forbindelser til andre energibærere og -sektorer måles ved at vurdere de omkostningsbesparelser, som gøres mulige af sammenkoblede energisektorer og -systemer, såsom varme- og elsystemet, transport og industri.

7) For elektrolyseprojekter, som er omfattet af den energiinfrastrukturkategori, der er anført i bilag II, punkt 4, vurderes kriterierne i artikel 4 som følger:

   a) bæredygtighed måles ved at vurdere andelen af vedvarende brint eller kulstoffattig brint, navnlig fra vedvarende kilder, integreret i nettet, der opfylder kriterierne anført i bilag II, punkt 4, litra a), nr. ii), eller anslå udbredelsen af syntetiske brændstoffer fra disse kilder og de relaterede besparelser på drivhusgasemissioner

   b) forsyningssikkerhed måles ved at vurdere dens bidrag til sikker, stabil og effektiv netdrift, herunder gennem vurderingen af undgået afkobling af vedvarende elproduktion

c) fremme af fleksibilitetstjenester såsom efterspørgselsreaktion og lagring ved at fremme intelligent integration af energisektoren gennem skabelse af forbindelser til andre energibærere og -sektorer måles ved at vurdere de omkostningsbesparelser, som gøres mulige af sammenkoblede energisektorer og -systemer, såsom gas-, brint-, el- og varmenettet, transport- og industrisektorer.

8) For kuldioxidinfrastruktur, som er omfattet af de energiinfrastrukturkategorier, der er anført i bilag II, punkt 5, vurderes kriterierne i artikel 4 som følger:

a) bæredygtighed måles ved at vurdere de samlede forventede reduktioner af drivhusgasemissioner i hele projektets livscyklus og manglen på alternative teknologiske løsninger som f.eks., men ikke begrænset til, energieffektivitet, elektrificering, som integrerer vedvarende energikilder, med henblik på at opnå samme niveau af reduktioner af drivhusgasemissioner som den mængde af kuldioxid, der skal opsamles i forbundne industrianlæg med tilsvarende omkostninger inden for en tilsvarende tidsramme, under hensyntagen til drivhusgasemissionerne fra den energi, der er nødvendig for at opsamle, transportere og lagre kuldioxiden, alt efter hvad der er relevant, i betragtning af infrastrukturen, herunder, hvor det er relevant, andre potentielle fremtidige anvendelser

b) modstandsdygtighed og sikkerhed måles ved at vurdere infrastrukturens sikkerhed

c) modvirkningen af miljøpåvirkningen og -risiciene gennem permanent neutralisering af kuldioxid.

BILAG V

COST-BENEFIT-ANALYSER FOR ENERGISYSTEMET SOM HELHED

De metoder til cost-benefit-analyse, som ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas har udviklet, skal være i overensstemmelse med hinanden og tage hensyn til sektorspecifikke forhold. Metoderne til en harmoniseret og gennemsigtig cost-benefit-analyse af energisystemet som helhed for projekter på EU-listen skal være ensartede for alle infrastrukturkategorier, medmindre specifikke forskelle er berettigede. De skal fokusere på omkostninger i bred forstand, herunder eksternaliteter, på baggrund af Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet og skal opfylde følgende principper:

1) Analyseområdet for et individuelt projekt skal omfatte alle de medlemsstater og tredjelande, på hvis område projektet er placeret, alle direkte tilstødende medlemsstater og alle andre medlemsstater, hvori projektet har en væsentlig virkning. Til dette formål skal ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas samarbejde med alle de relevante systemoperatører i de relevante tredjelande. I tilfælde af projekter, der er omfattet af energiinfrastrukturkategorien i bilag II, punkt 3, skal ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas samarbejde med projektværksætteren, herunder når denne ikke er en systemoperatør.

2) Hver cost-benefit-analyse skal omfatte følsomhedsanalyser for inputdatasættet, herunder produktions- og drivhusgasomkostninger samt den forventede udvikling i efterspørgsel og udbud, herunder med hensyn til vedvarende energikilder, inklusive fleksibiliteten i begge, samt oplagringsmuligheder, ibrugtagningsdatoen for forskellige projekter i samme analyseområde, klimamæssige virkninger og andre relevante parametre.

3) De skal fastlægge den analyse, der skal udføres, baseret på de relevante multisektorielle inputdatasæt ved at fastslå virkningen med og uden hvert projekt og omfatte de relevante gensidige afhængighedsforhold til andre projekter.

4) De skal give vejledning til udvikling og anvendelse af den energinets- og markedsmodellering, der er nødvendig for cost-benefit-analysen. Modelleringen skal give mulighed for en komplet vurdering af økonomiske fordele, herunder markedsintegration, forsyningssikkerhed og konkurrence samt ophævelse af energiisolationen, sociale og miljø- og klimamæssige virkninger, herunder tværsektorielle virkninger. Metoderne skal være fuldt gennemsigtige og indeholde detaljer om, hvorfor, hvad og hvordan hver af fordelene og omkostningerne beregnes.

5) De skal omfatte og forklare, hvordan princippet om »energieffektivitet først« gennemføres på alle trin i de tiårige EU-dækkende netudviklingsplaner.

6) De skal forklare, at projektet ikke er til hinder for udvikling og anvendelse af vedvarende energi.

7) De skal sikre, at der identificeres medlemsstater, for hvilke projektet har en positiv nettovirkning, modtagere, medlemsstater, for hvilke projektet har negativ nettovirkning og omkostningsbærere, som kan være andre medlemsstater end dem, på hvis område infrastrukturen anlægges.

8) De skal som minimum tage hensyn til kapitaludgifter, drifts- og vedligeholdelsesudgifter, såvel som omkostningerne ved det hermed forbundne system i løbet af projektets tekniske levecyklus som helhed, f.eks. nedluknings- og affaldsbehandlingsomkostninger, herunder eksterne omkostninger. Metoderne skal give vejledning om diskonteringssatser, teknisk levetid og restværdi, der skal anvendes til cost-benefit-beregningerne. De skal endvidere indeholde en obligatorisk metode til beregning af cost-benefit-ratio og nettonutidsværdi, samt en differentiering af fordelene ud fra deres vurderingsmetoders pålidelighedsniveau. Der skal også inddrages metoder til beregning af projekternes klima- og miljømæssige virkninger og deres bidrag til Unionens energimål, såsom markedsgennemtrængning for vedvarende energikilder, energieffektivitet og sammenkoblingsmål.

9) De skal sikre, at de klimatilpasningsforanstaltninger, der træffes for hvert projekt, vurderes og afspejler omkostningerne ved drivhusgasemissioner, og at vurderingen er robust og i overensstemmelse med andre EU-politikker med henblik på at muliggøre sammenligning med andre løsninger, der ikke kræver ny infrastruktur.

BILAG VI

RETNINGSLINJER FOR GENNEMSIGTIGHED OG OFFENTLIG DELTAGELSE

1) Den i artikel 9, stk. 1, nævnte proceduremanual skal mindst indeholde:

   a) specifikationer for de relevante dele af lovgivningen, herunder miljølovgivning, som beslutninger og udtalelser er baseret på, for de forskellige typer relevante projekter af fælles interesse

   b) listen over relevante beslutninger og udtalelser, der skal indhentes

   c) navne og kontaktoplysninger for den kompetente myndighed, andre berørte myndigheder og vigtige berørte interessenter

   d) arbejdsgangen med en beskrivelse af hvert trin i processen, herunder en vejledende tidsplan og en kortfattet oversigt over beslutningsprocessen for de forskellige typer projekter af fælles interesse

   e) oplysninger om omfanget, strukturen og detaljeringsgraden af dokumenter, der skal indgives sammen med en ansøgning om en afgørelse, herunder en tjekliste

   f) i hvilken fase og med hvilke midler den brede offentlighed kan deltage i processen

   g) hvordan den kompetente myndighed, andre berørte myndigheder og projektiværksættere skal påvise, at de under den offentlige høring udtrykte synspunkter blev taget i betragtning, f.eks. ved at vise, hvilke ændringer der blev foretaget vedrørende placering og udformning af projektet, eller ved at angiver grundene til, at sådanne udtalelser ikke er taget i betragtning

   h) så vidt muligt oversættelser af dens indhold på alle de nabomedlemsstaters sprog, som skal gennemføres i samarbejde med de relevante nabomedlemsstater.

2) Den detaljerede tidsplan, der er omhandlet i artikel 10, stk. 6, litra b), skal som minimum angive følgende:

   a) afgørelser, der skal træffes, og udtalelser, der skal indhentes

   b) de myndigheder, interessenter og den del af offentligheden, som forventes at blive berørt

   c) de forskellige etaper af proceduren og deres varighed

   d) større milepæle, der skal nås, og deres frister i forhold til den samlede afgørelse, der skal træffes

   e) de ressourcer, som myndighederne har planlagt, og eventuelle yderligere ressourcebehov.

3) Uden at det berører kravene til offentlige høringer i henhold til miljølovgivningen anvendes følgende principper med sigte på at øge offentlighedens deltagelse i tilladelsesprocessen og sikre forudgående information og dialog med offentligheden:

   a) de interessenter, der berøres af et projekt af fælles interesse, herunder relevante nationale, regionale og lokale myndigheder, jordbesiddere og borgere, der bor i nærheden af projektet, den brede offentlighed og disses foreninger, organisationer eller grupper, informeres udførligt og høres i en tidlig fase, på en inkluderende måde, hvor potentielle betænkeligheder hos offentligheden stadig kan tages i betragtning på en åben og gennemsigtig måde. Den kompetente myndighed støtter i givet fald aktivt de aktiviteter, der gennemføres af projektiværksætteren

   b) de kompetente myndigheder sikrer, at offentlige høringer for projekter af fælles interesse så vidt muligt afholdes samlet, herunder offentlige høringer, der allerede kræves i henhold til national lovgivning. Hver offentlig høring skal behandle alle emner, der er relevante for den pågældende fase af proceduren, og et emne, der er relevant for denne specifikke fase af proceduren, behandles ikke i mere end én offentlig høring; én offentlig høring kan imidlertid finde sted på flere forskellige geografiske steder. De emner, der behandles i en offentlig høring, skal være tydeligt angivet i meddelelsen om den offentlige høring

   c) bemærkninger og indsigelser modtages kun fra begyndelsen af den offentlige høring og indtil udløbet af fristen

   d) projektiværksætterne skal sikre, at høringer afholdes i en periode, der åbner mulighed for en åben og inkluderende offentlig deltagelse.

4) Konceptet for offentlighedens deltagelse skal mindst indeholde oplysninger om:

   a) de berørte interesseparter, som høres

   b) de påtænkte foranstaltninger, herunder foreslåede steder og datoer for særlige møder

   c) tidsplanen

   d) de menneskelige ressourcer, der er allokeret til forskellige opgaver.

5) I forbindelse med den offentlige høring, der skal gennemføres før indsendelse af ansøgningen, skal de relevante parter som minimum:

   a) inden starten på høringen offentliggøre en informationsfolder på højst 15 sider i elektronisk og, hvis det er relevant, trykt form, som klart og koncist giver en oversigt over formålet med projektet og en foreløbig tidsplan for projektets udviklingsstadier, den nationale netudviklingsplan, alternative linjeføringer, som overvejes, typer og karakteristika ved den potentielle virkning, herunder grænseoverskridende virkning, og mulige modvirkningsforanstaltninger, en sådan informationsfolder skal offentliggøres inden høringen og skal indeholde en liste over webadresserne til det websted for projektet af fælles interesse, som er omhandlet i artikel 9, stk. 7, den gennemsigtighedsplatform, der er omhandlet i artikel 23, og den proceduremanual, der er omhandlet i punkt 1 i dette bilag

   b) offentliggøre oplysningerne om høringen på webstedet for projektet af fælles interesse, der er omhandlet i artikel 9, stk. 7, på opslagstavlerne for de lokale myndigheders kontorer og via mindst én eller, hvis det er relevant, to lokale mediekanaler

   c) i skriftlig eller elektronisk form invitere de relevante berørte interessenter, foreninger, organisationer og grupper til særlige møder med henblik på drøftelse af betænkeligheder.

6) Projekters websted, som nævnt i artikel 9, stk. 7, skal som minimum offentliggøre følgende oplysninger:

   a) datoen for den seneste opdatering af projektets websted

   b) oversættelser af dets indhold på alle sprog i de medlemsstater, der er berørt af projektet, eller hvor projektet har en betydelig grænseoverskridende virkning i overensstemmelse med bilag IV, punkt 1

   c) informationsfolderen, der er nævnt i punkt 5, ajourført med de nyeste oplysninger om projektet

   d) et ikketeknisk og regelmæssigt ajourført resumé, der afspejler den aktuelle status for projektet, herunder geografiske oplysninger, og som i tilfælde af ajourføringer tydeligt angiver ændringer i forhold til tidligere versioner

   e) gennemførelsesplanen som beskrevet i artikel 5, stk. 1, ajourført med de nyeste oplysninger om projektet

   f) de midler, som Unionen tildeler og udbetaler til projektet

   g) planlægning af projektet og den offentlige høring, der tydeligt angiver datoer og placeringer for offentlige høringer og de påtænkte emner, der er relevante for disse høringer

   h) kontaktoplysninger med henblik på at få yderligere oplysninger eller dokumenter

   i) kontaktoplysninger med henblik på at fremsætte kommentarer og indvendinger under offentlige høringer.